

KONTROLLUTVALET I VESTNES KOMMUNE

Vestnes, 15. november 2017

Til medlemmene i kontrollutvalet

MØTEINNKALLING

MØTE NR.: 5/17

TID: 22.11.2017 kl. 13:00

STED: Formannskapssalen, Vestnes kommunehus

SAKSLISTE:

UTV. SAKSNR. TITTEL

PS 29/17	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ MØTE 2. OKTOBER 2017
PS 30/17	REFERAT OG ORIENTERINGAR
PS 31/17	VESTNES KOMMUNE. DRIFTSRAPPORT 3. KVARTAL 2017
PS 32/17	KOMMUNIKASJONS-/REVISJONSPLAN 2017
PS 33/17	OPPDRAGSAVTALE MED MØRE OG ROMSDAL REVISJON IKS
PS 34/17	TILTAKSPLAN 2018 – KONTROLLUTVALET I VESTNES KOMMUNE
PS 35/17	OPPFØLGINGSLISTE
PS 36/17	NKRF SIN KONTROLLUTVALSKONFERANSE I 2018. DELTAKING
PS 37/17	EVENTUELT

Dersom det er saker kontrollutvalet ønskjer å kommentere, stille spørsmål ved eller ta opp i dette møtet eller i seinare møte, kan dette gjerast under **Eventuelt**.

Eventuelle forfall vert melde på tlf. 71 11 15 79, evt. mob 91 37 11 12.

E-post: postmottak@kontrollutvalgromsdal.no

Innkallinga går som melding til 1.varamedlem som vert innkalla etter behov.

Stig Holmstrøm (s)
leiar

Jane Anita Aspen
daglig leder

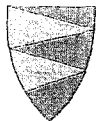
Kopi:

Ordførar

Administrasjonssjef

Møre og Romsdal Revisjon IKS

VESTNES KOMMUNE
Kontrollutvalet

Saksmappe: 2017-1535/05
Arkiv: 033 & 17
Saksbehandlar: Jane Anita Aspen
Dato: 10.11.2017

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utval	Møtedato
PS 29/17	Kontrollutvalet	22.11.2017

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ MØTE 2. OKTOBER 2017

Sekretariatet si tilråding

Protokollen frå møte 2. oktober 2017 vert godkjend.

Til å signere protokollen vert valt:

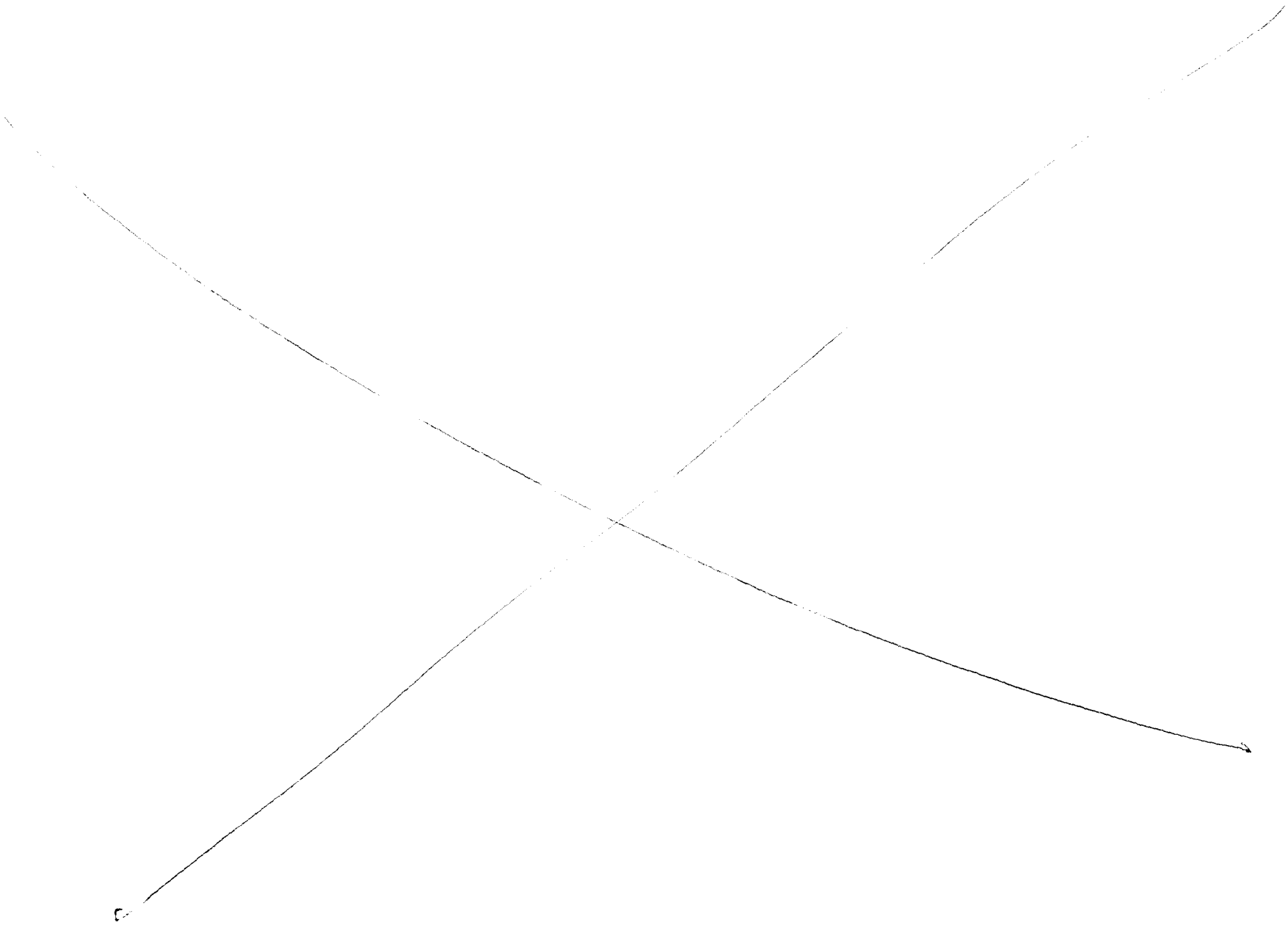
1.
2.

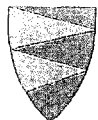
Bakgrunn for saka

Vedlagt følgjer protokollen frå førre møte. Protokollen er tidligare utsendt. Det er ikkje kome merknader til protokollen.

Protokollen vert formelt godkjent i påfølgande møte samtidig som det vert valt to medlemmer til å signere protokollen.

Jane Anita Aspen
daglig leder

KONTROLLUTVALET I VESTNES KOMMUNE

MØTEPROTOKOLL

Møte nr: 4/17
 Møtedato: 2.10.2017
 Tid: Kl. 13.00 – kl. 16.10
 Møtestad: Formannskapssalen, Vestnes kommunehus
 Sak nr: 21/17 – 28/17
 Møteleiar: Stig Holmstrøm, leiar (Ap)
 Møtande medlemmer: Birgit Torkildson Grotle (Ap)
 Dagfinn Wiik (Pp)
 Frank Ove Belsvik (Frp)
 Forfall: Gro Ødegård, nestleiar (H)
 Ikkje møtt: Ingen
 Møtande vara: Lars Christian Fjærtøft (V)
 Frå sekretariatet: Jane Anita Aspen, daglig leder
 Frå revisjonen: Einar Andersen, forvaltningsrevisor
 Av øvrige møtte: Tone Roaldsnes, administrasjonssjef
 Elly Slettvoll, einingsleiar for Barn, ungdom og familie
 Anne Elin Frøysa, fagleiar Helsestasjon
 Anna Balstad, einingsleiar Bu- og habiliteringstenestene
 Magne Værholm, økonomisjef

Leiaren ønska velkommen og leia møtet.

Det framkom ingen merknader til innkalling eller sakliste.
 Innkalling og sakliste vart godkjent.

TIL HANDSAMING:

UTV. SAKSNR.	TITTEL
PS 21/17	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ MØTE 12. JUNI 2017
PS 22/17	REFERAT OG ORIENTERINGAR
PS 23/17	FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT «VESTNES KOMMUNE -- HELSESTASJON- OG SKOLEHELSETENESTER»
PS 24/17	VESTNES KOMMUNE. DRIFTSRAPPORT PR. JULI 2017
PS 25/17	BUDSJETTFORSLAG FOR 2018 FOR KONTROLL OG TILSYN
PS 26/17	PLAN FOR KONTROLLUTVALET SI VERKSEMD 2017-2019
PS 27/17	OPPFØLGINGSLISTE
PS 28/17	EVENTUELT

PS 21/17	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ MØTE 12. JUNI 2017
-----------------	--

Kontrollutvalet sitt vedtak

Protokollen frå møte 12. juni 2017 vert godkjend.

Til å signere protokollen vert valt:

1. Dagfinn Wiik
2. Frank Ove Belsvik

Kontrollutvalet si handsaming

Dagfinn Wiik og Frank Ove Belsvik vert peika ut til å underskrive protokollen.

Kontrollutvalet fatta samrøystes vedtak i samsvar med felles forslag frå utvalet sine medlemmer. (5 voterande)

Sekretariatet si tilråding

Protokollen frå møte 12. juni 2017 vert godkjend.

Til å signere protokollen vert valt:

1.
2.

PS 22/17	REFERAT OG ORIENTERINGAR
-----------------	---------------------------------

Kontrollutvalet sitt vedtak

Referat- og orienteringssakene vert teke til orientering.

Kontrollutvalet si handsaming

Referatsaker:

- RS 21/17 **Årsmelding 2016 Kommunerevisjonsdistrikt 2.**
 Sekretær opplyste om at tidlegare konstituert dagleg leiar Anny Sønderland, har informert på e-post om dei oppgåvene som står att i dette selskapet. Det gjeld det økonomiske oppgjeret mellom Kommunerevisjonsdistrikt 2 og Møre og Romsdal Revisjon IKS, og avslutningsrekneskapet for Kommunerevisjonsdistrikt 2 som skal styrebehandlast. Kommunane vil då kunne få ei ekstrarekning, eller få tilbakebetalt noko.
- RS 22/17 **Protokoll frå styremøte i Kommunerevisjonsdistrikt 2, 26.6.2017 .**
 Det vart frå utvalsmedlemmer kommentert at representant frå Vestnes kommune hadde forfall til møtet.
- RS 23/17 **Protokoll frå representantskapsmøte i Møre og Romsdal Revisjon IKS, 15.6.2017.**
 Det vart frå utvalsmedlemmer kommentert at representant frå Vestnes kommune hadde forfall til møtet. Utvalet synes det er viktig at kommunen er representert i dei selskapa kommunen har interesser i.
- RS 24/17 **Protokoll frå styremøte i Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal, 4.9.2017 .**

- RS 25/17 **Avslutning av tilsyn med rettstryggleik ved bruk av tvang og makt overfor enkelte personar med utviklingshemming i Vestnes** - Brev datert 5.7.2017 frå fylkesmannen i Møre og Romsdal til Vestnes kommune, vedlagt referat frå møte mellom fylkesmannen og Vestnes kommune 6.6.2017.
- RS 26/17 **ÅRIM: Innkalling til møte i representantskapet 27.10.2017** – Budsjett og økonomiplan 2018-2021.
- RS 27/17 **Møte representantskapet i ÅRIM 21. september 2017** – Presentasjon og vedtak.

Orienteringssaker:

- OS 24/17 **Utkast til Oppdragsavtale mellom kontrollutvalet og Møre og Romsdal Revisjon IKS**
 Utkast til ein oppdragsavtale vart utdelt i møte og det vert høve for utvalet å kome med innspel. Kontrollutvalet vil truleg få avtalen til godkjenning i neste møte i kontrollutvalet.
 Utkastet er unnateke offentlege med heimel i Offl. § 13 jf. Fvl. §13, 1.ledd nr.2.
- OS 25/17 **Avslutning av tilsyn med rettstryggleik ved bruk av tvang og makt overfor enkelte personar med utviklingshemming i Vestnes** –
 I brev datert 5.7.2017 frå fylkesmannen til Vestnes kommune, vert tilsynet avslutta. Fylkesmannen meiner at kommunen har rutinar og system på plass, men kommunen blir bedt om å følgje opp med å kvalitetssikre og implementere rutinane. Einingsleiar i Bu og habiliteringstenesta, Anna Balstad, gav utvalet ei grundig orientering om korleis kommunen vil ta tak i dei åtte punkta som einingsleiar har identifisert i brevet at kommunen må følgje opp. Det kjem fram i brevet frå fylkesmannen at det vert vurdert ein ny systemrevisjon på området i 2018. Anna Balstad og administrasjonssjef Tone Roaldsnes svarte på spørsmål frå utvalet undervegs i orienteringa.

Kontrollutvalet fatta samrøystes vedtak i samsvar med sekretariatet si tilråding. (5 voterande).

PS 23/17	FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORT «VESTNES KOMMUNE-HELSESTASJON- OG SKOLEHELSETENESTER»
----------	---

Kontrollutvalet si tilråding

- Vestnes kommunestyre tar forvaltningsrevisjonsrapporten **Vestnes kommune – Helsestasjon- og skolehelsetenester** til vitande og sluttar seg til følgjande tilrådingar:
 - Vestnes kommune bør prioritere arbeidet med vidareutvikling av samarbeidsrutinane.
 - Vestnes kommune bør prioritere arbeidet med kompetanseplan og blant anna vurdere behovet for auka kompetanse innan psykisk helse.
 - Vestnes kommune bør sikre at tolketenesta fungerer tilfredsstillande.
 - Vestnes kommune bør vidareutvikle samarbeidet om det psykososiale arbeid i skolane.
- Kommunestyret ber administrasjonssjefen om å syte for at tilrådingane blir følgt og påsjå at arbeidet vert gjennomført.
- Kommunestyret ber administrasjonssjefen om å gje skriftleg tilbakemelding på oppfølginga til kontrollutvalet, innan ein periode på 12 – 18 mnd.

Kontrollutvalet si handsaming

Einingsleiar i Barn, ungdom og familie, Elly Slettvoll og fagleiar for Helsestasjon, Anne Elin Frøysa, forvaltningsrevisor Einar Andersen og administrasjonssjef Tone Roaldsnes var tilstades under handsaming av denne saka.

Utvalsleiar Stig Holmstrøm gav uttrykk for at det er ei omfattande teneste, med mykje lov og regelverk å forhalde seg til. Det er ei teneste som er viktig for barn og unge i kommunen.

Vidare gjekk utvalsleiar gjennom alle problemstillingane. Administrasjonen og forvaltningsrevisor Einar Andersen orienterte og svarte på spørsmål frå utvalet undervegs.

Administrasjonen stadfestar at dei kjenner seg att i det som kjem fram i rapporten.

Forvaltningsrevisor Einar Andersen opplyser at det er Anny Sønderland, som no har slutta i revisjonen, som har hatt hovudansvar for arbeidet med rapporten.

Utvalsleiar framsette forslag om å endre den andre tilrådinga, då tenesta også i dag har kompetanse innan psykisk helse. Det vart foreslått å endre tilrådinga slik:

1. Vestnes kommunestyre tar forvaltningsrevisjonsrapporten **Vestnes kommune – Helsestasjon- og skolehelsetenester** til vitande og sluttar seg til følgjande tilrådingar:
 - Vestnes kommune bør prioritere arbeidet med vidareutvikling av samarbeidsrutinane.
 - Vestnes kommune bør prioritere arbeidet med kompetanseplan og blant anna vurdere behovet for auka kompetanse innan psykisk helse.
 - Vestnes kommune bør sikre at tolketenesta fungerer tilfredsstillande.
 - Vestnes kommune bør vidareutvikle samarbeidet om det psykososiale arbeid i skolane.
2. Kommunestyret ber administrasjonssjefen om å syte for at tilrådingane blir følgt og påsjå at arbeidet vert gjennomført.
3. Kommunestyret ber administrasjonssjefen om å gje skriftleg tilbakemelding på oppfølginga til kontrollutvalet, innan ein periode på 12 – 18 mnd.

Kontrollutvalet fatta samrøystes vedtak i samsvar med forslag frå utvalsleiar. (5 voterande).

Sekretariatet si tilråding

1. Vestnes kommunestyre tar forvaltningsrevisjonsrapporten **Vestnes kommune – Helsestasjon- og skolehelsetenester** til vitande og sluttar seg til følgjande tilrådingar frå revisjonen:
 - Vestnes kommune bør prioritere arbeidet med vidareutvikling av samarbeidsrutinane.
 - Vestnes kommune bør prioritere arbeidet med kompetanseplan og blant anna vurdere behovet for kompetanse innan psykisk helse.
 - Vestnes kommune bør sikre at tolketenesta fungerer tilfredsstillande.
 - Vestnes kommune bør vidareutvikle samarbeidet om det psykososiale arbeid i skolane.
2. Kommunestyret ber administrasjonssjefen om å syte for at revisjonen sine tilrådingar blir følgt og påsjå at arbeidet vert gjennomført.
3. Kommunestyret ber administrasjonssjefen om å gje skriftleg tilbakemelding på oppfølginga til kontrollutvalet, innan ein periode på 12 – 18 mnd.

PS 24/17	VESTNES KOMMUNE. DRIFTSRAPPORT PR. JULI 2017
----------	--

Kontrollutvalet sitt vedtak

Kontrollutvalet tek driftsrapport pr. juli 2017 til orientering.

Kontrollutvalet si handsaming

Økonomisjef Magne Værholm orienterte utvalet om hovudtala i rapporten. Økonomisjef og administrasjonssjef svart på spørsmål frå utvalet undervegs i orienteringa.

Kontrollutvalet fatta samrøystes vedtak i samsvar med sekretariatet si tilråding. (5 voterande).

PS 25/17	BUDSJETTFORSLAG FOR 2018 FOR KONTROLL OG TILSYN
----------	---

Kontrollutvalet si tilråding

Kontrollutvalet sitt forslag til budsjett for 2018 med ei ramme på kr 857 250.-, inkludert kjøp av revisjonstenester og sekretariatstenester for kontrollutvalet, vert vedteke.

Kontrollutvalet si handsaming

Det er to utvalsmedlemmer som oppfyller krav til tapt arbeidsforteneste. Desse har so langt ikkje sendt inn krav til kommune, men vil gjere det. Utvalet vurderer at det då er behov for å sette av ressursar i budsjettet til å dekke dette.

Utvalet korrigererte difor beløpa i følgjande budsjettpost:

Post 1083 *Tapt arbeidsforteneste* vert korrigert frå kr 0, til kr 12 000,-

Post 1099 *Arbeidsgjevaravgift* vert korrigert frå kr 2750, til kr 4 000,-

Kontrollutvalet sitt forslag til budsjett vert då slik:

Konto	Tekst	Budsjett 2018
1082	Godtgjersle folkevalte	25 000
1083	Tapt arbeidsforteneste	12 000
1099	Arbeidsgjevaravgift	4 000
1102	Tidsskrift/abonnement	12 000
1150	Opplæring og kursutgifter	32 000
1160	Bilgodtgjersle + diett (oppg.pl.)	4 000
1171	Utgiftsdekning reise	12 000
1197	Kontingentar	6 000
	Sum kontrollutvalet si eiga verksemd	107 000
1390	Kjøp fra IKS der kommunen er deltakar	550 000
1350	Kjøp tenester frå interkommunale tiltak	200 250
	Sum kontrollutval, sekretariat og revisjon	857 250

Det vart då fremja forslag om følgjande vedtak:

Kontrollutvalet sitt forslag til budsjett for 2018 med ei ramme på kr 857 250.-, inkludert kjøp av revisjonstenester og sekretariatstenester for kontrollutvalet, vert vedteke.

Kontrollutvalet fatta samrøystes vedtak i samsvar med felles forslag frå utvalet sine medlemmer. (5 voterande)

Sekretariatet si tilråding

Kontrollutvalet sitt forslag til budsjett for 2018 med ei ramme på kr 844 000.-, inkludert kjøp av revisjonstenester og sekretariatstenester for kontrollutvalet, vert vedteke.

PS 26/17	PLAN FOR KONTROLLUTVALET SI VERKSEMD 2017-2019
-----------------	---

Kontrollutvalet sitt vedtak

Kontrollutvalet godkjenner Plan for kontrollutvalet si verksemd 2017-2019, med dei endringar som kom fram i møte.

Kontrollutvalet oversender saka som referatsak til kommunestyret.

Kontrollutvalet si handsaming

Kontrollutvalet sa seg einig i planen sitt innhald

Dette blir gjort følgjande korrigeringar i plana pkt. 4.1. Tilsyn med forvaltninga

Kulepunkt 4, blir korrigert slik:

- Dei kvartalsvise driftsrapportane inneheld informasjon om eksterne tilsyn. I nokre tilfeller får utvalet også framlagt tilynsrapportar og kommunen sitt svar/oppfølging.

Utvalet diskuterte om kontrollutvalet kunne fordele ansvar blant medlemmene for å følgje med på saklister og møtebøker i dei andre utvala. Dette for å fange opp saker som er relevante for utvalet. Utvalet konkluderte med at kulepunkt 6, blir korrigert til

- Utvalsleiar har eit særskilt ansvar for å følgje med på dei andre politiske utvala

Dette blir då korrigert i plana pkt. 4.1. Tilsyn med forvaltninga.

Det vert frå utvalsleiar framsett følgjande forslag til tilføyning til sekretariatet si tilråding:

Kontrollutvalet oversender saka som referatsak til kommunestyret.

Kontrollutvalet fatta samrøystes vedtak i samsvar utvalsleiar sitt forslag. (5 voterande)

Sekretariatet si tilråding

Kontrollutvalet godkjenner Plan for kontrollutvalet si verksemd 2017-2019, med dei endringar som kom fram i møte.

PS 27/17	OPPFØLGINGSLISTE
-----------------	-------------------------

Kontrollutvalet sitt vedtak

I oppfølgingslista vert det gjort følgjande endringar:

Tilsyn med internkontrollsystem for avgrensing av tvang og makt for utviklingshemma
Det vert i Vestnes kommune si årsmelding 2015 gjeve informasjon om at kommunen framleis arbeider med å lukke avvik som vart avdekt i tilsyn som fylkesmannen gjennom-førte i 2011 ved Bu- og habiliteringstenestene. Det vart avdekt alvorlig svikt i internkontroll og styrings-systemet til kommunen. Administrasjonssjefen forventar å få lukka avvika i løpet av våren 2016. Kontrollutvalet ønskjer å få ei orientering frå administrasjonen om dette området i kontrollutvalet sitt møte 16.11.16

02.10.17: Avviket er lukka jf. brev frå fylkesmannen 05.07.17. Utvalet fekk orientering frå einingsleiar Anna Balstad i dagens møte jf. OS 25/17. Det er varsla nytt systemtilsyn i 2018. Kontrollutvalet vil halde seg orientert om resultatet av nytt tilsyn.

Kontrollutvalet si handsaming

Leiar gjekk i gjennom dei sakene som står i oppfølgingslista.

I dette møtet var det orientert frå administrasjonen knytt til følgjande sak på oppfølgingslista.

- **Tilsyn med internkontrollsystem for avgrensing av tvang og makt for utviklingshemma,** sjå OS 25/17.

Det vart ikkje fremja forslag om å føre opp nye saker på oppfølgingslista.

Kontrollutvalet fatta samrøystes vedtak i samsvar med felles forslag frå utvalet sine medlemmer. (5 voterande)

Sekretariatet si tilråding

I oppfølgingslista vert det gjort følgjande endringar:

PS 28/17	EVENTUELT
----------	-----------

Oppsummering av opplæringsdagen 28.8.2017

Utvalsleiar Stig Holmstrøm gav utvalet eit kort referat frå samlinga.

Stig Holmstrøm
leiar

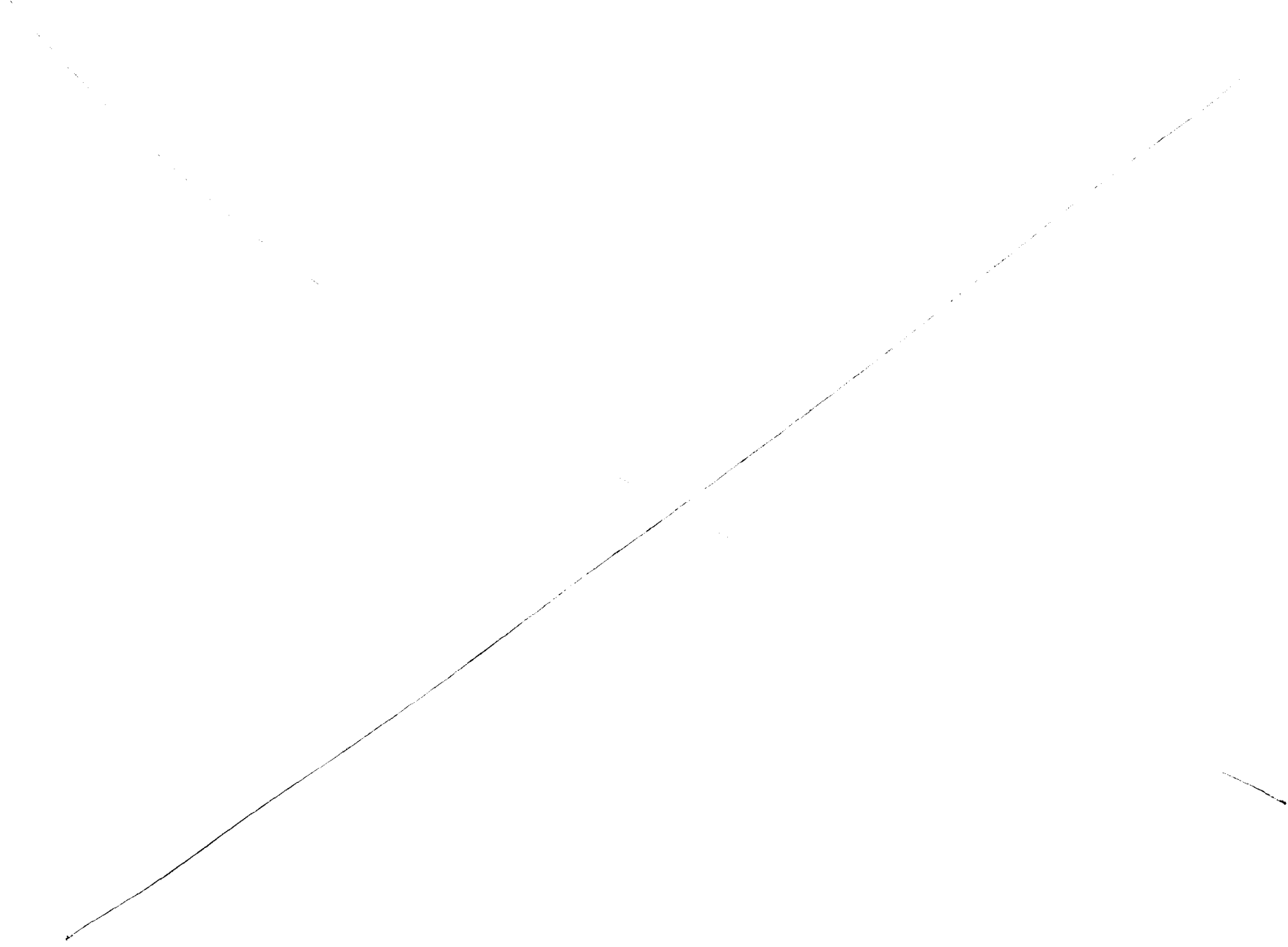
Birgit Torkildson Grotle
medlem

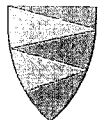
Dagfinn Wiik
medlem

Frank Ove Belsvik
medlem

Lars Christian Fjørtoft
varamedlem

Jane Anita Aspen
sekretær

VESTNES KOMMUNE

Kontrollutvalet

Saksmappe: 2017-1535/05
 Arkiv: 033 & 17
 Saksbehandlar: Jane Anita Aspen
 Dato: 14.11.2017

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utval	Møtedato
PS 30/17	Kontrollutvalet	22.11.2017

REFERAT OG ORIENTERINGAR

Sekretariatet si tilråding

Referat- og orienteringssakene vert teke til orientering.

Bakgrunn for saka

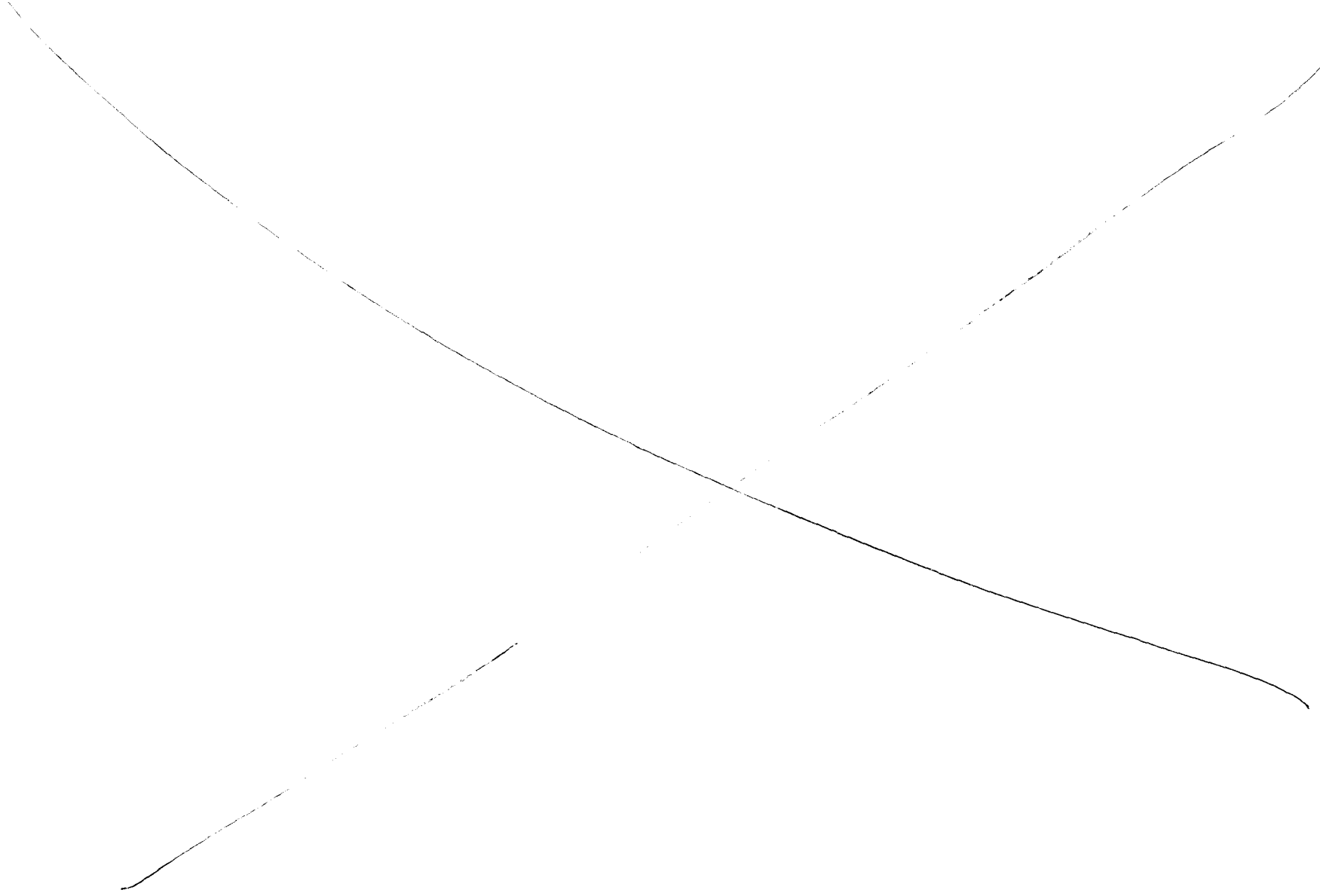
Referatsaker:

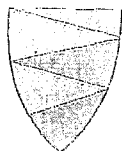
- RS 28/17 **Forvaltningsrevisjonsrapport -Vestnes kommune-helsestasjons- og skolehelsetenester** – Særutskrift, Vestnes kommunestyre 19.10.2017 sak 90/2017 (vedlagt)
- RS 29/17 **Kontrollutvalet – budsjett for kontroll og tilsyn 2018** – Særutskrift, Vestnes kommunestyre 19.10.2017 sak 80/2017 (vedlagt)
- RS 30/17 **Innkalling til møte i representantskapet i Møre og Romsdal Revisjon IKS 2.11.2017** (vedlagt)
- RS 31/17 **Innkalling til eigarskapsmøte i Møre og Romsdal Revisjon IKS 2.11.2017** (vedlagt)
- RS 32/17 **Vurdering av oppdragsansvarleg revisor sin uavhengigheit i forhold til Vestnes kommune** (vedlagt).
- RS 33/17 **ÅRIM: Tilleggsdokument til møte i representantskapet 27.10.2017** – Budsjett og økonomiplan 2018-2021 (sakliste følgjer vedlagt, Budsjettdokument følgjer som utrykt vedlegg)
- RS 34/17 **Melding om vedtatt budsjett 2018 for ÅRIM**, datert 27.10.2017– (orientering følgjer vedlagt, Presentasjon følgjer som utrykt vedlegg)

Orienteringssaker:

- OS 26/17 **Elefskade ved skule**
Kommunalsjef Rune Håseth vil i møte gje utvalet ei orientering
- OS 27/17 **Revidert rettleiar om ytringsfrihet og varsling**, KS 14.9.2017 (vedlagt)

Jane Anita Aspen
 daglig leder

Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal
Rådhusplassen 1
6413 MOLDE

Særutskrift – Melding om vedtak

Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal	
Kommunent: 1535	
Dato: 20 OKT 2017	
Saks og Arkivnr: 216/1535	Løpnr: 281/17
Arkivkode: 216	Gradering:

Dato
20.10.2017

Dykkar ref.

Vår ref.
15350/2017

Saksnr.
2015/1328

Saksbehandlar / Tlf
Silje Beate Sylte
71 18 40 43

Særutskrift - Forvaltningsrevisjonsrapport - Vestnes kommune - helsestasjons- og skolehelsetenester

Vestnes kommunestyre gjorde følgjande vedtak den 19.10.2017 i sak 90/2017:

1.

*Vestnes kommunestyre tar forvaltningsrevisjonsrapporten **Vestnes kommune – Helsestasjon- og skolehelsetenester** til vitande og sluttar seg til følgjande tilrådingar:*

- Vestnes kommune bør prioritere arbeidet med vidareutvikling av samarbeidsrutinane.*
- Vestnes kommune bør prioritere arbeidet med kompetanseplan og blant anna vurdere behovet for auka kompetanse innan psykisk helse.*
- Vestnes kommune bør sikre at tolketenesta fungerer tilfredsstillande.*
- Vestnes kommune bør vidareutvikle samarbeidet om det psykososiale arbeid i skolane.*

2.

Kommunestyret ber administrasjonssjefen om å syte for at tilrådingane blir følgd og påsjå at arbeidet vert gjennomført.

3.

Kommunestyret ber administrasjonssjefen om å gje skriftleg tilbakemelding på oppfølginga til kontrollutvalet, innan ein periode på 12 – 18 mnd.

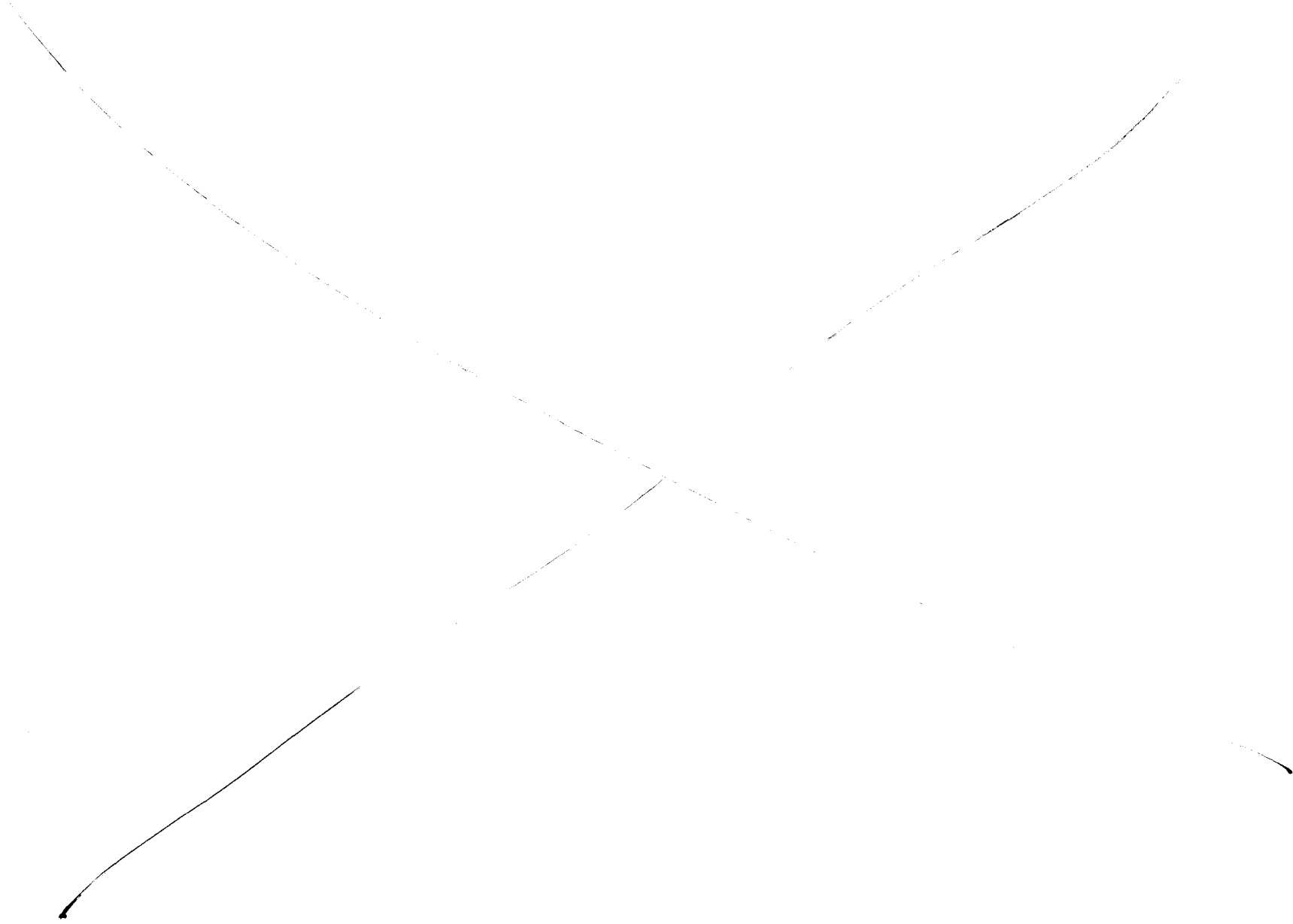
Helsing

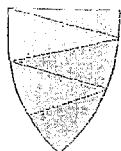
Silje Beate Sylte
konsulent arkiv

Kopi til:

Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal
v/Jane Anita Aspen

Rådhusplassen 1 6413 MOLDE

Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal
Rådhusplassen 1
6413 MOLDE

Særutskrift – Melding om vedtak

Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal	
Kommunenumr: 1535	
Dato: 20 OKT 2017	
Saks og saksnr.: 1535	Løpenr.: 282/17
Arkivkode: 150	Gradering:

Dato
20.10.2017

Dykkar ref.

Vår ref.
15355/2017

Saksnr.
2017/749

Saksbehandlar / Tlf
Silje Beate Sylte
71 18 40 43

Særutskrift - Kontrollutvalet - budsjett for kontroll og tilsyn 2018

Vestnes kommunestyre gjorde følgjande vedtak den 19.10.2017 i sak PS 80/2017:

Kontrollutvalet sitt forslag til budsjett for 2018 med ei ramme på kr 857 250.-, inkludert kjøp av revisjonstenester og sekretariatstenester for kontrollutvalet, vert vedteke.

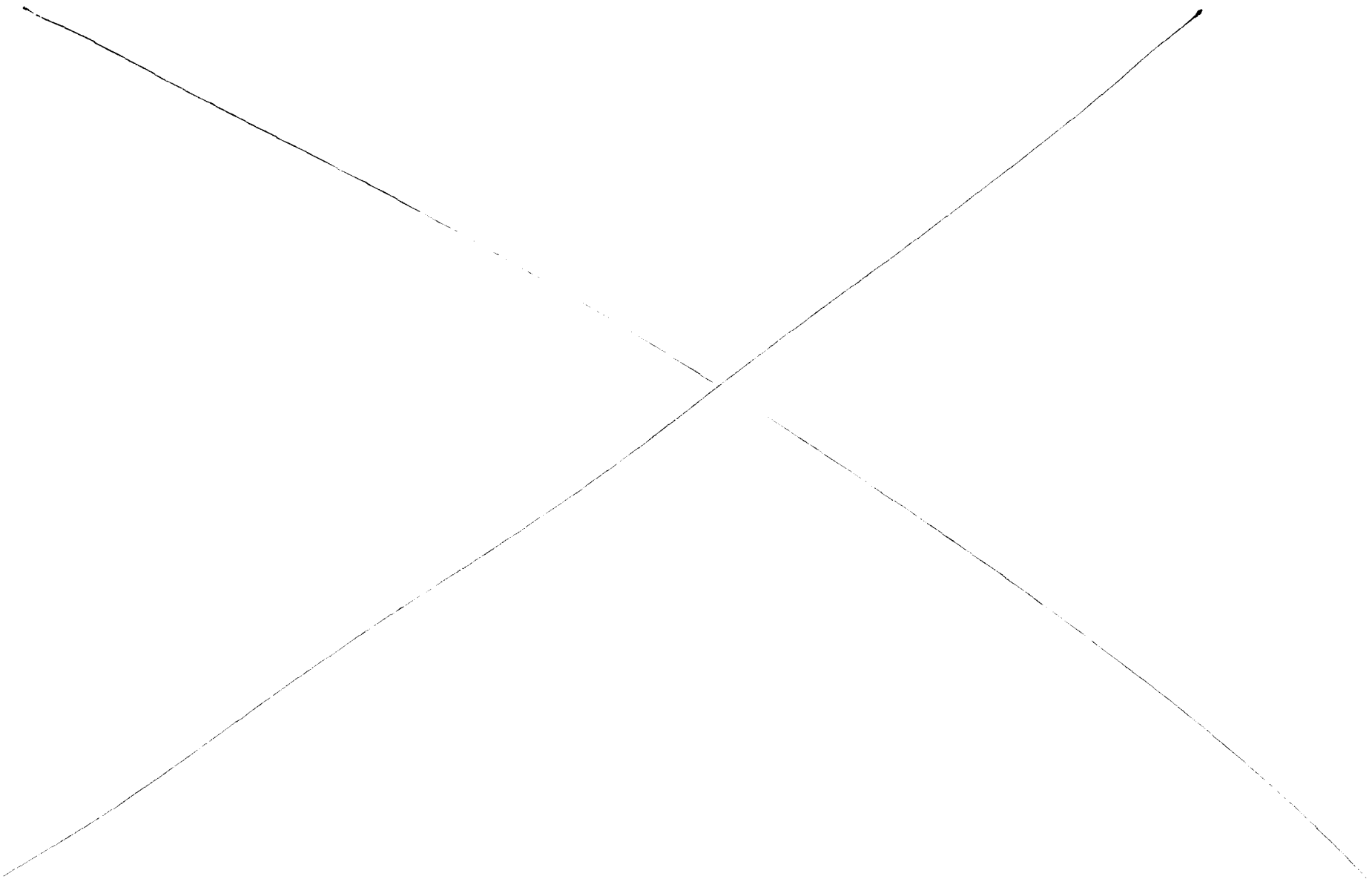
Heile behandlinga av saka kan lesast nedanfor.

Helsing

Silje Beate Sylte
konsulent arkiv

Kopi til:
Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal
v/Jane Anita Aspen

Rådhusplassen 1 6413 MOLDE

MRR
Møre og Romsdal Revisjon IKS

INNKALLING

MØTE I REPRESENTANTSKAPET I MØRE OG ROMSDAL REVISJON IKS

TID: 2. november 2017 kl. 10.

STED: Quality Hotel Grand i Kristiansund

SAKLISTE REPRESENTANTSKAPET:

10/2017	Åpning av møtet
11/2017	Registrering av deltagere/konstituering
12/2017	Godkjenning av innkalling og sakliste
13/2017	Valg av møteleder og møtesekretær
14/2017	Valg av 2 representanter til å underskrive møteprotokollen sammen med møteleder
15/2017	Budsjett for 2018 og økonomiplan for 2018-2021
16/2017	Representantskapets del av Representantskapets og styrets årshjul
	Eventuelt

Sakspapirer ligger vedlagt.

13.10.2017/26.10.2017

Veslemøy E. Ellinggard

Daglig leder

Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal	
Kommunenumr: 1500	
Dato: 27 OKT 2017	
Saks og Arkivnr: 1500	Løpenr: 285/17
Arkivkode: 026	Gradering:

Sak nr.:

Styre/råd/utvalg:

Møtedato:

Sak 15/2017

Representantskapet

02.11.2017

BUDSJETT FOR 2018 OG ØKONOMIPLAN FOR 2018-2021

Styret i Møre og Romsdal Revisjon IKS vedtok selskapet forslag til budsjett for 2018 og økonomiplan for 2018-2021 i møte 22.08.2017.

Budsjettplan og økonomiplan har også vært til orientering i kontrollutvalgssekretariatene i Romsdal, på Nordmøre og i Møre og Romsdal Fylkeskommune. Tillitsvalgte i Møre og Romsdal Revisjon IKS er også orientert.

Budsjettet inneholder forslag om overgang til fakturering iht. medgått tid fra 4. kvartal 2018. Dette prinsippet kommer opp som vedtakssak i Eiermøtet, etterfølgende etter representantskapet. Hvis Eiermøtet ikke skulle ønske en omlegging av faktureringsrutiner, antas det likevel at dette ikke vil få vesentlig innvirkning på budsjettet for 2018 og at det likevel kan vedtas slik det foreligger.

Saken fremmes med følgende innstilling til vedtak:

Budsjettet for 2018 med tilhørende økonomiplan 2018-2021 vedtas.

MRR

Møre og Romsdal Revisjon IKS

BUDSJETT 2018 OG ØKONOMIPLAN 2018-2021

SELSKAPET

Møre og Romsdal revisjon IKS er et revisjonsselskap som er opprettet med hjemmel i lov om interkommunale selskaper. Deltakerkommunene er: Møre og Romsdal fylkeskommune, Molde, Kristiansund, Vestnes, Rauma, Nesset, Aukra, Fræna, Eide, Averøy, Gjemnes, Tingvoll, Sunndal, Surnadal, Rindal, Halså, Smøla og Aure.

Oversikt over stillinger/ressurser

	Molde	Kristiansund	Surnadal	I alt
Forvaltningsrevisor	3	1	0,9	4,9
Regnskapsrevisor	7,1	4,5	1	12,6
Sum	10,1	5,5	1,9	17,5

MÅL OG RAMMER

Selskapet skal styrke revisjonens uavhengighet, kvalitet og effektivitet, jf. selskapsavtalen.

Revisjon skal gjennomføres i samsvar med "God kommunal revisjonsskikk". Dette innebærer i praksis at revisjonsarbeidet i tillegg til å skulle følge bestemmelsene i kommuneloven og revisjonsforskriften, også skal være i samsvar etablert standard.

Overordnede målsettinger (jf. tidligere rapporter lagt fram for kommunestyrene/fylkesting):

- Det skal utføres objektiv, uavhengig revisjon med høy kvalitet, som er vesentlig for kommunene.
- Kvaliteten på revisjonstjenestene sikres ved de ansattes kompetanse og god ledelse av revisjonen.
- Revisjonen skal være tidsriktig og aktuell i de tjenester som leveres. Dette krever en fleksibel organisasjon med tverrfaglig kompetanse.
- Styrke kontrollutvalgets og kommunestyrets oppgave med tilsyn og kontroll i kommunene.
- Revisjonen skal være en interessant og trygg arbeidsplass, med konkurransedyktige vilkår, der de ansatte trives.
- Revisjonens tjenester skal utføres effektivt.
- Det skal være mest mulig riktig kostnadsfordeling tilpasset de tjenester som kommunene får.

Effektivisering – gevinstrealisering (jf. sak til fylkesting/kommunestyrene om selskapsavtalen)

Det skal legges opp til effektivisering der gevinster tas ut i form av økonomi, kvalitet og/eller volum på tjenestene bl.a. med bakgrunn i:

- spesialisering av kompetanse og arbeidsoppgaver

- teamarbeid
- en daglig leder med ett styringsorgan (ett styre og ett representantskap)
- standardisering av revisjonsverktøy
- naturlig avgang kan redusere kostnadsnivå der en ikke må erstatte vedkommende

BUDSJETT OG ØKONOMIPLANBEHANDLINGEN

Representantskapet skal i henhold til selskapsavtalen vedta budsjett og økonomiplan innen 15. september. Budsjettet skal sendes sekretariatene for kontrollutvalgene slik at de kan gi merknader og ta hensyn til dette når utvalgene utarbeider budsjettforslag for det samlede kontroll- og tilsynsarbeidet i (fylkes-) kommunen. Vedtatt budsjett for selskapet danner grunnlaget for årlig driftstilskudd fra (fylkes-) kommune. Vedtatt budsjett og økonomiplan sendes til eierkommunene.

Økonomiplan 2017-2021 tar utgangspunkt i budsjettet for 2017 slik det ble vedtatt.

Det er videre tatt utgangspunkt i prinsippendring knyttet til driftstilskudd fra 1. oktober, dvs. fjerde kvartal 2018. Fra dette tidspunktet vil foretaket fakturerer honorar i henhold til medgått tid. Dette innebærer at de av kommunene/fylkeskommunen som har effektive systemer og god internkontroll over tid vil få et lavere honorar, gitt at de ikke bestiller ytterligere tjenester. De av kommunene/fylkeskommunen som har lavere grad av internkontroll og ryddighet i prosessen for regnskapsavleggelse vil få et høyere honorar. Dette gir et bedre intensiv til å arbeide aktivt med kommunens eget økonomirutiner og kvalitetsforbedringsprosjekter.

I økonomiplanen er det lagt til grunn en årlig nedgang i honorar fra kommunene/fylkeskommunen med 5 prosent årlig fra 2019. Dette gir økt kapasitet for MRR til å selge flere rådgivningstjenester og andre attestasjonsoppdrag innenfor selskapets mandat. Denne kapasiteten er reflektert under andre salgsinntekter, sammen med en årlig prisjustering på 4 prosent for disse inntektene.

Lønnskostnader er justert med 4 prosent årlig lønnvekst. Naturlig avgang og erstatning av disse vil også påvirke lønnsnivået noe. Kjøp av varer og tjenester ligger flatt i perioden.

Det er ikke planlagt noen investeringer i perioden.

REVISJONSTJENESTER OG DRIFTSTILSKUDD

Fylkestinget og kommunestyrene har lagt til grunn at det skal leveres revisjonstjenester i samme omfang som tidligere. Kommunestyrene/fylkestinget har gitt kontrollutvalgene fullmakt til å inngå og godkjenne årlige engasjementsavtaler. En konkretisering av tjenesteytingen for den enkelte kommune vil framgå av denne avtalen.

Fylkestinget skal vedta virksomhetsplan for kontrollutvalget i valgperioden og plan for forvaltningsrevisjon. Kommunestyrene skal vedta plan for forvaltningsrevisjon. Dette vil gi overordna føringer for avtalene.

Deltakerkommunene skal dekke selskapets driftskostnader basert på prinsippet om medgått ressursbruk. I en overgangsfase på 4 år vil kommunenes tilskudd ta utgangspunkt i dagens nivå. Det er en målsetting om at kommunene får like tjenester til lik pris. Det forutsettes at større utredninger eller granskninger som ikke ligger inne i avtalen med kontrollutvalgene vil komme i tillegg.

MRR

Møre og Romsdal Revisjon IKS

Det er videre tatt utgangspunkt i prinsippendring knyttet til driftstilskudd fra 1. oktober 2018, dvs. fra fjerde kvartal 2018. Fra dette tidspunktet vil foretaket fakturere honorar i henhold til medgått tid. Dette innebærer at de av kommunene/fylkeskommunen som har effektive systemer og god internkontroll over tid vil få et lavere honorar, gitt at de ikke bestiller ytterligere tjenester. De av kommunene/fylkeskommunen som har lavere grad av internkontroll og ryddighet i prosessen for regnskapsavleggelse vil få et høyere honorar. Dette gir et bedre intensiv til å arbeide aktivt med kommunens eget økonomirutiner og kvalitetsforbedringsprosjekter.

Dette medfører at revisjonshonoraret kan bli vanskeligere å budsjettere med for kommunene. MRR vil bidra med så tydelig kommunikasjon knyttet til forventninger på et så tidlig tidspunkt at dette kan inkluderes i de kommende budsjettprosessene.

For fjerde kvartal 2018 er vårt beste estimat at honoraret vil ligge på samme nivå som de foregående kvartalene. Selskapet har fra august 2017 gått over til et samlet timeregisteringssystem. Dette vil gi oss grunnlagsdata gjennom det kommende året for å kunne gi tydelige tilbakemeldinger om hva som kan forventes av størrelse på honorar for 2019 og videre. Samtidig vil vi også være konkrete på hva som skal til for å redusere revisjonshonoraret over tid. Den ene effekten er større effektivitet og kvalitet hos MRR, den andre effekten er arbeidsprosessene og kvalitet på internkontroll i de ulike kommunene/fylkeskommunen.

Etter vårt syn blir den fremtidige honorarberegningen mer korrekt. Kommunene/fylkeskommunen vil få tydelige intensiver til å ha gode interne systemer. Samtidig forsvinner dagens problemstilling med at noen kommuner er med på å «subsidiere» andre kommuner.

For budsjett/økonomiplan 2018 – 2021 legges følgende til grunn:

- Lønnskostnader er justert med 4 prosent årlig lønnvekst.
- Kjøp av varer og tjenester ligger flatt i perioden.
- Det er ikke planlagt noen investeringer i perioden.
- Det nye selskapet vil ha behov for noe tid og ressurser for å kunne hente ut gevinster i form av økt kvalitet og effektivitet. Det er lagt inn en årlig gevinstrealisering gjennom effektivisering på 5% for revisjonshonorar fra kommunene/fylkeskommunen
- Økonomiplan for 2018 - 2021 vil vise hovedretning for selskapet.
- Det legges til grunn at styret vurderer muligheten for ytterligere reduksjoner i honorarer for kommunen/fylkeskommunen i økonomiplanperioden gjennom økt effektivisering. Det tar likevel noe tid før implementerte tiltak gir utslag i redusert timebruk.
- I tillegg til gevinstrealisering vil selskapet også fokusere på økt kvalitet i alle sine leveranser, dette krever kapasitet
- Selskapets inntekt er lagt opp til å stige i planperioden, på tross av nedadgående honorar fra kommuner/fylkeskommune. Økningen gjelder effektiv bruk av tilgjengelig kapasitet. Denne kan benyttes til mersalg til kommuner/fylkeskommune som ønsker tilleggstjenester, eller salg av tjenester til andre innenfor MRR sitt mandat. Herunder ligger regionale og nasjonale prosjekter, eller utleie av kapasitet til tilsvarende revisjonsselskaper i andre regioner.

BUDSJETT MØRE OG ROMSDAL REVISJON IKS 2018 MED ØKONOMIPLAN 2018-2021

DRIFTSBUDSJETT

Alle tall i hele tusen

	2018	2019	2020	2021
Driftsinntekter				
Avtalefestet betaling fra kommuner/fylket	12 278	-	-	-
Honorar iht. medgått tid fra kommuner/fylket	4 093	15 552	14 775	14 036
Andre salgsinntekter	4 229	5 147	6 280	7 739
Sum driftsinntekter	20 600	20 700	21 055	21 775
Lønnskostnader inkl. sosiale kostnader	16 600	17 264	17 955	18 673
Kjøp av varer og tjenester	3 100	3 100	3 101	3 102
Sum driftskostnader	19 700	20 364	21 055	21 774
Rentekostnader	-	-	-	-
Årsresultat	900	336	0	0
Underskudd fra 2016	-473			
Avsetning til annen egenkapital	427	336	0	0
Akkumulert annen egenkapital	427	762	763	763

INVESTERINGSBUDSJETT

Alle tall i hele tusen.

Ingen planlagte investeringer

**Spesifikasjon av driftstilskudd for 2018 pr
kommune/fylkeskommunen**

Driftstilskudd pr kommune*	1.-3. kvartal	Estimat 4. kvartal	Sum	
	2018	2018	2018	2017
Møre og Romsdal Fylkeskommune	3 375	1 125	4 500	4 500
Molde	1 392	464	1 856	1 856
Vestnes	413	138	550	550
Rauma	455	152	607	607
Nesset	227	76	303	303
Aukra	248	83	330	330
Fræna	571	190	761	761
Eide	252	84	336	336
Gjemnes	206	69	274	274
Sunndal	441	147	588	588
Kristiansund	1 910	637	2 547	2 547
Averøy	520	173	693	693
Tingvoll	369	123	492	492
Surnadal	611	204	814	814
Rindal	297	99	396	396
Halsa	251	84	335	335
Smøla	323	108	430	430
Aure	419	140	559	559
SUM	12 278	4 093	16 371	16 371

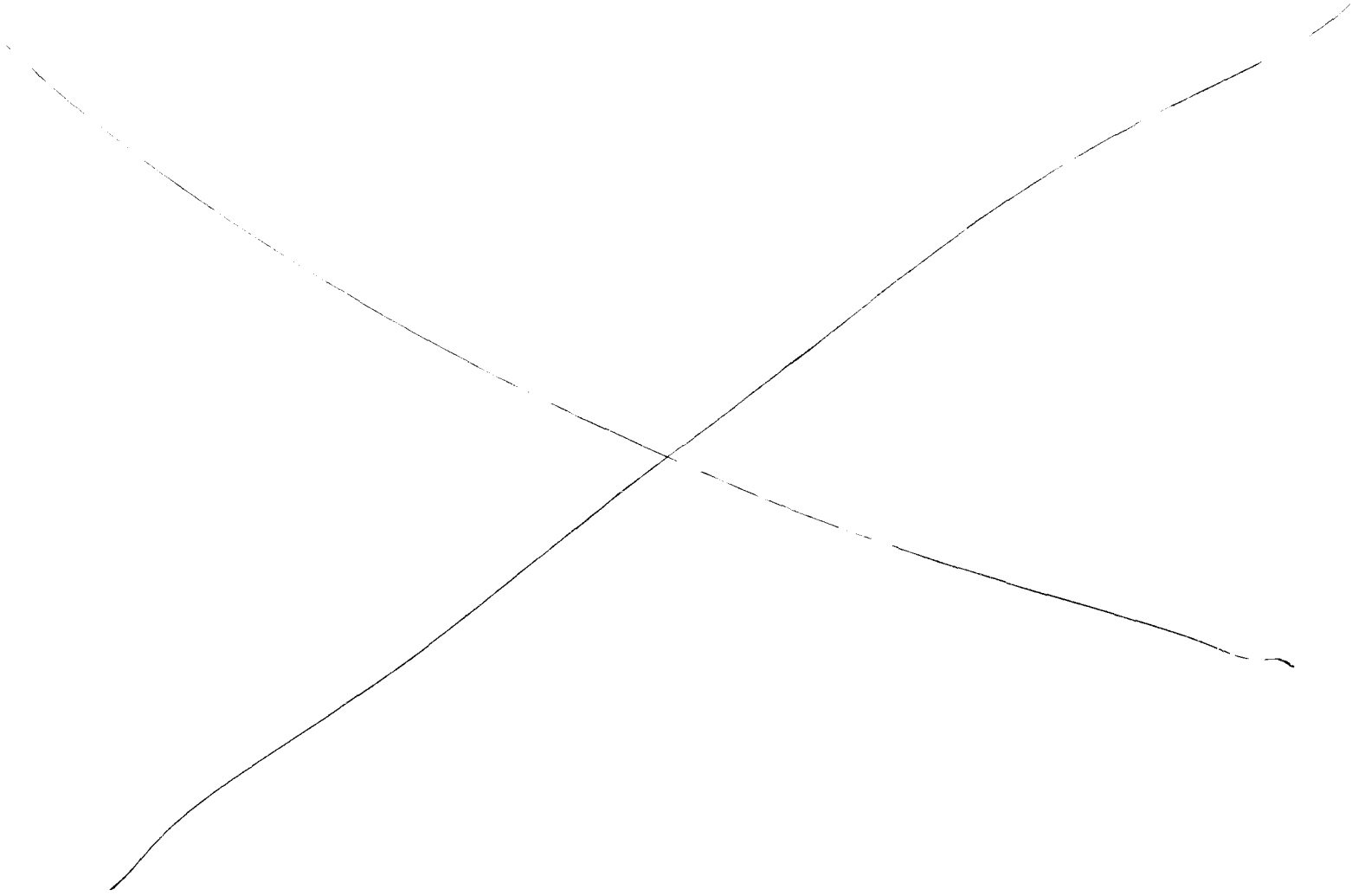
*: for 3 kvartaler. 4. kvartal blir fakturert i henhold til medgått tid. Estimat: tilsv. tidligere fast fakturering.

Oppdatert årshjul

- Representantskapets og styrets årshjul

Januar		Mai
Daglig leder utarbeider utkast til årsregnskap		Drøftingsmøter etter hovedavtalen med tillitsvalgte om budsjett og økonomiplan.
Februar		Daglig leders utkast til budsjett og økonomiplan sendes kontrollutvalgssekretariatene for innhenting av eventuelle merknader.
Mars		Juni
- Oppdatering av strategiplan. - Drøfting av prinsipper for neste års budsjett og økonomiplanperiode.		Styret beslutter utkast til budsjett og økonomiplan.
April		September
- Daglig leder utarbeider utkast til budsjett og økonomiplan. - Revisjonsutvalget fastsetter årsregnskapet, styrets årsberetning og revisors beretning - Representantskapet velger styre i året etter valgår		- Styret orienteres om økonomisk status 1. halvår. - Representantskapet vedtar budsjett og økonomiplan innen 15. september. - Representantskapet velger ny valgkomité i valgår.

Rapportering om økonomisk status foretas i hvert styremøte.

MRR
Møre og Romsdal Revisjon IKS

INNKALLING

EIERSKAPSMØTE I MØRE OG ROMSDAL REVISJON IKS

TID: 2. november 2017 kl. 10, direkte etterfølgende av representantskapsmøte.

STED: Quality Hotel Grand i Kristiansund

SAKLISTE EIERSKAPSMØTE:

1/2017	Åpning av møtet
2/2017	Registrering av deltagere/konstituering
3/2017	Godkjenning av innkalling og sakliste
4/2017	Valg av møteleder og møtesekretær
5/2017	Valg av 2 representanter til å underskrive møteprotokollen sammen med møteleder
6/2017	Revisorbekreftelser av låneopptak, refinansiering og finansreglement
7/2017	Faktureringsrutiner i Møre og Romsdal Revisjon IKS
8/2017	Distriktrevisjonen Nordmøre IKS
	Eventuelt

Sakspapirer ligger vedlagt.

13.10.2017/26.10.2017

Veslemøy E. Ellinggard

Daglig leder

Kontrollutvalgsssekretariatet for Romsdal	
Kommunenr:	1500 29
Dato:	27 OKT 2017
Saks og Arkivnr:	1500
Løpnr:	286/17
Arkivkode:	026
Gradering:	

Sak nr.:

Styre/råd/utvalg:

Møtedato:

Sak 6/2017

Eierskapsmøte

02.11.2017

REVISORBEKREFTELSER AV LÅNEOPPTAK, REFINANSIERING OG FINANSREGLEMENT

Møre og Romsdal Revisjon IKS (MRR) sendte 12. september ut et brev til kommunene på Nordmøre og i Romsdal som revideres av MRR angående fremtidige revisorbekreftelser av låneopptak, refinansiering og finansreglement. Brevet ligger vedlagt.

Fra brevets siste avsnitt siteres:

«I den grad våre eierkommuner ikke er enig i denne vurderingen, vil det være opp til eiermøtet å vedta en annen risikoprofil for selskapet med tilhørende forsikringsdekning og kompetanseprofil innenfor finansfaget.»

Vi har mottatt mange tilbakemeldinger fra kommunene vi reviderer på innholdet i brevet og har lovet å undersøke saken nærmere og komme med en ny vurdering. Kommunene opplever det som problematisk at revisor ikke kan gi disse bekreftelsene. Vi har også forhørt oss med en del av våre revisorkolleger på nasjonalt nivå og opplever at praksisen ikke er ensartet.

Vi ønsker derfor at eierskapsmøtet tar saken opp til diskusjon og gir selskapet tilbakemelding på hvilken risikoprofil de ønsker at selskapet skal ha.

Saken fremmes uten innstilling.

Til kommunene på Nordmøre og i Romsdal som revideres av Møre og Romsdal Revisjon IKS

Generelt svar angående revisors uttalelse til finansreglementet

Møre og Romsdal Revisjon IKS (MRR) har fått forespørsler fra kommunene om å kvalitetssikre endringer i finansreglementet for kommunene. Det har vært ulik praksis i de tidligere revisjonsenhetene på dette.

Enkelte har en påtatt seg denne oppgaven, mens i andre av ulike årsaker har ikke utsted slike uttalelser.

Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finans- og gjeldsforvaltning § 5 sier.

§ 5.Kvalitetssikring av reglementet

Kommunestyret og fylkestinget skal påse at uavhengig instans med kunnskap om finans- og gjeldsforvaltning vurderer om finansreglementet legger rammer for en finans- og gjeldsforvaltning som er i tråd med kommunelovens regler og reglene i denne forskrift. Vurderingen skal skje før reglementet vedtas i kommunestyret og fylkestinget.

I merknadene til §5 så står det.:

Med kunnskap om finansforvaltning siktes det til faglig kompetanse på finansiell risiko og finansforvaltning. Uavhengig instans kan være revisjonen, forutsatt at revisjonen har den nødvendige kunnskap om finansforvaltning.

Bestemmelsen innebærer at uavhengig instans skal vurdere om finansreglementet som legges fram for kommunestyret eller fylkestinget til behandling er i tråd med reglene i kommuneloven og denne forskriften. Det siktes her spesielt til kommuneloven § 52 nr. 3. Det vil også kunne være naturlig at uavhengig instans foretar en vurdering av om finansreglementet bidrar til å oppfylle kommunestyrets eller fylkestingets målsettinger for finansforvaltningen.

Møre og Romsdal Revisjon IKS ønsker ikke å avgi uttalelser til finansreglementene for kommunene i dag. Dette er i hovedsak begrunnet med;

- Forskriften legger opp til at reglementet skal kvalitetssiktes av noen med «faglig kompetanse på finansiell risiko og finansforvaltning». MRR har pr i dag ikke god nok faglig kompetanse på dagens marked for finansforvaltning
- Uavhengighet. Ved å kvalitetssikre reglementet så kan vi ved noen tilfeller miste vår uavhengighet ved vurdering kommunens håndtering av sine finanser, og etterlevelse av reglementet.

Revisoruttalelser knyttet til låneopptak eller refinansiering av tidligere års låneopptak

Tilsvarende får vi mange forespørsler om revisoruttalelser knyttet til låneopptak eller refinansieringer. Praxis også på dette området har vært ulik. Vi har hatt en intern diskusjon blant de oppdragsansvarlige revisorene om Møre og Romsdal Revisjon IKS skal gi egne revisoruttaler i forbindelse med kommunenes låneopptak eller refinansiering av tidligere års låneopptak.

Vi har vedtatt at Møre og Romsdal Revisjon IKS ikke gir egen revisoruttale på dette.

Det er ikke alle typer låneopptak eller refinansieringer der det kreves slik uttale, men i den grad kommunens låneforvalter eller utlåner krever slik uttale kan kommunen eventuelt be kommuneadvokaten om det. Egen revisorerklæring ved låneopptak og senere refinansiering er et risikoavlastende tiltak for långiver. Dersom dette i framtiden skulle medføre ansvar for Møre og Romsdal Revisjon IKS ville regningen for ansvaret måtte fordeles på våre eiere, jf. bestemmelsene i Lov om interkommunale selskap.

Vi opplever det ikke som riktig å ta dette ansvaret siden selskapets eiere er solidarisk ansvarlig.

I den grad våre eierkommuner ikke er enig i denne vurderingen, vil det være opp til eiermøtet å vedta en annen risikoprofil for selskapet med tilhørende forsikringsdekning og kompetanseprofil innenfor finansfaget.

Molde 12. september 2017

Veslemøy E. Ellinggard
Daglig leder/statsautorisert revisor
Møre og Romsdal Revisjon IKS

MRR

Møre og Romsdal Revisjon IKS

Sak nr.:

Styre/råd/utvalg:

Møtedato:

Sak 7/2017

Eierskapsmøte

02.11.2017

FAKTURERINGSRUTINER I MØRE OG ROMSDAL REVISJON IKS

De vises til budsjett 2018 og økonomiplan 2018-2021 for Møre og Romsdal Revisjon IKS som står på saklisten til representantskapet med behandling før dette møtet.

I budsjettet og økonomiplanen er det lagt opp til fakturering i henhold til medgått tid fra og med 4. kvartal 2018.

I forslaget til økonomiplan står det:

«Det er videre tatt utgangspunkt i prinsippendring knyttet til driftstilskudd fra 1. oktober, dvs. fjerde kvartal 2018. Fra dette tidspunktet vil foretaket fakturere honorar i henhold til medgått tid. Dette innebærer at de av kommunene/fylkeskommunen som har effektive systemer og god internkontroll over tid vil få et lavere honorar, gitt at de ikke bestiller ytterligere tjenester. De av kommunene/fylkeskommunen som har lavere grad av internkontroll og ryddighet i prosessen for regnskapsavleggelse vil få et høyere honorar. Dette gir et bedre intensiv til å arbeide aktivt med kommunens eget økonomirutiner og kvalitetsforbedringsprosjekter.

Dette medfører at revisjonshonoraret kan bli vanskeligere å budsjettere med for kommunene. MRR vil bidra med så tydelig kommunikasjon knyttet til forventninger på et så tidlig tidspunkt at dette kan inkluderes i de kommende budsjettprosessene.

For fjerde kvartal 2018 er vårt beste estimat at honoraret vil ligge på samme nivå som de foregående kvartalene. Selskapet har fra august 2017 gått over til et samlet timeregisteringssystem. Dette vil gi oss grunnlagsdata gjennom det kommende året for å kunne gi tydelige tilbakemeldinger om hva som kan forventes av størrelse på honorar for 2019 og videre. Samtidig vil vi også være konkrete på hva som skal til for å redusere revisjonshonoraret over tid. Den ene effekten er større effektivitet og kvalitet hos MRR, den andre effekten er arbeidsprosessene og kvalitet på internkontroll i de ulike kommunene/fylkeskommunen.

Etter vårt syn blir den fremtidige honorarberegningen mer korrekt. Kommunene/fylkeskommunen vil få tydelige intensiver til å ha gode interne systemer. Samtidig forsvinner dagens problemstilling med at noen kommuner er med på å «subsidiere» andre kommuner.»

Styret i MRR behandlet saken 22.08.2017 som en del av budsjettet for 2018 og økonomiplan for 2018-2021. Styret var enstemmig i sin tilslutning til prinsippvalget og understreket viktigheten av at kommunene/fylkeskommunen orienteres så tidlig som mulig om medgått tid for 2017-revisjonen slik at dette kan tas hensyn til i budsjettprosessen deres for 2019.

Saken fremmes med følgende innstilling til vedtak:

Eierskapsmøtet vedtar at MRR går over til fakturering i henhold til medgått tid fra 1. oktober 2018.

MRR

Møre og Romsdal Revisjon IKS

Sak nr.:

Styre/råd/utvalg:

Møtedato:

Sak 8/2017

Eierskapsmøte

02.11.2017

DISTRIKTSREVISJONEN NORDMØRE IKS

Styreleder vil orientere muntlig i møtet og saken fremmes som drøftingssak.

Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal	
Kommunenr: 1535	
Dato: 9 OKT 2017	
Saks og Arkivnr: 1535	Løpenr: 274/17
Arkivkode: 216	Gradering:

Til kontrollutvalget

Vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet i forhold til Vestnes kommune

Innledning

I henhold til forskrift om revisjon (revisjonsforskriften) § 12 skal oppdragsansvarlig revisor for kommuner ha ført en hederligandel. Oppfølging av dette kravet tilligger kontrollutvalget, jamfør merknader til nevnte bestemmelse.

I følge revisjonsforskriften § 15 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Krav til uavhengighet og objektivitet gjelder også for revisors medarbeidere, men det er kun oppdragsansvarlige revisorer som plikter å legge fram en skriftlig vurdering for kontrollutvalget.

Lovgivningsmessige krav til revisors uavhengighet

Følgende fremgår av kommuneloven § 79:

Den som foretar revisjon for en kommune eller fylkeskommune kan ikke ivareta revisjons- og kontrolloppdrag for kommunen eller fylkeskommunen dersom revisor eller dennes nærstående har en slik tilknytning til revidert eller kontrollert virksomhet, dens ansatte eller tillitsmenn, at dette kan svekke revisors uavhengighet og objektivitet. Som nærstående regnes

- a) ektefelle og en person som vedkommende bor sammen med i ekteskapsliknende forhold
- b) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken, og deres ektefeller eller personer som de bor sammen med i ekteskapsliknende forhold og
- c) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken til en person som nevnt under bokstav a.

Det samme gjelder dersom det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet ved gjennomføring av oppgavene. Ansettelse som revisor i kommunen eller fylkeskommunen, eller i en interkommunal samarbeidsordning, medfører ikke i seg selv at revisoren mangler nødvendig uavhengighet og objektivitet.

Krav til uavhengighet er nærmere spesifisert i revisjonsforskriften § 13.

- Revisor kan etter denne forskrift ikke inneha andre stillinger hos kommunen eller fylkeskommunen eller i virksomhet som den kommunen eller fylkeskommunen deltar i ved siden av revisoroppdraget.
- Revisor kan ikke være medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i.
- Revisor kan ikke delta i, eller ha funksjoner i annen virksomhet når dette kan føre til at vedkommendes interesser kommer i konflikt med interessene til oppdragsgiverne eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til den som foretar revisjon.

I tillegg er det følgende begrensninger ved gjennomføring av oppgaver, jf. revisjonsforskriften § 14:

- revisor kan ikke utføre rådgivnings- eller andre tjenester der dette er egnet til å påvirke eller reise tvil om revisors uavhengighet og objektivitet
- revisor kan ikke yte tjenester som hører inn under den revisjonspliktiges (dvs kommunens) egne ledelses- og kontrolloppgaver
- revisor kan ikke opptre som fullmektig for den revisjonspliktige, unntatt ved bistand i skattesaker etter domstoloven.

Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet

Pkt 1: Ansettelsesforhold	Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i Møre og Romsdal Revisjon IKS.
Pkt 2: Medlem i styrende organer	Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som Vestnes kommune deltar i.
Pkt 3: Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.
Pkt 4: Nærstående	Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til Vestnes kommune som har betydning for uavhengighet og objektivitet.
Pkt 5: Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	Før slike tjenester utføres foretas det en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 14, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt. Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger. Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor Vestnes kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.

MRR

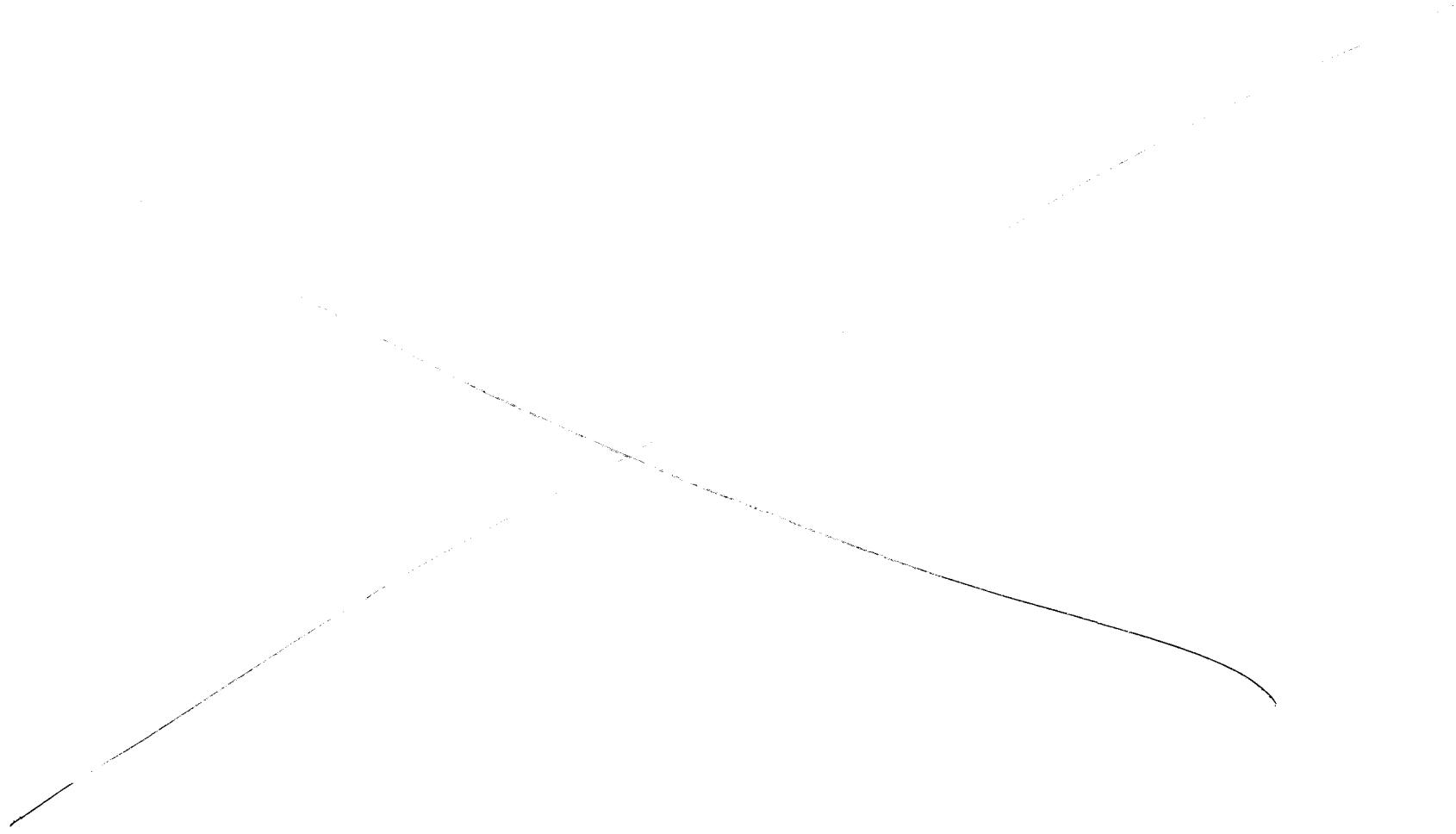
Møre og Romsdal Revisjon IKS

Pkt 6: Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor Vestnes kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Pkt 7: Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for Vestnes kommune.
Pkt 8: Andre særegne forhold	Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.

Molde 9. oktober 2017
Møre og Romsdal Revisjon IKS

Anne Oterhals

Oppdragsansvarlig revisor

Aspen, Jane Anita

Fra: Post Ålesundregionen Interkommunale Miljøselskap <post@arim.no>
Sendt: 24. oktober 2017 21:24
Til: oddvar.myklebust@sandoy.kommune.no; Lien, Geir Inge;
 frank.sve@mr fylke.no; vebjorn.krogsaeter@haram.kommune.no;
 eva.hove@stordal.kommune.no; knut.helge.harstad@orskog.kommune.no;
 roald@solheim-mobelverksted.no; arne.sandnes@norddal.kommune.no;
 anne.kristin.bryne@alesund.kommune.no;
 jarle.h.steffenssen@alesund.kommune.no;
 Tore.Johan.Ovstebo@alesund.kommune.no;
 anita.hjelvik.saetremyr@alesund.kommune.no;
 borge.wiig@alesund.kommune.no;
 odd.jostein.drotninghaug@sykkylven.kommune.no; jim-
 arve.rossevoll@sula.kommune.no; dag.olav.tennfjord@skodje.kommune.no
 ak.ask.bakke@hotmail.com; rbergun@online.no;
 jantry@stranda.kommune.no; randi.walderhaug.frisvoll@mr fylke.no;
 kjersti.ruset.hjelle@stordal.kommune.no;
 geir.peter.aure@orskog.kommune.no; hava@giske.kommune.no;
 polperber@norddal.kommune.no; stein.kvalo@alesund.kommune.no;
 anne.berte.hareide@alesund.kommune.no;
 andrea.hunger@alesund.kommune.no;
 Hakon.Lykkebo.Strand@alesund.kommune.no;
 roar.salen@alesund.kommune.no; bil@fishtech.as;
 svein.vaernes@sula.kommune.no; geir.leite@skodje.kommune.no;
 kjetil.bjornsen@komrev3.no; post@mrrevisjon.no; harald.rogne@sksiks.no;
 Aspen, Jane Anita; Giske Kommune; Haram Kommune; Norddal Kommune;
 Sandøy Kommune; Skodje Kommune; Stordal Kommune; Stranda
 Kommune; postmottak@sula.kommune.no; Sykkylven Kommune; Vestnes -
 postmottak; Ørskog Kommune; Ålesund Kommune; ivar@sykkylven-
 energi.no; Bjarte Ståle Hovland; einar.ried@stranda.kommune.no;
 yngve.hovden@norddal.kommune.no;
 jorn.johannesen@orskog.kommune.no; Rekdal, Arve; Balstad, Emil;
 kjell.sindre.johansen@haram.kommune.no;
 frode.helland@skodje.kommune.no; magnar.kvalvik@skodje.kommune.no;
 Kim.Andre.Breivik@sandoy.kommune.no; Jørn Agersborg
 (jorn.agersborg@sula.kommune.no); Birgitte Valderhaug; Eli Brunstad
 Høydal; rose.mari.refsnæs@alesund.kommune.no; Ronny Frekhaug; Annik
 Fet (annik.fet@ntnu.no); Bente Bruun (bente.bruun1@gmail.com); Jessica
 Gärtner (jessica.gartner@rostein.com); knutflolo@yahoo.no;
 lskjerstad@hotmail.com; monica@busengdal.no; Reidar Andresen
 (reidar@Judicia.no); Sveinung Valderhaug - Giske kommune
 (svevalde@online.no); Trygve Holm
Emne: ÅRIM: Tilleggsdokument til møte i representantskapet fredag 27. oktober
 2017 [SAK0000001753]
Vedlegg: Tilleggsdokument til møte i representantskapet i ÅRIM 27. oktober
 2017.pdf; Budsjett og økonomiplan 2018 - 2021 - oppdatert etter
 konkurs.pdf

Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal	
Kommunenr: 1535	
Dato: 24 OKT 2017	
Saks og Arkivnr: 1535	Løpenr: 284/17
Arkivkode: 026	Gradering:

I samsvar med tidlegare utsendt innkalling blir det møte i representantskapet i Ålesundregionen Interkommunale Miljøselskap IKS **fredag 27. oktober 2017 kl. 0930 i ÅRIM sine lokale, Langelandsvegen 1, 6010 ÅLESUND.**

Som følge av konkursen i RenoNorden foreslår styret nokre endringar i saklista:

Til sak 4 er det utarbeidd eit nytt forslag til budsjett og økonomiplan 2018 – 2021, dette ligg ved.

40

Ny sak 5 er godkjenning av protokoll frå ekstraordinært møte i representantskapet 21. september 2017, denne ligg ved.

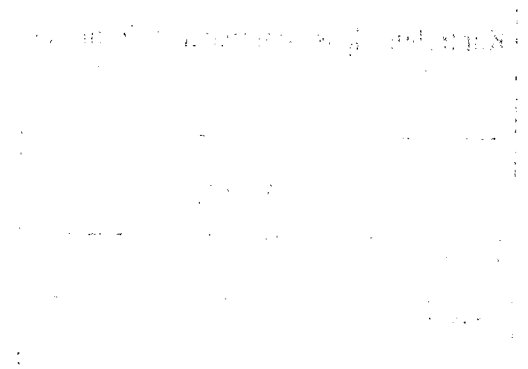
Sak 6 blir trekt. Styret vil kome attende med ei sak om renovasjon på årsmøtet i 2018.

Saksframlegg til sak 8 ligg også ved.

Eventuelle forfall meldast til post@arim.no eller på telefon 70 31 41 00.

Øystein Solevåg
Dagleg leiar

ÅRIM - Ålesundregionen Interkommunale Miljøsekskap IKS
Langlandsvegen 1 - 6010 ÅLESUND
Tlf dir: 70 31 41 01 - Mobil: 40 23 47 05

ÅRIM

Langlandsvegen 1
6010 ÅLESUND

24. oktober 2017

Til representantskapet i ÅRIM:

Olav Sindre Roald	<i>Giske kommune</i>
Vebjørn Krogsæter	<i>Haram kommune</i>
Arne Sandnes	<i>Norddal kommune</i>
Åse Kristin Ask Bakke	<i>Sandøy kommune</i>
Dag Olav Tennfjord	<i>Skodje kommune</i>
Eva Hove	<i>Stordal kommune</i>
Frank Sve	<i>Stranda kommune</i>
Jim Arve Røssevoll	<i>Sula kommune</i>
Odd Jostein Drotninghaug	<i>Sykkylven kommune</i>
Geir Inge Lien	<i>Vestnes kommune</i>
Knut Helge Harstad	<i>Ørskog kommune</i>
Anita Hjelvik Sætremyr	<i>Ålesund kommune</i>
Anne Kristin Bryne	<i>Ålesund kommune</i>
Børge Wiig	<i>Ålesund kommune</i>
Jarle Hauge Steffenssen	<i>Ålesund kommune</i>
Tore Johan Øvstebø	<i>Ålesund kommune</i>

ÅRIM: TILLEGGSDOKUMENT TIL MØTE I REPRESENTANTSKAPET 27. OKTOBER 2017

I samsvar med tidlegare utsendt innkalling blir det møte i representantskapet i Ålesundregionen Interkommunale Miljøsekskap IKS **fredag 27. oktober 2017 kl. 0930 i ÅRIM sine lokale, Langlandsvegen 1, 6010 ÅLESUND.**

- ÅLESUNDREGIONEN INTERKOMMUNALE MILJØSELSKAP IKS
- Langlandsvegen 1 - 6010 ÅLESUND - tlf 70 31 41 00
- www.arim.no - org nr 994 717 286

Som følge av konkursen i RenoNorden foreslår styret nokre endringar i saklista:

Til sak 4 er det utarbeidd eit nytt forslag til budsjett og økonomiplan 2018 – 2021, dette ligg ved.

Ny sak 5 er godkjenning av protokoll frå ekstraordinært møte i representantskapet 21. september 2017, denne ligg ved.

Sak 6 blir trekt. Styret vil kome attende med ei sak om renovasjon på årsmøtet i 2018.

Saksframlegg til sak 8 ligg også ved.

Oppdatert sakliste ser etter dette slik ut:

Sak 1: Godkjenning av innkalling

Sak 2: Godkjenning av protokoll frå møte i representantskapet 25. april 2017

Sak 3: Orientering om arbeidet i selskapet [presentasjon blir gitt i møtet]

Sak 4: Budsjett og økonomiplan 2018 – 2021

Sak 5: Godkjenning av protokoll frå ekstraordinært møte i representantskapet 21. september 2017

Sak 6: Trekt sak: Ny renovasjonskontrakt 2019 – 2027

Sak 7: Utbyttepolitikk for ÅRIM

Sak 8: Kommunereformen: Konsekvensar for ÅRIM

Sak 9: Eventuelt

Møta i representantskapet i ÅRIM er opne for publikum; det er difor høve for observatørar til å møte.

Eventuelle forfall meldast til post@arim.no eller på telefon 70 31 41 00.

Med vennleg helsing

Øystein Solevåg

Dagleg leiar

Kopi til:

- Eigarkommunane til ÅRIM:

Giske kommune

Haram kommune

Norddal kommune

Sandøy kommune

Skodje kommune

Stordal kommune

Stranda kommune

Sula kommune

Sykkylven kommune

Vestnes kommune

Ørskog kommune

Ålesund kommune

- Møre og Romsdal Revisjon IKS
- Kommunerevisjonsdistrikt nr. 3 i Møre og Romsdal IKS
- Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal
- Sunnmøre kontrollutvalssekretariat IKS
- Styret i ÅRIM

Til sak 4: Budsjett og økonomiplan 2017 - 2021

ÅRIM si overtaking av renovasjonstenestene etter konkursen i RenoNorden AS 19. september 2017 har gitt behov for å utarbeide eit nytt forslag til budsjett og økonomiplan 2018 – 2021. Det nye forslaget ligg ved som eigen fil.

Dei endringane som er gjort, kan kort oppsummerast slik:

Prognose er oppdatert per 1. oktober 2017. For hushaldsrenovasjon og næringsverksemd ser resultatet i 2017 ut til å bli noko betre enn tidlegare varsla. For slam ser resultatet ut til å bli noko dårlegare enn varsla.

Kundegrunnlaget er oppdatert til 1. oktober 2017. Dette har berre mindre innverknad på førehandsfaktureringa til eigarkommunane, faktisk fakturering er uansett avhengig av leverte tenester i budsjettåret.

Konsekvensane av at ÅRIM utfører tenestene i eigenregi er innarbeidd i budsjettet. Dette har særleg ført til følgjande endringar:

- Det er lagt inn ei prisauke tilsvarende 50 kr per basisabonnement for å ta høgde for auka kostnader som følgje av overtakinga. Det er også prisauke for næringskundar. Behovet for denne auken knyttar seg først og fremst til det forholdet at RenoNorden AS nytta 10 år som avskrivingsstid på renovasjonsbilar, ÅRIM ser ikkje dette som forsvarleg og har kutta denne til 8 år.
- Planlagde kjøp av tenester frå RenoNorden er tatt ut av varekost.
- Løn til renovatørane er lagt inn i lønnskostnader.
- Avskrivingar er oppdaterte med dei investeringane ÅRIM gjer i 2017, om lag 14,3 MNOK av desse er direkte følgje av konkursen.
- Husleige til Bingsa Miljøpark (base for innsamlingsavdelinga) er lagt inn.
- Kostnader til diesel og vedlikehald av renovasjonsbilar er lagt inn i driftskostnader.

Representantskapet blei i opprinneleg forslag til budsjett for 2018 orientert om at dei investeringane ÅRIM skulle gjennomføre i 2017 (ramme på 9,05 MNOK) ville bli gjort utan at det var nødvendig å nytte fullmakten til ytterlegare låneopptak. Som følgje av at faktiske investeringar i 2017 ser ut til å bli 21,8 MNOK, vil styret varsle om at delar av desse vil vere nødvendig å finansiere med låneopptak.

Oppsummert, er endringane mellom tidlegare utsendt budsjett for 2018 og oppdatert budsjett slik:

RESULTAT (tal i tusen kr)	Opprinnelig utsendt budsjett for 2018	Oppdatert budsjett for 2018	Endring	Kommentar
Salsinntekter	21 563	21 778	+ 215	
Andre inntekter	98 513	102 490	+ 3 977	
Sum driftsinntekter	120 077	124 267	+ 4 190	Prisauke samt oppdatert kundegrunnlag gir auka inntekter.
Varekost	84 441	50 352	- 34 089	Kjøp av tenester frå RenoNorden AS utgår.
Brutto inntekter	35 636	73 916	+ 38 280	
Løn og andre personalkostnader	20 272	39 710	+ 19 438	Lønnskostnader til renovatørane.
Avskrivning varige driftsmidlar	5 128	7 936	+ 2 808	Auka avskrivningar som følgje av overtaking av renovasjonsbilar.
Kostnader lokale	7 075	7 665	+ 590	Husleige for leige av lokaler til innsamlingsavdelinga.
Leige maskiner, inventar	556	610	+ 54	
Verktøy, inventar	1 161	1 514	+ 353	
Reparasjon og vedlikehald	300	300	0	
Framande tenester	4 002	4 645	+ 643	
Kontorkostnader	1 775	2 355	+ 580	
Telefon, porto	868	940	+ 72	
Kostnader transport	632	9 406	+ 8 774	Bilkostnader renovasjonsbilar og dunkutsetting.
Reise, diett	480	960	+ 480	
Sal, reklame, representasjon	2 219	2 219	0	
Kontingentar og gåver	414	420	+ 6	
Forsikringar og garantiar	156	186	+ 30	
Andre kostnader	686	712	+ 26	
Sum driftskostnader	45 721	79 577	+ 33 856	
Driftsresultat	-10 086	-5 661	+ 4 425	

RESULTAT (tal i tusen kr)	Opprinnelig utsendt budsjett for 2018	Oppdatert budsjett for 2018	Endring	Kommentar
Finansinntekter	612	612	0	
Finanskostnader	226	788	+ 562	
Netto finansposter	-386	176	+ 562	
Resultat før skatt	-9 700	-5 837	+ 3 863	
Skatt	340	308	- 32	
Resultat etter skatt	-10 040	-6 145	+ 3 895	Underskotet i 2018 på hushaldsrenovasjon er tatt ned for å sikre buffer i tilfelle ekstraordinære kostnader.

Styret sitt oppdaterte forslag til vedtak

1. Representantskapet godkjenner budsjett og økonomiplan 2017 - 2021.
2. Representantskapet godkjenner samla investeringar i samsvar med budsjett og økonomiplan og samtykker i at investeringar i 2017 og 2018 blir finansierte med eit samla låneopptak på 33,35 MNOK.

Til sak 5: Protokoll frå ekstraordinært møte i representantskapet 21. september 2017

Tid: Torsdag 21. september kl. 0900 - 1200

Stad: ÅRIM sine lokale, Langelandsvegen 1, 6010 ÅLESUND

Til stades:

Frå representantskapet i ÅRIM:

Tore Johan Øvstebø (leiar)	<i>Ålesund kommune</i>
Eva Hove (nestleiar)	<i>Stordal kommune</i>
Vebjørn Krogsæter	<i>Haram kommune</i>
Oddvar Myklebust	<i>Sandøy kommune</i>
Jim Arve Røssevoll	<i>Sula kommune</i>
Odd Jostein Drotninghaug	<i>Sykkylven kommune</i>
Knut Helge Harstad	<i>Ørskog kommune</i>
Anita Hjelvik Sætremyr	<i>Ålesund kommune</i>
Geir Ove Leite	<i>Vara for Dag Olav Tennfjord, Skodje kommune</i>
Harry Valderhaug	<i>Vara for Olav Sindre Roald, Giske kommune</i>
Per Magnus Berdal	<i>Vara for Arne Sandnes, Norddal kommune</i>
Roar Salen	<i>Vara for Børge Wiig, Ålesund kommune</i>

Forfall:

Frank Sve, Stranda kommune, vara ikkje høve til å møte

Geir Inge Lien, Vestnes kommune, vara ikkje høve til å møte

Anne Kristin Bryne, Ålesund kommune, vara ikkje høve til å møte

Jarle Hauge Steffenssen, Ålesund kommune, vara ikkje høve til å møte

Representantskapet var vedtaksført.

Frå styret i ÅRIM:

Reidar Andresen, styreleiar

Linda Strand Kjerstad, nestleiar

Annik Magerholm Fet, styremedlem

Bente Bruun, styremedlem

Knut Flølo, styremedlem

Monica Busengdal, styremedlem

Sveinung Valderhaug, styremedlem

Frå administrasjonen i ÅRIM:

Øystein Peder Solevåg, dagleg leiar

SAKAR SOM BLEI BEHANDLA:***SAK 1: KONKURS I RENO NORDEN AS – KONSEKVENSA FOR ÅRIM*****Samrøystes vedtak i samsvar med innstillinga:**

- 1 Representantskapet gir styret fullmakt til å handtere den situasjonen som har oppstått, herunder å inngå nødvendige avtalar for innsamling av hushaldningsavfall i eigarkommunene sitt område.
- 2 Representantskapet ber styret halde representantskapet og eigarkommunane orienterte om vidare framdrift og løysingar.

Til sak 8: Kommunereformen – konsekvensar for ÅRIM

Bakgrunn

Kommunereformen var eit tema som skulle presenterast og drøftast på studieturen til Vestfold i september. Dessverre måtte denne studieturen avlysast på grunn av konkurransen i RenoNorden.

Arbeidsgruppa i delprosjektet som arbeider med interkommunale samarbeid i Nye Ålesund kommune har gitt ei førebels innstilling om ÅRIM i sitt møte 16. oktober 2017:

Interkommunalt samarbeid som IKS

Sak nr	Utval	Møtedato
006/17	Delprosjekt P3 – Interkommunale samarbeid	16.10.2017

Vedtak:

Delprosjektgruppa P3 held i neste møte fram med vurderinga av deltaking i interkommunale selskap med utgangspunkt i følgjande:

1. Nye Ålesund ser det som tenleg å delta vidare i desse selskapa, utan vesentleg endringar i selskapsavtalane ut over nye juridiske einingar:
 - a. Interkommunalt arkiv (IKS)
 - b. Sunnmøre Regionråd (SR)
2. Nye Ålesund er open for å delta vidare i desse selskapa, under føresetnad av at det blir utforma ny selskapsavtale der det mellom anna blir samsvar mellom representasjon i representantskapet og eigar- og ansvarsdel, og at det blir tatt med punkt om eigarstyring og valkomité:
 - a. Kommunerevisjonsdistrikt nr. 3 (KOMREV)
 - b. Kontrollutvalsekretariat
 - c. ÅRIM
3. Arbeidsgruppa vil vurdere Åknes/Tafjord berdeskap i samband med gjennomgangen av samarbeida omkring brannvern, jf. sak 04/17.
4. IKS-et SAHARA blir oppløyst som følge av at noverande to deltakarar blir til éin deltakar som følge av etablering av nye Ålesund kommune.

Vurdering

Etter kvart som arbeidet med Kommunereformen går vidare, er det nokre spørsmål det blir behov for å avklare:

A Endring av samansetninga av representantskapet

I dag er samansetninga av representantskapet regulert slik i selskapsavtalen:

7.2 Representantskapet skal ha eit medlemstal som tilsvarar folketalet i medlemskommunane i høve til det totale folketalet i selskapsregionen etter følgjande delingshøve:

Del av totalt folketal i %	Representantar
Mindre enn 10	1
10 – 20	2
20 – 30	3
30 – 40	4
40 – 100	5

Nye Ålesund kommune vil få om lag 62,5 % av innbyggjartalet i ÅRIM. Dei fem kommunane som inngår i Nye Ålesund kommune har i dag 9 representantar (av totalt 16). Med dagens selskapsavtale vil Nye Ålesund kommune få 5 av 11 representantar (Norddal og Stordal går saman og får 1 representant).

Ved å endre selskapsavtalen slik at 50 – 60 % av folketalet gir 6 representantar og 60 – 70 % av folketalet gir 7 representantar, vil framtidig samansetning av representantskapet bli slik (basert på folketalet per 01.01.2017):

Kommune	Folketal	Prosentdel	Representantar
Fjord kommune	2 668	2,58 %	1
Giske kommune	8 176	7,90 %	1
Nye Ålesund kommune	64 720	62,55 %	7
Stranda kommune	4 623	4,47 %	1
Sula kommune	9 007	8,71 %	1
Sykkylven kommune	7 695	7,44 %	1
Vestnes kommune	6 577	6,36 %	1
SUM	103 466	100,00 %	13

Dette vil gi Nye Ålesund kommune 7 av 13 representantar (53,8 % av stemmane).

Det kan også tenkjast ei ordning der Nye Ålesund kommune i tillegg til dei 7 representantane også får ein fast representant som fungerer som leiar i representantskapet. Dette vil gi Nye Ålesund kommune 8 av 14 representantar (57,1 % av stemmane). Det kan då t.d. vere ei løysing at nestleiar veljast blant dei andre deltakarkommunane.

B Innarbeiding av fleire prinsipp i selskapsavtalen

Å endre selskapsavtalen krev for nokre spørsmål vedtak i kommunestyra i alle deltakarkommunane. I andre spørsmål kan representantskapet med kvalifisert (2/3) fleirtal endre selskapsavtalen. Føremålet til selskapet er ein av reglane som ikkje kan endrast utan tilslutning frå alle deltakarane (kommunestyra). I dag er dette formulert slik:

§ 3 Føremål.

3.1 Å utføre kommunane sine lovpålagde oppgåver innan innsamling, gjenvinning og behandling av avfall og slam i samsvar med sentrale og lokale miljømål.

3.2 Selskapet skal legge vekt på miljøvenleg drift i alle ledd i avfallsbehandlinga.

3.3 Selskapet avgjer i kva grad drifta skal skje ved bruk av egne anlegg, utstyr og mannskap, eller ved avtalar med medlemskommunane, andre selskap, eller private næringsdrivande.

3.4 Å gje eit tilbod om innsamling, gjenvinning og behandling av næringsavfall der selskapet finn dette miljømessig ønskjeleg og økonomisk forsvarleg.

3.5 Selskapet skal vere eit rådgejvande organ og kompetansesenter for medlemskommunane. Selskapet skal i nært samarbeid med kommunane drive eit aktivt informasjonsarbeid for å auke innbyggjarane sin kunnskap om avfallsreduksjon og miljøvenleg avfallsbehandling.

3.6 Selskapet kan søkje samarbeid med andre kommunar, regionar og selskap der dette er naturleg, og selskapet kan vere eigar eller medeigar i andre selskap.

3.7 Å utføre eventuelle andre oppgåver som kommunane er samde om at selskapet skal utføre.

Sidan oppstarten har representantskapet gjort ein del prinsipielle vurderingar av kva ÅRIM si rolle bør vere. Desse vurderingane er gjort samrøystes i representantskapet, men er ikkje innarbeidd i selskapsavtalen. I tillegg har kommunestyra gjennom felles renovasjonsforskrifter slått fast nokre prinsipp som heller ikkje er innarbeidd i selskapsavtalen. For å sikre meir forutsigbarheit bør det vurderast om enkelte prinsipp bør vere innarbeidd i selskapsavtalen.

Dei mest aktuelle prinsippa å vurdere nærare er, slik styret ser det:

- Det skal vere eit mest mogleg likt sorteringstilbod for alle innbyggjarar
- Det skal vere lik pris for likt tilbod
- ÅRIM tek over eigarskapet til, og ansvaret for disponeringa av avfallet så snart det er henta inn eller levert gjennom dei avfallsordningane som er oppretta.
- ÅRIM handterer alt kommunalt næringsavfall
- ÅRIM handterer all næringsverksemd innan avfall
- ÅRIM har all kundeoppfølging, også fakturering og innkrevjing

C Eigarstyring og valkomité

Når det gjeld spørsmåla om eigarstyring og valkomité, som blir teke opp i saka i arbeidsgruppa til Nye Ålesund kommune, er dette spørsmål som blir vurderte som innarbeidd i eksisterande selskapsavtale for ÅRIM.

D Formell gjennomføring av endringar i selskapsavtalen

Korleis ut- og innmelding av gamle og nye kommunar skal gjennomførast, har både ei praktisk og ei formell side. Dette bør vurderast nærare.

Forslag til vedtak

Representantskapet gir si tilslutning til at styret greiar ut endringar i selskapsavtalen til ÅRIM.

Aspen, Jane Anita

Fra: Post Ålesundregionen Interkommunale Miljøselskap <post@arim.no>
Sendt: 27. oktober 2017 14:14
Til: Giske Kommune; Haram Kommune; Norddal Kommune; Sandøy Kommune; Skodje Kommune; Stordal Kommune; Stranda Kommune; postmottak@sula.kommune.no; Sykkylven Kommune; Vestnes - postmottak; Ørskog Kommune; Ålesund Kommune
Kopi: kjetil.bjornsen@komrev3.no; post@mrrevisjon.no; harald.rogne@sksiks.no; Aspen, Jane Anita
Emne: Melding om vedtatt budsjett 2018 for ÅRIM [SAK0000001753]
Vedlegg: 20171027 presentasjon representantskapet.pptx; Melding om vedtatt budsjett 2018 for ÅRIM.pdf; Budsjett og økonomiplan 2018 - 2021 - oppdatert etter konkurs_003.pdf

Her kjem:

- a) Orientering om vedtatt budsjett for ÅRIM
- b) Budsjettdokumentet for ÅRIM
- c) Presentasjon i representantskapet i ÅRIM

Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal	
Kommunenr: 1500	
Dato: 27 OKT 2017	
Saks og Arkivnr: 1500	Løpenr: 287/17
Arkivkode: 026	Gradering:

Dette blir berre sendt elektronisk.

MVH

ÅRIM v/Øystein Peder Solevåg

MILJØSELSKAPET ÅRIM

Langelandsvegen 1 / 6010 Ålesund / 70314100/ post@arim.no

ÅRIM

Langelandsvegen 1
6010 ÅLESUND

Til eigarkommunane:

Giske kommune
Haram kommune
Norddal kommune
Sandøy kommune
Skodje kommune
Stordal kommune
Stranda kommune
Sula kommune
Sykkylven kommune
Vestnes kommune
Ørskog kommune
Ålesund kommune

Vår ref.:

SAK0000001753

Dato:

27. oktober 2017

MELDING OM VEDTATT BUDSJETT 2018 FOR ÅRIM

Representantskapet i ÅRIM vedtok i møte fredag 27. oktober 2017 følgjande:

- 1** *Representantskapet godkjenner budsjett for 2018.*
- 2** *Representantskapet ber om å få økonomiplan for 2019 – 2021 til behandling på årsmøtet 2018.*
- 3** *Representantskapet godkjenner samla investeringar i samsvar med budsjett og samtykker i at investeringar i 2017 og 2018 blir finansierte med eit samla låneopptak på 33,35 MNOK.*

Budsjettdokumentet for ÅRIM ligg ved. Dokumentet er bygd opp på følgjande måte:

Kapittel 1 er ei innleiing.

I kapittel 2 ligg måla for ÅRIM samt ei vurdering av måloppnåing.

I kapittel 3 ligg konkrete satsingar for 2018.

Kapittel 4 er taldelen av økonomiplanen. Her ligg prognose for 2017 og budsjettet for 2018. Tala for 2019 – 2021 er i stor grad ei framskriving av 2018-tala; det er ikkje lagt inn endringar

i aktiviteter i perioden. Representantskapet har bede om at planen for 2019 – 2021 kjem attende til representantskapet.

Kapittel 5 er ei oversikt over planlagde investeringar.

Kapittel 6 gjer greie for vesentlege usikkerhetsmoment.

Vedlegg A er ei oversikt over nokre viktige lovkrav til budsjettarbeidet i ÅRIM,

Vedlegg B er ei oversikt over budsjett fordelt på dei tre separate områda ÅRIM fører rekneskap for, merknadene om 2019 – 2021 gjeld også her.

Vedlegg C er ei sjølvkostkalkyle for områda hushaldsrenovasjon og slamtømming for 2018.

Vedlegg D er prisane for hushaldsrenovasjon i 2018.

Vedlegg E er prisane for renovasjon til kommunale verksemdar i 2018.

Vedlegg F er prisane for slamtømming i 2018.

Vedlegg G er ÅRIM sitt kundegrunnlag innan hushaldsrenovasjon.

Vedlegg H er ÅRIM sitt kundegrunnlag for renovasjon for kommunale verksemdar.

Vedlegg I er ÅRIM sitt kundegrunnlag innan slamtømming av separate avløpsanlegg.

Vedlegg J er ÅRIM sitt kundegrunnlag innan slamtømming av avløpsanlegg knytt til kommunalt nett (inngår i kommunane sitt sjølvkostområde kommunalt avløp).

Vedlegg K er forventa fakturering frå ÅRIM til eigarkommunane i 2018.

Representantskapet behandla også fleire saker, protokollen vil bli sendt ut når han ligg føre. Administrasjonen hadde ei orientering om arbeidet i selskapet, denne ligg ved.

Med vennleg helsing

Øystein Solevåg

Dagleg leiar

Kopi:

- Møre og Romsdal Revisjon IKS
- Kommunerevisjonsdistrikt nr. 3 i Møre og Romsdal IKS
- Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal
- Sunnmøre kontrollutvalssekretariat IKS

Aspen, Jane Anita

Fra: Rune Håseth <rune.haseth@vestnes.kommune.no>
Sendt: 6. november 2017 15:17
Til: Aspen, Jane Anita
Kopi: Roaldsnes, Tone
Emne: SV: elevsak
Vedlegg: Elevskade ved xx skule.docx

Hei

Vedlagt ei kort oppsummering.

Har tatt vekk identifikasjonspunkt og beløp. Kan orientere om dei i møte

Med helsing
 Rune Håseth
 kommunalsjef
 Vestnes kommune
 E-post rune.haseth@vestnes.kommune.no
 Sentralbord 71 18 40 00
 Direkte 71 18 40 55 (intern 4055)
 Mobil 90 14 15 65

Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal	
Kommunenum:	1535
Dato:	6 NOV 2017
Saks og Arkivkode:	1535
Arkivkode:	271
Løpnummer:	291/17
Gradering:	

Fra: Aspen, Jane Anita [<mailto:jane.anita.aspen@molde.kommune.no>]

Sendt: 6. november 2017 15:09

Til: Rune Håseth

Emne: SV: elevsak

Hei

Ja, eg fekk melding i førre veke frå utvalsleiar om at han hadde teke kontakt med dykk om ei slik orientering. Fint at du kan orientere i møte 22.11.

Det er fint om du kan gje ei kort skriftleg oppsummering.

Jane Anita Aspen
 daglig leder

Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal
 Rådhusplassen 1
 6413 Molde

Tlf 71 11 15 79/91 37 11 12
 e-post postmottak@kontrollutvalgromsdal.no
jane.anita.aspen@molde.kommune.no
 Hjemmeside <http://www.kontrollutvalgromsdal.no>
 Besøksadr. Hamnegata 35, Molde
 Org.nr 912 503 771

Fra: Rune Håseth [<mailto:rune.haseth@vestnes.kommune.no>]

Sendt: 6. november 2017 15:03

Til: Aspen, Jane Anita

Emne: elevsak

58

Hei

Kontrollutvalsleiar var i kontakt med administrasjonssjefen og ønska orientering om ei elevsak.
Eg har avtalt med Stig at eg kan orientere om saka i møte den 22.november.
Treng de noko skriftleg?

Med helsing

Rune Håseth

kommunalsjef

Vestnes kommune

E-post rune.haseth@vestnes.kommune.no

Sentralbord 71 18 40 00

Direkte 71 18 40 55 (intern 4055)

Mobil 90 14 15 65

Elevskade ved xx skule – kort oppsummering

Januar 2010

Elevforsøk der grupper med elever definerer sine forsøk.

Ei elevgruppe har påstand om at det er mulig å være «naken» ute i -6`c i 30 minutt.

Ein elev spring barføtt i snøen i 15 minutt. Rapport frå faglærer forelegg. Eleven får frostskade på begge føtter.

I oktober 2013 tok foreldra kontakt med kommunen og det blir oppretta sak. Foreldra hadde samtale med kommunalsjef for oppvekst. Foreldra engasjerer også advokatfirmaet Øverbø Gjørtz.

Kommunen mottok brev frå eleven sin advokat i juli 2014. Kommunen sitt forsikringsselskap hadde gitt avslag på erstatning.

Kommunen engasjerer i august 2014 adv.Larhammer til å føre saka for kommunen.

I oktober 2014 er det drøftingsmøte mellom partane.

I april 2015 mottok kommunen kopi av spesialisterklæring frå nevrolog, oversendt frå adv. Øverbø Gjørtz. Varig medisinsk invaliditet blir satt til xx %

Mai 2015 fremmer Øverbø Gjørtz krav på vegne av klient på om lag kr. xx .

Ordføraren i Vestnes får delegert mynde til å framforhandle ein avtale. Det blir utarbeidd eit tilbud som blir avslått.

September 2015 er det tillyst forhandlingsmøte mellom partane.

Kommunen ønsker en ny nevrologisk us.

Protector forsikring bekrefter at dei tek på seg ansvarsdekning. Kommunen sin andel vil då være ein egenandel på kr xx.-

Det går no lang tid utan at partane har kontakt. Kommunen sin adv. purrer, men ingen respons frå adv. Øvrebø Gjørtz

Det blir bestemt eit møte lagt til 13.oktober 2016 mellom kommunen, kommuneadvokat og forsikringsselskap .

Den 7.april 2017 mottok kommunen stevning.

Kommunen sitt forsikringsselskap Protector tek over forhandlingane og utarbeider tilsvar.

Romsdal Tingrett set opp planleggingsmøte til 11.mai 2017. Hovedforhandling blir satt til 10/10/2017

I september 2017 oppnemnes ny sakkyndig.

Forsikringsseskapet kjem med nytt tilbud som blir møtt med eit motkrav.

Det blir inngått forlik i oktober 2017. Kommunen betaler sin egenandel og beløpa blir overført til elevens adv. Øverbø Gjørtz

Den 12/10/2017 føretek Romsdal Tingrett hevingskjennelse ved forlik.

Ytringsfrihet og varsling

– veileder for kommuner og fylkeskommuner

KOMMUNSEKTORENS ORGANISASJON
The Norwegian Association of Local and Regional Authorities

Forord

Kommuner og fylkeskommuner* forvalter fellesskapets ressurser og løser viktige samfunnsoppdrag. Åpenhet er med på å sikre at de løser oppdraget til det beste for innbyggerne. Det er også en forutsetning for å avdekke og rette opp feil.

Et velfungerende demokrati er avhengig av en åpen og opplyst debatt. Ansatte med kunnskap og innsikt om fagområder og tjenester er viktige aktører i det offentlige ordskiftet. Det er derfor viktig at kommuner og fylkeskommuner gjør det trygt å ytre seg kritisk om forhold i egen virksomhet.

Varsling er en spesiell form for ytring som handler om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen. Kommunene skal ha rutiner for varsling. Rutinene skal inneholde en oppfordring til ansatte om å si fra om kritikkverdige forhold og legge til rette for at det er trygt å varsle. Slik vil eventuelle kritikkverdige forhold raskt kunne avdekkes og stoppes. Ledere på alle nivåer har et stort ansvar for å legge til rette for et ytringsklima.

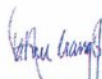
En god ytringskultur og gode rutiner rundt varsling er viktig for lokaldemokratiet. Det er også med på å sikre gode tjenester, et godt arbeidsmiljø og god samhandling mellom ledere og medarbeidere.

Ytringsfrihet og varsling får stor oppmerksomhet i kommuner og fylkeskommuner. Sivilombudsmannen har uttrykt et behov for å styrke kommunalt ansattes ytringsfrihet i praksis. Kommunalministeren har oppfordret fylkeskommuner og kommuner til å arbeide med å sikre ytringsfriheten og Stortinget har vedtatt endringer i arbeidsmiljølovens bestemmelser om varsling.

Veilederen ble første gang utgitt i 2007. Dette er en revidert og utvidet versjon. KS håper den vil være nyttig i arbeidet med å utvikle åpne kommuner.

Lasse Hansen
Adm. direktør

Tor Arne Gangsø
Områdedirektør Arbeidsliv

*I det følgende benyttes kommune eller kommunesektoren som ensbetydende med både kommuner og fylkeskommuner.

Innhold

01 Ytringsfrihet

1.1 En åpen kommune	4
1.2 Ytringsfrihet	7
1.3 Ansattes ytringsfrihet	7
1.4 Lojalitetsplikten	8
1.5 Ytringsfrihet og sosiale medier	12
1.6 Arbeidsrettslige sanksjoner som følge av illojal ytring	12

02 Retten til å varsle

2.1 Hva er varsling	14
2.2 Kritikkverdige forhold	14
2.3 Forsvarlig fremgangsmåte	16
2.3.1 Intern varsling	16
2.3.2 Varsling til tilsynsmyndigheter og andre offentlige myndigheter	16
2.3.3 Varsling i samsvar med varslingsplikt	16
2.3.4 Offentlig varsling	16
2.3.5 Bevisbyrde for at varsling ikke er forsvarlig	17
2.4 Vær mot gjengjeldelse	17
2.4.1 Ulovlig gjengjeldelse	17
2.4.2 Oppreisning	17
2.4.3 Bevisbyrde ved gjengjeldelse	17

03 Rutiner for varsling

3.1 Plikt til å utarbeide rutiner for intern varsling	18
3.2 Utvikling av gode rutiner for varsling	18
3.3 Eksempel på varslingsrutine	22
3.4 Intern varsling	22
3.4.1 Varsling i linjen	22
3.4.2 Varsling til kommunens alternative varslingsordning	22

04 Behandling av varselet, varsleren og den det varsles om

4.1 Varslers rett på informasjon	24
4.1.1 Varsleren er normalt ikke part	24
4.1.2 Tilbakemelding til den som varsler	24
4.2 Taushetsplikt om varslers identitet og mulighet til å varsle anonymt	25
4.2.1 Anonym varsling	25
4.2.2 Når varslers identitet er kjent/taushetsplikt om varslers identitet	25
4.3 Oppfølging av varselet	27
4.4 Nærmere om den det varsles om	27

01

Ytringsfrihet

1.1 EN ÅPEN KOMMUNE

Kommunen bør være en åpen organisasjon som kjenne- tegnes av en god ytringskultur med stor takhøyde for at de ansatte deltar i det offentlige ords skillet.

Ansatte bør ha spillerom til å ytre seg, også kritisk, om forhold i virksomheten. De besitter viktig kunnskap som kan ha stor allmenn interesse. Tilgang til en informert offentlig debatt er en forutsetning for et velfungerende demokrati. Det vil normalt også være mindre behov for å varsle eksternt i en åpen kommune.

Ledelsen har det overordnede ansvaret for å sikre og tilrette- legge for gode ytringsbetingelser på arbeidsplassen. Særlig øverste leders holdning til åpenhet er avgjørende. Det er av stor betydning at ledere på alle nivåer praktiserer åpenhet og møter kritikk og uenighet på en konstruktiv måte. Det må legges til rette for at kritikk og uenighet kommer frem, både i formelle og uformelle fora. Selv om det uttrykkes ønske om åpenhet, er det reaksjoner og handlinger over tid som er det viktigste for ansatte. Dersom ansatte opplever å bli møtt med uvilje dersom det fremmes kritikk og uenighet, vil dette kunne påvirke opplevelsen av ytringsbetingelsene på en negativ måte.

Også tillitsvalgte, verneombud og ansatte har en medvirknings- plikt til å skape et arbeidsmiljø hvor kritikk tas opp på en for- svarlig måte.

Opplevelsen av hvilke ytringsbetingelser som finnes på arbeids- plassen vil kunne variere. Individuelle forhold hos den enkelte

og objektive forhold, som stilling i organisasjonen eller tilknyt- ning til arbeidsplassen, vil påvirke opplevelsen til den enkelte. Det er viktig at ledelsen er seg dette bevisst.

Ledere synes å oppleve ytringsbetingelsene som bedre enn øvrige ansatte. Menn synes å oppleve ytringsbetingelsene som bedre enn kvinner, og fast ansatte som bedre enn midlertidige. Dersom det nettopp har skjedd nedbemanning på arbeidsplassen, synes det også å påvirke opplevelsen av ytringsbetingelsene på en negativ måte. Det er viktig at de skrevne og uskrevne normene sikrer en kultur som gir trygg- het for alle arbeidstakere om at det er rom for å diskutere arbeidsrelaterte utfordringer og fremme sine synspunkter, uavhengig av stilling eller tilknytning til arbeidsplassen.

Gode varslingsrutiner er viktig for å sikre gode ytrings- betingelser. Arbeidstakere i kommuner med varslingsrutiner vurderer ytringsbetingelsene som bedre enn arbeidstakere som svarer at kommunen mangler slike rutiner. Det er viktig at rutinene er kjent av alle ansatte.

REFLEKSJON:

Hva kan påvirke opplevelsen av ytringsbetingelsene hos dere?

«Tilgang til en informert offentlig debatt er viktig for et velfungerende demo- krati. Ansatte vil kunne ha spesiell kompetanse, innsikt og erfaring knytt- et til arbeidsforholdet. Det vil ofte være nettopp i egenskap av å ha første- hånds- kjennskap til området, at den ansattes ytringer har betydning i den offentlige debatten.»

Sivilombudsmannens uttalelse – SOMB 2014-379

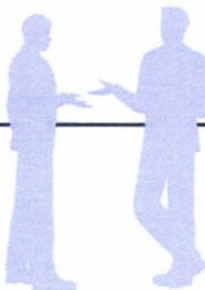

FORSKNING VISER FØLGENDE HOVEDFUNN:

- En av fire svarer at de risikerer å bli møtt med uvilje fra leder dersom de kommer med kritiske synspunkter om forhold på jobben.
- Rundt halvparten av ledere og medarbeidere som svarte mener også at det er uakseptabelt å benytte media til å kritisere kommunen de jobber i.
- Rundt fire av ti mener at deres muligheter til å omtale alvorlige kritikkverdige forhold på arbeidsplassen offentlig, begrenses av deres overordnede.
- En ganske stor andel varslinger gjelder psykososiale arbeidsmiljøproblemer som ofte kjennetegnes av subjektivitet og ulike oppfatninger.
- En stor andel varslinger gjelder ledelse som er ødeleggende for arbeidsmiljøet.
- Arbeidstakere med høyere utdanning varsler mindre enn de med lavere utdanning, og kvinner varsler mer enn menn.
- Rundt én av fem har vært vitne til kritikkverdige forhold som burde vært stoppet, og fire av ti av disse varsler ikke, blant annet fordi de tror ubehagelighetene ville blitt for store.

Fafo 2017:4 Ytringsfrihet og varsling i norske kommuner og fylkeskommuner

EN ORGANISASJON MED GOD YTRINGSKULTUR KJENNETEGNES VED AT:

- Ledere praktiserer åpenhet
- Ledere møter kritikk og uenighet på en konstruktiv måte
- Det legges til rette for dialog og diskusjoner på både formelle og uformelle arenaer
- Kritikverdige forhold avdekkes og håndteres
- Varslere utsettes ikke for gjengjeldelse

1.2 YTRINGSFRIHET

Den alminnelige ytringsfriheten verner den enkelte borgers frihet til å bestemme hva han eller hun ønsker å ytre seg om, uavhengig av innhold, tid, form og medium. En kronikk, SMS, tegning, eller til og med det å trykke «liker» på Facebook, vil normalt være en ytring. Den alminnelige ytringsfrihet er nedfelt i Grunnloven § 100 og i den Europeiske menneskerettighetskonvensjonen (EMK). Vernet strekker seg langt og det skal mye til for at ytringsfriheten begrenses.

Ytringsfrihetens kjerne er å verne om ytringer i det offentlige ordskiftet, selv om synspunktene skulle avvike fra det mange andre mener er sosialt akseptabelt. Også politisk ekstreme synspunkter er i utgangspunktet vernet. Grensen for disse trekkes i allfall mot hatefulle ytringer eller oppfordring til å utføre straffbare handlinger. Begrensninger av ytringsfriheten kan også følge av taushetsplikten og lojalitetsplikten i arbeidsforholdet. Her fokuserer vi på grensene som følger av lojalitetsplikten i arbeidsforholdet.

1.3 ANSATTES YTRINGSFRIHET

Ansattes ytringsfrihet er del av den alminnelige ytringsfrihet som beskyttes av Grunnloven § 100.

Et ansettelsesforhold reiser imidlertid spørsmål om ytringsfrihet fordi arbeidsgiver har krav på lojalitet fra sine ansatte. For å overholde sin lojalitetsplikt, kan den ansatte være nødt til å avstå fra enkelte ytringer. Ansattes rett til å ytre seg i det

offentlige rom strekker seg likevel langt. Det er viktig å belyse grensene for ytringsfriheten, selv om dette i praksis kan være krevende. Det lar seg ikke gjøre å trekke opp en generell grense; det må vurderes konkret.

Arbeidsgiver bestemmer i kraft av styringsretten hvem som uttaler seg på vegne av kommunen og på hvilken måte det skal skje.

Arbeidstaker kan normalt uttale seg på egne vegne, også om forhold som angår arbeidsplassen eller eget arbeidsområde. Det er i praksis her de vanskelige vurderingene oppstår.

En kommune vil for eksempel måtte tåle at en kommuneansatt lærer uttaler seg kritisk om kommunens eldreomsorg eller at en rektor kritiserer et vedtak om nedleggelse av skolen hun arbeider ved. Arbeidsgiver bør normalt bruke motinlegg og korrigerende ytringer i stedet for arbeidsrettslige tiltak i møte med uenighet og kritikk. Kommunens ledelse må vurdere om det er nødvendig å imøtegå kritikken dersom denne er uberettiget. Dette vil kunne ha betydning for kommunens omdømme eller tilten til kommunens myndighetsutøvelse.

Varsling er en spesiell form for ytring om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen. Selv om varslingen kan skade arbeidsgivers legitime interesser, er varsler vernet mot gjengjeldelse dersom varslingen er forsvarlig.

For noen stillinger kan muligheten til å uttale seg offentlig på egne vegne begrenses dersom uttalelsen kan bli oppfattet som et uttrykk for mer enn den ansattes personlige standpunkt, selv om det presiseres at uttalelsen skjer på egne vegne. Det kalles gjerne identifikasjonsfare. For at ytringsfriheten skal begrenses som følge av identifikasjonsfare, må det være en ikke ubetydelig risiko for at ytringen kan skade arbeidsgivers interesser eller at skade faktisk er påført. Identifikasjonsfaren er særlig stor for rådmannen, personer i toppledergruppen, kommunens advokat eller kommunikasjonsansvarlig i kommunen.

Det vil ofte være en fordel om det fremgår klart at ytringen er fremsatt på egne vegne. Ved vurderingen av om en ansatt har fremsatt ytringer på egne eller virksomhetens vegne, må det legges avgjørende vekt på hvordan ytringen er egnet til å bli oppfattet. Momenter som vil ha betydning ved vurderingen av om ytringen er fremsatt på egne vegne eller vil fremstå som fremsatt på virksomhetens vegne, er blant annet ytringens

innhold, sammenhengen den inngår i, billedbruk eller andre forhold ved fremstillingen og hvordan den ansatte presenterer seg selv.

1.4 LOJALITETSPLIKTEN

Det er flere momenter som er sentrale i vurderingen av om en ytring strider mot lojalitetsplikten:

- Kan ytringen skade arbeidsgivers legitime interesser?
 - » Bare ytringer som påviselig kan skade arbeidsgivers interesser på en unødvendig måte bør som et utgangspunkt anses som illojale. Påstander om kritikkverdige forhold som det åpenbart ikke er grunnlag for, kan skape unødvendig frykt eller undergrave nødvendig tillit blant innbyggerne og således skade kommunen.
 - » Det er normalt større skaderisiko når arbeidstaker ytrer seg på eget arbeidsfelt. På den annen side er det også disse ytringene som er mest ønskelige sett fra allmennhetens side.

«Av innholdet i to av de oppslagene [intervju og leserinnlegg] fremgår det at A, som lege ved sykehjem og derved også som fagperson, er sterkt kritisk til hvilke følger kommuneadministrasjonens budsjettforslag vil ha for eldreomsorgen. Dette er oppslagenes hovedinnhold, og kommer tydelig til syne allerede i overskriftene. Det fremstår som svært lite sannsynlig at slike innvendinger vil forstås som uttrykk for kommunens syn på egen budsjettprosess. Innholdet i ytringene gir et klart inntrykk av at uttalelsene er As egne synspunkter, i egenskap av hans erfaring som sykehjemslege og fagperson. Dette selv om det er tatt bilde av ham på sykehjemmet.»

Sivilombudsmannens uttalelse – SOMB-2014-379

«Det er vid adgang for offentlig tilsatte å gi uttrykk for sine meninger i det offentlige rom. Dette gjelder særlig der det er tale om ytringer som er ment som innlegg i en debatt om generelle samfunnsmessige forhold som ligger innenfor det fagområdet meningsytteren til vanlig arbeider med. Også ytringer som gir uttrykk for kritikk av faglige forhold ved arbeidsplassen må arbeidsgiver tåle i atskillig utstrekning. Dersom kommunen mente at As avisartikkel medførte en risiko for skade på arbeidsgivers interesser, kunne det i tilfelle ha vært avverget gjennom et innlegg i samme avis som imøtegikk As argumentasjon.»

Sivilombudsmannens uttalelse – SOMB-2005-19

- » Det er kun kommunens legitime interesser som kan påberopes. Med dette menes at lojalitetsplikten ikke kan påberopes for å beskytte ulovlige, skadelige eller uetiske handlinger.

• *Hvilken stilling eller posisjon har arbeidstaker?*

- » Stillingen eller posisjonen til den som uttaler seg vil være et moment ved vurderingen av om en ytring er illojal. Generelt må det antas at det kan stilles strengere lojalitetskrav jo høyere plassert en arbeidstaker er.
- » Ytringsfriheten er større for ansatte som har faglig pregede oppgaver enn for ansatte som har rådgivnings-, utrednings- og ledelsesoppgaver.
- » Stillingens plassering i forhold til politisk sekretariat har betydning. Jo nærmere man er politisk sekretariat, jo mer begrenses ytringsfriheten. Rådmannen har som administrasjonens øverste leder en åpenbar nærhet til politisk ledelse som vil påvirke vurderingen.

• *Skjer ytringen i eller utenfor arbeidssituasjonen?*

- » En arbeidstaker har større spillerom til å delta i en debatt og ytre seg utenfor arbeidssituasjonen enn i arbeidssituasjonen. Ytringer utenfor arbeidssituasjonen kan etter omstendighetene likevel være i strid med lojalitetsplikten dersom uttalelsene har betydning for kommunens virksomhet.

• *Fakta- eller meningsytringer?*

- » Ytringsfriheten strekker seg lenger for ytringer som uttrykker en arbeidstakers meninger enn for ytringer om fakta. Hva som er meninger og hva som er fakta kan i praksis gli noe over i hverandre og kan være vanskelig å skille. Retten til å ytre sine meninger strekker seg vanligvis langt.
- » Bevisst usanne faktiske ytringer er ikke vernet av ytringsfriheten. Dersom arbeidstaker er i aktsomt god tro om ytringens sannhet, vil ytringen kunne være vernet av ytringsfriheten selv om den ikke er sann.

Dersom arbeidsgiver utarbeider skriftlige retningslinjer eller instruksjoner om rammene for ansattes ytringsfrihet, er det viktig at formuleringene ikke er for rigid utformet og dermed fremstår som en urettmessig begrensning i ytringsfriheten. Ved utarbeidelse av retningslinjer for ansattes ytringsfrihet må arbeidsgiver være seg særlig bevisst denne risikoen, og formulere seg deretter.

Sivilombudsmannens uttalelse
– SOMB-2005-490

Lojalitetsplikten innebærer ikke at arbeidsgiveren kan slå ned på ytringer som oppfattes som uønskede så lenge de ikke fremstår som illojale. En forutsetning for at det skal kunne reageres på en «frimodig ytring» må være at ytringen har medført en åpenbar risiko for skade på arbeidsgiverens interesser.

Sivilombudsmannens uttalelse
– SOMB-2005-19

• *Har ytringen allmenn interesse?*

- » Jo større interesse ytringen har for allmennheten, eller jo alvorligere forhold man ønsker å ytre seg om, jo mer berettiget er arbeidstakeren til å uttale seg. Eksempler kan være forslag til nedleggelse av en skole eller alvorlige kritikverdige forhold som innebærer en trussel for liv eller helse.
- » Interne konflikter, som personalkonflikter, har vanligvis ikke allmenn interesse. Det er normalt ikke berettiget å informere allmennheten om personalsaker eller personalkonflikter.

• *Hva er tidspunktet for ytringen?*

- » Dersom en arbeidstaker uttaler seg om en sak som er til behandling i kommunen, og arbeidstakeren deltar i forberedelse eller vil kunne påvirke utfallet av behandlingen, er spillerommet for å uttale seg normalt lite. Dette for å ivareta allmennhetens eller parters tillit til forvaltningen og ikke forstyrre saksbehandlingen og beslutningsprosessen.
- » Vanligvis vil det likevel være adgang til å gi faktiske opplysninger om saken. Det bør da kunne stilles krav

til at presentasjonen av faktum fremstår som nøytral og sannferdig.

• *Hvordan er ytringens form og måte?*

- » Det kan bli lagt en viss vekt på uttrykksform eller språkbruk. I rettspraksis er det uttalt at det må kunne stilles krav til nøkternhet og balanse også når det gjelder form.
- » Arbeidsgiver må imidlertid være varsom med å tillegge uttrykksform og språkbruk for stor vekt. Arbeidsgiver må se hen til blant annet den situasjonen arbeidstakeren er i og om arbeidstakeren har hatt tid til å overveie ordvalget.

• *Hva er motivet bak offentliggjøringen?*

- » Dersom uttalelsen er motivert ut fra et ønske om å fremme innbyggernes eller kommunens interesser, eller å forbedre situasjonen på arbeidsplassen, skal det mer til før det foreligger brudd på lojalitetsplikten. Dersom den ansatte uttaler seg med den hensikt å henge ut eller presse arbeidsgiver i en pågående konflikt, foreligger det lettere brudd på lojalitetsplikten.

1.5 YTRINGSFRIHET OG SOSIALE MEDIER

Sosiale medier gir mulighet til raskt å kunne nå ut til et større publikum. I svært mange tilfeller vil dette være å regne som deling i det offentlige rom. Ytringer på sosiale medier har ofte en annen karakter enn andre ytringer, for eksempel i media. Ytringene kan ofte bære preg av umiddelbare følelser og være mindre gjennomtenkte. Brukerne på sosiale medier er sin egen redaktør, og ytringene er i liten grad omfattet av kvalitetskontroll eller bearbeidelse av andre.

I sosiale medier kan enkeltpersoner kommunisere og dele alt fra politiske synspunkter til private bilder. Også frustrasjon over arbeidsmiljøet, leder eller kollegaer deles ofte på sosiale medier. Ytringer som tidligere ble delt på bakrommet eller ved middagsbordet, deles offentlig gjennom ulike sosiale medier. Uenighet om ledelse, prioriteringer og annen kritikk av arbeidsplassen kan derfor bringes over til det offentlige rom, og andre, herunder ansatte i samme kommune, kan gjennom å like innlegget, slutte seg til kritikken og uenigheten.

Spørsmålet om allmennhetens informasjonsbehov er ofte i mindre grad gjeldende ved ytringer i sosiale medier.

Reglene om ansattes ytringsfrihet gjelder også i sosiale medier. Ytringer i sosiale medier gir ofte arbeidsgiver mindre mulighet til å fremme motytringer eller på andre måter fremme

REFLEKSJON:

Finn et tenkt eksempel på dette fra egen arbeidsplass. Hvordan kan det håndteres?

korrigerende ytringer. Ytringer vil da lettere kunne skade virksomhetens legitime interesser og derfor ha mindre vern.

Arbeidstaker vil i visse sammenhenger kunne assosieres med kommunen på en slik måte at tilliten til kommunen kan svekkes. Rettigheten som den enkelte har gjennom ytringsfriheten er forbundet med et visst ansvar for ikke unødig å skade arbeidsgivers legitime interesser.

1.6 ARBEIDSRETTLIGE SANKSJONER SOM FØLGE AV ILLOJAL YTRING

Dersom ytringen er illojal, kan arbeidsgiver vurdere å illegge arbeidstaker sanksjoner. Dette vil i praksis være advarsel, oppsigelse eller avskjed. Ofte er ytringene i gråsonen mellom det som er lovlig og det som er ulovlig som følge av arbeidsforholdet. Arbeidsgiver bør være varsom med å sanksjonere i tvilstilfeller. Dersom arbeidsgiver innkaller til samtale etter at arbeidstaker har ytret seg, er det viktig at leder er seg bevisst hvordan samtalen oppfattes for arbeidstaker. Også slike samtaler kan oppleves som sanksjoner for arbeidstaker.

Sosiale medier er ofte å regne som et offentlig rom, og rettsreglene om ytringsfrihet og lojalitetsplikt har derfor fått et videre anvendelsesområde. Terskelen for å ytre seg offentlig har sånn sett blitt senket.

02

Retten til å varsle

2.1 HVA ER VARSLING?

Varslingsreglene er hjemlet i arbeidsmiljølovens kapittel 2 A. En varsling er en yrting som gjelder kritikkverdige forhold i virksomheten. Det sentrale når arbeidsgiver mottar en varsling, er å avklare om det foreligger et kritikkverdig forhold som bør stoppes.

Varslingen kan fremmes muntlig eller skriftlig. Innholdet i en varsling er ikke klart definert i loven og det kan i praksis ofte være uklart om det faktisk dreier seg om en varsling. Varslinger kan grense mot avvik, tips og andre meldinger. Det er innholdet som avgjør om det dreier seg om varsling.

Varslingsreglene skal bidra til at kritikkverdige forhold kommer frem i lyset slik at arbeidsgiver kan gjøre noe med det. Se arbeidsmiljøloven § 2A-1 første ledd.

Mange ansatte kjenner ikke varslingsreglene. Det er ofte stor usikkerhet om hva som er varsling, avviksrapportering eller bekymringsmeldinger. Det er viktig å diskutere på arbeidsplassen hva varsling er for å skape trygghet i varslingssituasjoner. Manglende kjennskap til varslingsbestemmelsene i arbeidsmiljøloven kan veies opp av slike diskusjoner.

2.2 KRITIKKVERDIGE FORHOLD

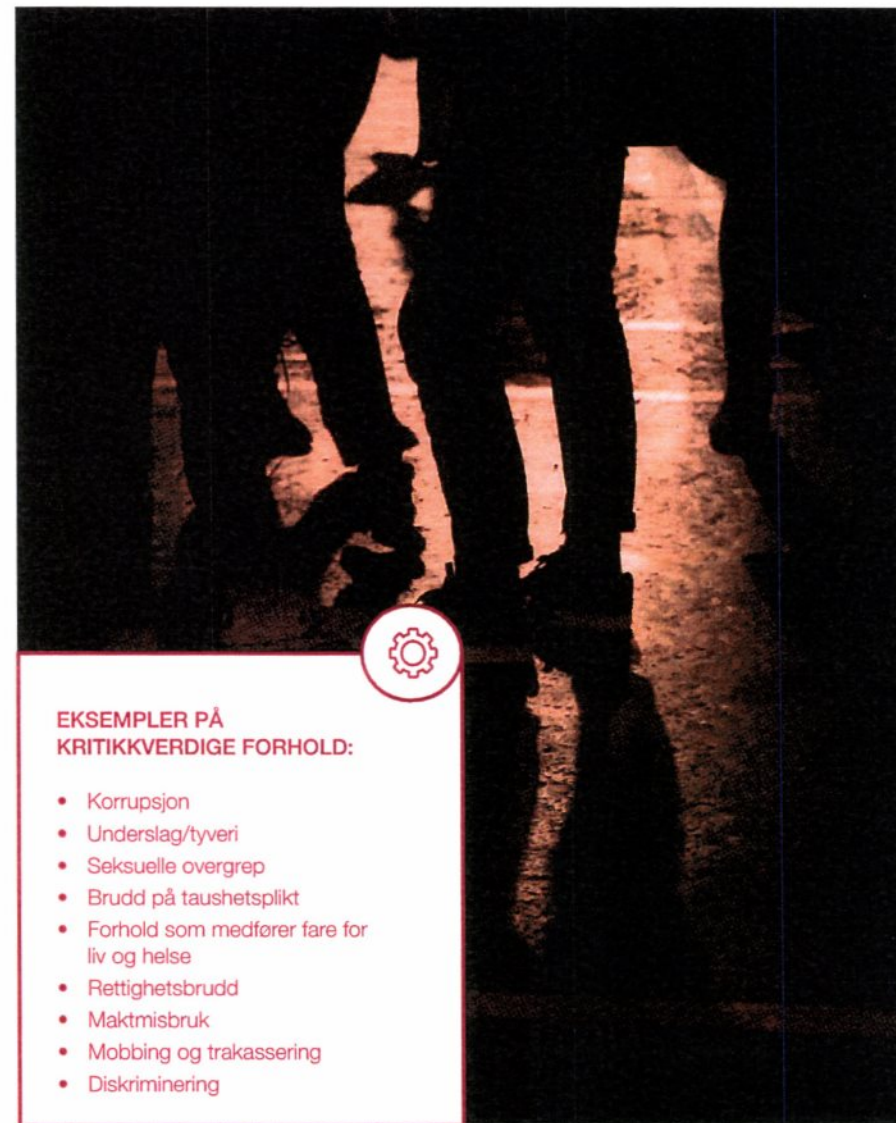
Kritikkverdige forhold kan være lovbrudd eller straffbare forhold. Det kan også være brudd på interne regler og retningslinjer eller allment aksepterte etiske normer. Hva som er kritikkverdige forhold bør diskuteres på den enkelte arbeidsplass.

En rekke varslinger om kritikkverdige forhold synes å gjelde destruktiv ledelse, som er ødeleggende for arbeidsmiljøet, eller annen trakassering av kolleger. Det kan være vanskelig i det enkelte tilfellet å trekke grensene mellom det som er kritikkverdige forhold og annen uenighet. Det er likevel viktig at ledelsen er seg bevisst dette i hverdagen.

Kritiske yrtinger, som faglig og politisk uenighet, er ikke varsling i arbeidsmiljølovens forstand. Dette er ikke kritikkverdige forhold. Det kan i praksis være vanskelig å trekke grensen mellom kritiske yrtinger og kritikkverdige forhold. Varsel om for lav grunnbemanning kan være et varsel om et uforsvarlig tjenestetilbud, men det kan også være uttrykk for faglig uenighet om bemannings- eller budsjettssituasjonen. Faglig kritikk vil ofte være vernet av yrtingsfriheten selv om det ikke er et kritikkverdig forhold.

REFLEKSJON:

- Tenk gjennom og kom med eksempler på hva som kan være kritikkverdige forhold på egen arbeidsplass.
- Finn et eksempel fra egen virksomhet på hva som er faglig uenighet - og ikke kritikkverdig forhold.
- Hva er en varsling og hva er et avvik?

EKSEMPLER PÅ KRITIKKVERDIGE FORHOLD:

- Korrupsjon
- Underslag/tyveri
- Seksuelle overgrep
- Brudd på taushetsplikt
- Forhold som medfører fare for liv og helse
- Rettighetsbrudd
- Maktmisbruk
- Mobbing og trakassering
- Diskriminering

2.3 FORSVARLIG FREMGANGSMÅTE

Fremgangsmåten ved varsling skal være forsvarlig, se arbeidsmiljøloven § 2 A-1 andre ledd. Dette er en lovfesting av grensene for ytringsfrihet i varslingssituasjoner. Ved å legge vekt på fremgangsmåten når det varsles har arbeidstaker som utgangspunkt alltid rett til å varsle.

REFLEKSJON:

Nevn noen eksempler på fremgangsmåter ved varsling som ikke er forsvarlige.

Vurderingstemaet er om arbeidstaker har saklig grunnlag for kritikken og om det er tatt tilbørlige hensyn til arbeidsgivers og virksomhetens legitime interesser med hensyn til måten det varsles på. Det vektlegges også om arbeidstaker er i aktsomt god tro med hensyn til opplysningene og om saken er forsøkt tatt opp internt. Også opplysningenes skadepotensiale og om de har allmenn interesse tillegges vekt. De samme momentene som gjelder for ansattes ytringsfrihet vil også være av betydning for om varslingen var forsvarlig.

2.3.1 Intern varsling

Dersom en arbeidstaker kjenner til kritikkverdige forhold som bør undersøkes nærmere, eller som nødvendiggjør tiltak, bør det som hovedregel tas opp på egen arbeidsplass. Det kan også varsles til nærmeste leder. Det kan varsles også til overordnet ledelse, særlig dersom varslingen gjelder egen leder eller en leder som ikke gjør noe med forholdene. Dersom varsleren vurderer varsling i linjen som utilstrekkelig, eller varslere ikke ønsker å ta opp forholdene med ledelsen, kan det varsles til tilsvalsagte eller verneombud.

Dersom varslingen skjer på en utilbørlig måte som unødvendig skader samarbeidsklimaet, arbeidsmiljøet eller enkeltpersoner

i virksomheten, for eksempel ved gjentatte grunnløse påstander rettet mot kollegaer, vil intern varsling likevel kunne være uforsvarlig. Dette er en sikkerhetsventil og vil være aktuelt kun i spesielle tilfeller. Påstandene er sjelden grunnløse sett fra varslers ståsted, mens leder kan ha en annen oppfatning av situasjonen.

2.3.2 Varsling til tilsynsmyndigheter eller andre offentlige myndigheter

Det er alltid forsvarlig å varsle til tilsynsmyndigheter, som Arbeidstilsynet og Fylkesmannen, eller andre offentlige myndigheter. Tilsynsmyndighetene og andre offentlige myndigheter har taushetsplikt om varslers navn eller andre identifiserende opplysninger. Dersom opplysninger om arbeidsplassen avslører varslers identitet, er disse opplysningene taushetsbelagte.

2.3.3 Varsling i samsvar med varslingsplikt

I noen situasjoner er det plikt til å varsle. Det er alltid forsvarlig å varsle i samsvar med varslingsplikt, enten til arbeidsgiver eller til tilsynsmyndigheter, eventuelt andre offentlige myndigheter. Arbeidstaker skal for eksempel varsle arbeidsgiver eller verneombud så snart arbeidstaker blir kjent med at det forekommer trakassering eller diskriminering på arbeidsplassen, se arbeidsmiljøloven § 2-3 andre ledd bokstav d). Helsepersonell skal av eget tiltak gi tilsynsmyndighetene informasjon om forhold som kan medføre fare for pasienters sikkerhet, se helsepersonelloven § 17. Varsling i henhold til varslingsplikt har vern mot gjengjeldelse fra arbeidsgiver.

2.3.4 Offentlig varsling

Varsling kan skje offentlig for eksempel til media eller gjennom sosiale medier. I hvilken grad det er forsvarlig å varsle offentlig beror på en konkret vurdering, særlig med utgangspunkt i om intern varsling har vært forsøkt, om varslere har forsvarlig grunnlag for kritikken og om varslere er i god tro med hensyn til det det varsles om.

Jo større allmenn interesse de kritikkverdige forholdene har, desto større vern har varsleren etter loven. Alvorlige lovbrudd i kommunen, som mistanke om korrupsjon eller brudd på anskaffelsesregelverket, vil ofte ha stor allmenn interesse.

Ved offentlig varsling er skadepotensialet større, og adgangen til å varsle snevrere, enn ved varsling internt, til tilsynsmyndigheter eller andre offentlige myndigheter. Det er derfor sentralt om varslere har tatt tilstrekkelig hensyn til arbeidsgivers legitime eller saklige interesser og virksomheten med hensyn til måten det varsles på. For eksempel kan det skade arbeidsgivers legitime interesser dersom allmennheten på grunn av feilaktige opplysninger om et saksforhold mister tillit til at kommunen har en forsvarlig saksbehandling. Det kan også være at kommunen må sikre ro rundt tjenestetilbudet. Hvis en arbeidsgiver skal vinne fram med en påstand om at fremgangsmåten ikke var forsvarlig, er det et minstekrav at varslingen har skadet eller skapt en ikke ubetydelig risiko for skade på arbeidsgivers legitime interesser.

De samme momentene som under kapittelet om ansattes ytringsfrihet (se pkt. 1.4) gjelder også her.

2.3.5 Bevisbyrde for at varsling ikke er forsvarlig

Arbeidsgiver har bevisbyrden for at varslingen ikke er forsvarlig. Det innebærer at det er arbeidsgiver som må bevise at varslingen har skjedd i strid med loven.

2.4 VERN MOT GJENGJELDELSE

Gjengjeldelse mot arbeidstaker som varsler i samsvar med loven er forbudt, se arbeidsmiljøloven § 2 A-1. Forbud mot gjengjeldelse er viktig for å sikre trygge rammer for varsleren.

2.4.1 Ulovlig gjengjeldelse

Varsleren er beskyttet mot ugunstig behandling fra arbeidsgiver som har sammenheng med at det er varslet på en forsvarlig måte. Vernet gjelder alle former for gjengjeldelse på

grunn av varslinger som, for eksempel, dårligere lønnsutvikling, omplassering, endring av arbeidsoppgaver, oppsigelse eller avskjed. Utgangspunktet er at varslere skal behandles på samme måte som om vedkommende ikke hadde varslet.

Ofte vil det være uenighet mellom arbeidsgiver og arbeidstaker om det foreligger gjengjeldelse eller om det er en reaksjon som skyldes andre forhold.

Arbeidsgiver bør følge opp varsleren etter noe tid for å påse at det ikke har skjedd gjengjeldelse overfor varslere.

2.4.2 Oppreisning

Arbeidstaker kan kreve oppreisning dersom det er gjengjeldt i strid med loven. Dette er en kompensasjon for den urett som er begått overfor varsleren. Denne oppreisningen vil være uavhengig av arbeidsgivers skyld, det vil si at arbeidsgiver ikke må være å laste for at ansvar skal inntrre. Det er tilstrekkelig å påvise at det har skjedd en ugunstig behandling fra arbeidsgivers side som har sammenheng med varslingen.

2.4.3 Bevisbyrde ved gjengjeldelse

Det er delt bevisbyrde mellom arbeidsgiver og arbeidstaker når varslere påstår at det har skjedd gjengjeldelse. Dersom arbeidstaker legger fram opplysninger som tyder på at arbeidsgiver har gjengjeldt i strid med loven, må arbeidsgiver sannsynliggjøre at slik gjengjeldelse ikke har funnet sted. Det skal ikke stilles for strenge beviskrav overfor arbeidstaker. For eksempel vil det normalt være nok at arbeidstaker kan vise at varslingen har skjedd og at det har skjedd en ugunstig handling overfor varslere som kom tett på varslingen i tid. Dette gjør det lettere for arbeidstaker å nå fram med påstand om ulovlig gjengjeldelse fra arbeidsgiver.

03

Rutiner for varsling

3.1 PLIKT TIL Å UTARBEIDE RUTINER FOR INTERN VARSLING

Kommunene har en lovpålagt plikt til å utarbeide skriftlige rutiner for varsling og arbeidsmiljøloven stiller minimumskrav til innholdet i slike rutiner, se arbeidsmiljøloven § 2 A-3.

Rutinene skal inneholde:

- En oppfordring til ansatte om å si fra om kritikkverdige forhold.
- Fremgangsmåten for varsling, for eksempel hvem det skal varsles til, hvordan det kan varsles, evt. ordning med eksternt varslingsmottak og rutiner for anonym varsling hvis det finnes.
- Arbeidsgivers fremgangsmåte ved mottak, behandling og oppfølging av varsel. Det bør fremgå hvem som mottar og har ansvar for oppfølging av varsel om kritikkverdig forhold, og hvem som har ansvaret dersom varselet gjelder kritikkverdig forhold hos varslers leder.

Rutinene skal utarbeides i samarbeid med arbeidstakerne og deres tillitsvalgte. De skal også være lett tilgjengelige for alle arbeidstakere i virksomheten. Rutinene må ikke inneholde noe som begrenser retten til å varsle.

3.2 UTVIKLING AV GODE RUTINER FOR VARSLING

Gode varslingsrutiner har positiv innvirkning på varslingsaktivitet og håndtering av varslingssakene. Det er også grunn til å tro at rutiner gjør det tryggere å varsle. Varslingsrutinene bidrar til at varslingsprosessen blir mer forutsigbar. Det forutsetter at varslingsrutinene er kjent av de ansatte. De må også være utformet på en klar og hensiktsmessig måte.

Varslings- og oppfølgingsrutiner skal være i samsvar med arbeidsmiljølovens bestemmelser og bør ha legitimitet i organisasjonen. Videre bør de være kjent for alle og være enkle å bruke. Rutinene skal ivareta rettssikkerheten både for varsleren og den eller de det varsles om. Det er viktig at de ansatte oppfatter at varsler har reelt vern mot gjengjeldelse.

Mange ansatte varsler ikke fordi de frykter gjengjeldelse. Det betyr at kritikkverdige forhold som burde vært stoppet, ikke blir varslet om. Selv om det i praksis ikke gjengjeldes ofte, vil likevel frykten for dette kunne være større enn den reelle risikoen. Det er derfor viktig at rutinene utformes og implementeres på en slik måte at vernet oppleves reelt.

Arbeidsgiver skal legge forholdene til rette for intern varsling i tilknytning til det systematiske HMS-arbeidet i kommunen. Rutinene bør behandles i arbeidsmiljøutvalget i kommunen. Plikten til å utarbeide rutiner faller inn under Arbeidstilsynets tilsyns- og påleggskompetanse.

Det bør fremgå av kommunens rutiner og retningslinjer for varsling at det alltid er forsvarlig å varsle til tilsynsmyndigheter eller andre offentlige myndigheter. Det bør også fremgå at disse har taushetsplikt om varslers navn og andre identifiserende opplysninger om arbeidstaker.

Rutinene skal være lett tilgjengelige for alle arbeidstakere, også innleide arbeidstakere, for eksempel i personalreglement,

på virksomhetens nettsider eller ved oppslag et egnet sted. Erfaring viser at der rutinene er kjent, fungerer varslingsordningen bedre.

3.3 EKSEMPEL PÅ VARSLINGSRUTINE

Det er viktig at ledere og ansatte er kjent med varslingsrutinene og innholdet i disse. Nedenfor følger et eksempel på en intern varslingsrutine som kan legges inn i kommunens HMS-system. Mange kommuner vil kanskje også beskrive hovedinnholdet i varslingsrutinen i andre dokumenter, for eksempel i de etiske retningslinjene. Varslingsrutinen bør holdes adskilt fra kommunens avvikssystem.

EKSEMPEL PÅ ROUTINE FOR INTERN VARSLING

- 1 Alle medarbeidere oppfordres til å varsle om kritikkverdige forhold.
- 2 Varslingen skal være forsvarlig.
- 3 Forsvarlig varsling skal ikke gjengjeldes.
- 4 Varsling i tråd med rutinen er forsvarlig.
- 5 Varsling i samsvar med varslingsplikt, for eksempel etter arbeidsmiljøloven § 2-2 andre ledd, bokstav d) eller e), eller varsling til tilsynsmyndighet eller annen offentlig myndighet, er alltid forsvarlig.
- 6 Dette varselet bør leveres nærmeste overordnede leder eller tillitsvalgt/verneombud.
- 7 Du kan også levere varselet til kommunens _____
(Her lister kommunen opp hvilken/hvilke andre instanser man kan varsle til etter denne rutinen.)
- 8 Arbeidsgiver ønsker at varselet skal underskrives med navn. Da kan arbeidsgiver innhente ytterligere opplysninger fra varsleren og gi tilbakemelding om hva som gjøres med forholdet. Du kan likevel velge å varsle anonymt. Arbeidsgivers mulighet til å følge opp et anonymt varsel kan være begrenset.
- 9 Du vil innen XX dager få en bekreftelse på at varselet er mottatt og vil bli fulgt opp i tråd med rutinen. Arbeidsgiver vil ta nærmere kontakt dersom det er behov for ytterligere informasjon i saken. Arbeidsgiver vurderer konkret om det er grunnlag for å gi deg ytterligere informasjon om hva som skjer med saken du har varslet om. (Blant annet lovbestemt taushetsplikt kan begrense arbeidsgivers mulighet for å gi deg ytterligere informasjon om saken.)

JEG ØNSKER Å VARSLER OM FØLGENDE KRITIKKVERDIGE FORHOLD:

VARSLER AV:

DATO:

EKSEMPEL PÅ SKJEMA FOR INTERN OPPFØLGING

ROUTINE FOR INTERN VARSLING OG OPPFØLGING GJENNOM HMS-SYSTEMET I

KOMMUNE

TRINN	OPPFØLGING AV FORHOLDET	DATO
1	VARSEL MOTTATT AV	
2	UNDERSØKELSER GJENNOMFØRT	
3	KONKLUSJON	
4	TILBAKEMELDING GITT TIL VARSLER	
5	NØDVENDIG INFORMASJON GITT TIL DEN ELLER DE DET ER VARSLER OM	
6	TILTAK	
7	VIDERE OPPFØLGING	
8	VIDERE OPPFØLGING OVERFOR VARSLEREN	
9	DEN DET ER VARSLER OM ER FULGT OPP	

3.4 INTERN VARSLING

3.4.1 Varpling i linjen

Mange meldinger eller kritiske ytringer mottas og behandles av nærmeste leder uten at det problematiseres om det dreier seg om kritikkverdige forhold.

Arbeidsgiver bør oppfordre ansatte til å varsle til nærmeste leder eller eventuelt overordnet ledelse i rutinen. Dette er normalt de som er nærmest til å undersøke og raskt stoppe de kritikkverdige forholdene. Dersom dette fungerer i praksis, vil det være mindre behov for varpling utenfor linje.

Det å motta opplysninger om mulige kritikkverdige forhold, gjerne gjentatte ganger, kan være krevende. Det er viktig at ledere på alle nivåer oppfordres til å møte opplysninger om mulige kritikkverdige forhold på en konstruktiv måte.

Det er også viktig at ledere på alle nivåer kjenner reglene og rutinene for varpling.

3.4.2 Varpling til kommunens alternative varplingsordning

For de tilfeller der det ikke er ønskelig å varsle i linje, bør det være en alternativ og uavhengig varplingsordning som har nødvendig tillit blant ansatte. En slik varplingsordning kan være sammensatt av ansatte i kommunen eller en eller flere eksterne medlemmer. Hvilken ordning kommunen velger, vil bero blant annet på kommunens størrelse og organisering. Lokale forhold, kostnader og ressursinnsats må også vurderes, selv om det ikke nødvendigvis blir avgjørende.

Det kan for eksempel opprettes et særskilt varplingssekretariat. Medlemmene i det særskilte varplingssekretariatet bør ha kompetanse innen arbeidsmiljø, jus og økonomi. Tillitsvalgte skal ha en fri og uavhengig stilling for å kunne ivareta arbeidstakerne. De bør derfor ikke være med i et sekretariat.

Et alternativ er å engasjere et advokatkontor for å ta imot varplingser.

Det er viktig at varpling håndteres av kommunens organer slik at det ikke er nødvendig å varsle offentlig. Saken vil da fort kunne eskalere og bli vanskeligere å håndtere.

Saksbehandling av et varsel krever kjennskap til organisasjonen. Det må avklares hvor langt mandatet til varplingssekretariatet skal gå med hensyn til forundersøkelser før saken oversendes linjen i kommunen. Rådmannens rolle (innsyns- og instruksjonsrett) og saksbehandlingsregler bør derfor avklares i mandatet.

Saksbehandlingsreglene må regulere hvilke forundersøkelser som kan eller skal gjøres, hvor saken oversendes, hvem som avslutter saken der det ikke er grunnlag for videre oppfølging, arkivering av opplysninger, med mer. Hvor omfattende man legger opp varplingssekretariatet og rutinene knyttet til dette, avhenger blant annet av størrelsen på kommunen. Dersom det velges en av de andre ordningene, må det utarbeides tilsvarende retningslinjer.

I hvilken grad varslers identitet kan behandles fortrolig, det vil si at varslers identitet kun er kjent for varplingssekretariatet eller av advokatkontor, må nærmere avklares i mandatet. Løfte om fortrolighet vil aldri kunne være absolutt, særlig dersom det blir rettslige etterspill i saken.

Uavhengig av hvilken ordning som velges må det særlig fremgå hvordan varpling på rådmannen skal håndteres. Hvor skal det varsles, og hvilken saksbehandling skal gjøres hos mottaker av varsel? Hvem skal foreta nærmere undersøkelser av varselet før det for eksempel opprettes setterådsmann eller en ekstern som kan undersøke varselet nøyere? Selv om varselet også gjelder rådmannen, er ikke rådmannen uten videre inhabil.

Varselet kan i mange tilfeller likevel følges opp av rådmannen. Så langt som mulig gjennomføres undersøkelser internt før det iverksettes ekstern undersøkelse. Dette må vurderes konkret ut fra innholdet i varselet.

REFLEKSJON:

Hvordan mener du en best kan håndtere et varsel om rådmannen?

04

Behandling av varsleren, varselet og den det varsles om

4.1. VARSLERENS RETT PÅ INFORMASJON

I mange tilfeller ønsker varsleren informasjon om saken og hvordan denne eventuelt er håndtert av arbeidsgiver. Normalt vil ikke varsleren ha større rett til å få innsyn i saken enn andre. Et annet spørsmål er om og eventuelt hvilken tilbakemelding varsleren skal få fra arbeidsgiver om at saken er mottatt og vil bli undersøkt/håndtert. Dette kan få betydning for om varsleren eventuelt velger å gå videre med saken.

4.1.1 Varsleren er normalt ikke part

Varslerens rett til innsyn i sakens dokumenter beror på om vedkommende er «part» i saken. En part er en «person som en avgjørelse retter seg mot eller som saken ellers direkte gjelder», se forvaltningsloven § 2 første ledd, bokstav e). Dersom det varsles om kritikkverdige forhold begått av andre kan den det varsles om være part. Varsleren er i så fall ikke part i saken.

Om en ansatt varsler om at lederen trakasserer kolleger, vil lederen være part dersom det er aktuelt å gi en reaksjon, for eksempel oppsigelse, overfor denne lederen. I utgangspunktet vil ikke de som blir trakassert være parter fordi de kun har krav på et forsvarlig arbeidsmiljø fritt for trakassering. Dette gjelder også dersom varsler er blant dem som er utsatt for trakassering.

4.1.2 Tilbakemelding til den som varsler

Terskelen for å varsle om kritikkverdige forhold kan være høy. For den som varsler og ikke vet hvordan varselet blir fulgt opp, og heller ikke kan se at det skjer noen endringer i de forhold det ble varslet om, kan det synes som det ikke nytter å varsle. Vedkommende vil ofte heller ikke vite om de kritikkverdige forholdene opphører eller om det vil være forsvarlig å varsle videre. Varsleren unnlater kanskje også å varsle om nye kritikkverdige forhold. Det kan tilsi at den som varsler bør gis noe informasjon.

Hensynet til den det varsles om setter begrensninger for hva som bør og kan gis av informasjon. Taushetsplikten kan også være til hinder for tilbakemelding til varsler, for eksempel fordi oppfølgingen gjelder personlige forhold om den det er varslet om. Dersom det fremgår av varslingsrutinen at varsleren vil få en tilbakemelding i de tilfellene undersøkelser viser at det ikke foreligger kritikkverdige forhold, vil manglende tilbakemelding gi signal om at det foreligger kritikkverdige forhold. Dette kan – avhengig av hva varselet går ut på – komme i strid med taushetsplikten.

Arbeidsgiver skal heller ikke gi varsler flere opplysninger, for eksempel om personloppfølging overfor enkeltansatte, utover det som er naturlig å gi til øvrige ansatte.

Den som varsler bør får en tilbakemelding om at varselet er mottatt og vil bli fulgt opp i tråd med rutinene. Videre at arbeidsgiver vil ta kontakt dersom det er behov for ytterligere informasjon. Det må likevel vurderes konkret om ytterligere informasjon kan og bør gis varsleren. Et eksempel på dette er tilbakemelding om at varselet ikke anses å gjelde «kritikkverdige forhold.»

4.2 TAUSHETSPLIKT OM VARSLERS IDENTITET OG MULIGHET TIL Å VARSLER ANONYMT

Ved ekstern varslingsrutine til tilsynsmyndighetene eller andre offentlige myndigheter har disse taushetsplikt om varslers identitet og andre identifiserende kjennetegn, for eksempel arbeidssted og stilling, se arbeidsmiljøloven § 2 A-4. Det innebærer at tilsynsmyndigheten ikke har adgang til å opplyse om navnet på den som varsler, som for eksempel tjenestested, dersom varsler med dette blir identifisert.

Taushetsplikten gjelder overfor sakens parter og deres representanter og går dermed foran reglene om partsinnsyn i forvaltningsloven § 18.

Bestemmelsen om taushetsplikt gjelder ikke ved intern varslingsrutine i kommunen.

4.2.1 Anonym varslingsrutine

Det er lov å varsle anonymt også ved intern varslingsrutine. Muligheten for å varsle anonymt kan i noen tilfeller være avgjørende for at det i det hele tatt varsles, for eksempel av frykt for gjengjeldelse.

Anonyme varslingsrutiner skal behandles og undergis passende undersøkelser. I enkelte tilfeller vil det være slik at det er vanskelig for arbeidsgiver å følge opp disse varslingsrutinene fordi det ikke foreligger tilstrekkelig informasjon. Om det derimot er en varslingsrutine hvor det vises til konkrete faktiske forhold som arbeidsgiver har mulighet til å undersøke, spiller det mindre rolle at arbeidsgiver ikke kjenner varslers identitet.

Anonym varslingsrutine kan åpne for sladder og ubegrunnede påstander ettersom ingen må stå ansvarlig for innholdet i varselet.

I varslingsrutinen bør det åpnes opp for at det også kan varsles anonymt. Det er imidlertid viktig at arbeidstakerne gjøres kjent med dilemmaene knyttet til anonym varslingsrutine og at arbeidsgiver ønsker at varsler står frem.

Tillitsvalgte kan også motta varslingsrutiner og anonymisere varslers identitet før varselet formidles til arbeidsgiver.

Det fins også løsninger der arbeidsgiver kan kommunisere med anonyme varslere gjennom systemet uten at varsler avslører sin identitet for arbeidsgiver. Da vil arbeidsgiver ha mulighet til å opplyse saken nærmere selv om varsler er anonym.

4.2.2 Når varslers identitet er kjent/taushetsplikt om varslers identitet

Varslingsrutinen bør ikke inneholde løfte om fortrolighet eller anonymitet for varsler. Både den det varsles om og allmennheten kan ha rett til å få kunnskap om varselet og varslers identitet, så sant det ikke varsles til tilsynsmyndighetene hvor taushetsplikten gjelder. Den det varsles om vil i mange tilfeller være part, og i utgangspunktet ha rett til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter, enten etter ulovfestede forvaltningsrettslige prinsipper eller fordi det er innsyn etter forvaltningsloven §§ 18 og 19. Disse åpner for at det kan gjøres unntak fra partsinnsyn for enkelte opplysninger. Praktisk i varslingsaker er det § 19 andre ledd, bokstav b) som gir anledning til å unnta fra partsinnsyn opplysninger «som av særlige grunner ikke bør meddeles videre», forutsatt at det ikke er av «vesentlig betydning» for parten å gjøre seg kjent med opplysningene. Partens rett til å bli kjent med opplysningene i saken og imøtegå disse er viktig. Identiteten til varsler kan i noen tilfeller unntas i de tilfeller hvor parten vil kunne imøtegå opplysningene uten at varslers identitet gjøres kjent.

Den det varsles om vil også kunne ha rett til innsyn etter personopplysningsloven § 18 uavhengig av om vedkommende er part eller ikke. Personopplysningsloven åpner opp for unntak for opplysninger i nærmere angitte tilfeller. Praktisk i varslingssaker er § 23 bokstav b) og f) som i konkrete tilfeller kan gi grunnlag for å unnta varslers identitet.

Etter hovedregelen i offentleglova § 3 kan både den det varsles om og allmennheten ha innsynsrett i varselet og varslers identitet. Unntak for innsyn gjelder taushetsbelagte opplysninger. Det kan også være adgang til å unnta varslers identitet etter andre bestemmelser i offentleglova.

4.3. OPPFØLGING AV VARSELET

Arbeidsgiver må vurdere konkret videre oppfølging ut fra varselets innhold og hvem det varsles om. Det er kunnskap om potensielle kritikkverdige forhold som utløser en handlingsplikt for ledelsen, ikke selve varselet i seg selv.

I mange tilfeller kan det være tilstrekkelig at nærmeste leder som mottar varselet iverksetter enkle korrigerende tiltak for at det kritikkverdige forhold skal opphøre. I andre tilfeller kan det være nødvendig med en ekstern undersøkelse fra en uavhengig og nøytral tredjepart. Det siste gjør seg særlig gjeldende der varselet gjelder alvorlige forhold og involverer mange ansatte eller øverste ledelse.

Det er viktig at en nærmere undersøkelse av varselet tilpasses målet, nemlig at det kritikkverdige forholdet opphører. Om det varsles om straffbare forhold som ikke åpenbart er grunnløse, bør forholdet vurderes anmeldt. Den videre oppfølging av varselet bør tilpasses politiets eventuelle etterforskning dersom det er forsvarlig.

4.4. NÆRMERE OM DEN DET VARSELES OM

Den det varsles om kan, avhengig av den videre oppfølging av varselet, ha partsrettigheter, se forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav e) som definerer en part som en «person som en avgjørelse retter seg mot eller som saken ellers direkte gjelder».

Igangsettelse av videre undersøkelser av varselet utløser ikke automatisk partsrettigheter for den det varsles om. Det kan være vanskelig å forutse hva en undersøkelse vil avdekke tidlig i saksbehandlingen. Mulige konsekvenser for den det varsles om – også av mulig negativ omtale – kan tilsli at vedkommende har partsrettigheter eller bør behandles i overensstemmelse med dette. Den videre saksbehandlingen må ivareta ulovfestede krav til en forsvarlig saksbehandling og kontradiksjon uavhengig av om vedkommende har partsrettigheter.

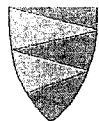
Dersom varsleren ikke er vernet mot gjengjeldelse som følge av at varslingen ikke har vært forsvarlig, kan det gi grunnlag for arbeidsrettslige reaksjoner mot varsleren. Det vil i så fall være et forhold mellom varsler og arbeidsgiver. Den det ble varslet om har krav på et forsvarlig arbeidsmiljø, men ellers ingen rett til innsyn eller informasjon om hvordan arbeidsgiver eventuelt følger opp dette hos varsler.

Et varsel som inneholder opplysninger og vurderinger som kan knyttes til enkeltpersoner, vil være personopplysninger i henhold til personopplysningsloven. I noen tilfeller kan det være sensitive personopplysninger. Opplysningene må da behandles i tråd med kravene i personopplysningsloven.

Postadresse: KS
Postboks 1378 Vika, 0114 Oslo
Besøksadresse: Haakon VII's gt. 9, 0161 Oslo

Telefon: 24 13 26 00
ks@ks.no
www.ks.no

VESTNES KOMMUNE

Kontrollutvalet

Saksmappe: 2017-1535/05
 Arkiv: 210
 Saksbehandlar: Jane Anita Aspen
 Dato: 14.11.2017

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utval	Møtedato
PS 31/17	Kontrollutvalet	22.11.2017

VESTNES KOMMUNE. DRIFTSRAPPORT 3. KVARTAL 2017

Sekretariatet si tilråding

Kontrollutvalet tek driftsrapport 3. kvartal 2017 til orientering.

Bakgrunn for saka

Etter i lov om kommuner og fylkeskommuner (kommunelova) § 77 nr. 4 skal kontrollutvalet:

”påse at kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte.”

Med heimel i lova har Kommunaldepartementet gitt Forskrift om kontrollutval i kommunar og fylkeskommunar (kontrollutvalsforskrifta), kor kontrollutvalet sine oppgåver ved rekneskapsrevisjon går fram av kapittel 4.

Med heimel i kommunelova § 46 nr. 8, har Kommunaldepartementet gitt **Forskrift om årsbudsjett for kommuner.**

I § 10 i Forskrifta går det fram at administrasjonssjefen gjennom budsjettåret skal legge fram rapportar for kommunestyret som viser utviklinga i inntekter og utgifter i tråd med vedtatt årsbudsjett. Dersom administrasjonssjefen finn rimeleg grunn til å tru at det kan oppstå store avvik i forhold til vedtatt eller regulert årsbudsjett, skal det i rapportane til kommunestyret leggst fram forslag til naudsynte tiltak. Rapporteringa skal minimum skje to gonger pr. år jf. merknad til paragraf 10.

I § 11 går det fram at det skal gjerast endringar i årsbudsjettet når dette vert vurdert påkravd. Det er kommunestyret sjølv som skal vedta dei naudsynte endringar i årsbudsjettet.

I § 12 går det fram at oversiktene skal innehalde inntekter, utgifter, avsetningar og bruk av avsetningar og bygge på same grunnlag som vedtatt årsbudsjett.

I Vestnes kommune sitt økonomireglement stå det at «Vestnes har tre årlege rapporteringar til kommunestyret, for kvart kvartal, og i tillegg årsrapporten.

Kvartalsrapportane skal innehalde:

- Økonomi, drift og investering
- Sjukefråvær
- Befolkningsendring (dersom oppdaterte tal er klar)
- Oppfølging av politiske vedtak
- Tilsyn
- Finansforvaltning
- Evt. andre vesentlege avvik eller forhold kommunestyret bør få opplysningar om.

I kvartalsrapportane skal det være med oversikt over framdrift, forbruk og opplysning om evt. forventa avvik på dei einskilde investeringsprosjekt.»

Vedlagt saka følgjer:

- Saksframlegg til kommunestyre 16.11.2017 sak 101/2017.

VURDERING

Kommunestyret i Vestnes behandlar driftsrapport for 3. kvartal 2017 i møte 16.11.2017. Det vert samstundes gjort nokre budsjettkorrigeringar. Viser her til vedlagt saksframlegg til kommunestyremøte, sak 101/2017.

Administrasjonssjefen skriv at det enno er stor usikkerheit på kor store skatteinntektene og tilskot til ressurskrevjande brukarar vert i år. Samla ser eksterne driftsinntekter ut til å bli 2,1 mill. kroner høgre enn revidert budsjett.

Pensjonsutgiftene vert lågare enn budsjettert, og dette er medverkande årsak til at vi pr. i dag vurderer at dei fleste einingane ligg an til å klare budsjettet, skriv administrasjonssjefen. Nokre vil få meirforbruk, det gjeld spesielt innan pleie- og omsorg og bu- og habiliteringstenestene. Samla vurderer administrasjonssjefen at det kan bli meirforbruk på drifta.

Administrasjonssjefen reknar med at Bu- og habiliteringstenestene vil få meirforbruk, kanskje 3,0-4,0 mill. kr, men er usikker på kor mykje av dette som vet dekt av auka refusjon ressurskrevjande brukarar.

Administrasjonssjefen føreslår at budsjettet til Heimetenestene vert auka med 2,0 mill. kroner, sjølv med det er det venta meirforbruk. Det vert arbeidd med å redusere forventa meirforbruk. Denne budsjettauken vert føreslått å finansiere med auken i eksterne driftsinntekter.

Pr. oktober er det utgiftsført 48,8 mill. kroner i investeringsrekneskapen. Det følgjer med ei oversikt over dei einskilde investeringsprosjekta med budsjettsum, rekneskap så langt og status for prosjekta. Det vert føreslått nokre budsjettendringar i investeringsbudsjettet.

Driftsrapporten inneheld også finans- og gjeldsrapport. Vestnes kommune har ingen lån som må refinansierast i løpet av dei neste 12 månadane.

Denne driftsrapporten inneheld ikkje oversikt over sjukefråvær, oppfølging av politiske vedtak og eller informasjon om tilsyn.

Jane Anita Aspen
daglig leder

VESTNES KOMMUNE

Saksframlegg

Arkiv: 210
 Arkivsaksnr.: 2017/244
 Saksbehandlar: Magne Værholm
 Dato: 30.10.2017

Driftsrapport pr. 3. kvartal 2017

Utval	Møtedato	Utvalssak
Formannskapet	06.11.2017	96/2017
Kommunestyret		

Administrasjonssjefen si innstilling

1. Vestnes kommunestyre tek driftsrapport pr. 3. kvartal til orientering.
2. Vestnes kommunestyre godkjenner følgjande budsjettendringar på driftsbudsjettet:

Sektor	Utgifter		inntekter	
	Auke budsjett	Redusere budsjett	Auke budsjett	Redusere budsjett
Skatt- og inntektsutjamning			2 000 000	
Ekstra skjønsmidler			1 600 000	
Ressurskrevjande brukarar				800 000
Integreringsstilskott				300 000
Kompensasjon eldreutb/skule				400 000
Heimetenesene, auka budsjett	2 100 000			
	2 100 000	0	3 600 000	1 500 000

3. Vestnes kommunestyre godkjenner følgjande overføringar mellom prosjekt i investeringsbudsjettet:

Prosjekt	Utgifter		inntekter	
	Auke budsjett	Redusere budsjett	Auke budsjett	Redusere budsjett
<u>Investeringsbudsjett</u>				
Sal av næringsareal			7 300 000	0
Redusert lån	1 700 000			
Avsetning til fond	5 600 000			
Kartlegging og adressering	105 000			
Tomtefelt Sylteråket	116 000			
Kjersemålen, asfaltering	330 000			
Asfaltering, opprusting veg	200 000			
Bustader vanskelegstilte		751 000		
	8 051 000	751 000	7 300 000	0

1. Innleiing

Driftsbudsjett for 2017 vart godkjent av kommunestyret i sak KST 141/16, investeringsbudsjett i sak KST 140/16 og kommuneplanens handlingsdel med økonomiplan 2017 - 2020 i sak KST 110/16.

I tillegg vart det i sak KST 14/17 godkjent overført ubrukte løyvingar frå tidlegare år til 2016.

Det er tidlegare lagt fram driftsrapport pr. 1. kvartal og 1. halvår. Det vert no lagt fram rapport pr. 3. kvartal.

2. Oppsummering pr. juli 2017

Inntektene

vert noko høgre enn revidert budsjettert.

Skatteinntektene vert, etter dei signal som no kjem frå regjeringa, noko høgre enn det som tidlegare var rekna med.

Elles fekk vi meir i ekstra skjønstilskott frå Fylkesmannen enn rekna med, dette grunna store utgifter til ressurskrevjande brukarar.

Det er enno stor usikkerheit på kor store skatteinntektene og tilskott til ressurskrevjande brukarar vert i år.

Samla ser eksterne driftsinntekter ut til å bli 2,1 mill. kr høgre enn revidert budsjett.

Dette føreslår vi vert brukt til å auke budsjettet til Heimetenestene.

Drifta.

Pensjonsutgiftene vert lågare enn budsjettert, og dette er medverkande årsak til at vi pr. i dag vurderer at dei fleste einingane ligg an til å klare å holde budsjettet.

Nokre vil få meirforbruk, det gjeld spesielt innan pleie- og omsorg og bu- og habiliteringstenestene.

Det er også andre utgifter som har auka meir enn tidlegare rekna med. I tillegg må vi ta ein del avskrivning av uteståande krav; foreldrebetaling, husleige m.m..

Vi er difor usikre på om vi klarer å holde drifta innanfor budsjettet slik vi tidlegare har antyda.

Renter og avdrag.

Vert om lag som budsjettert.

- Grunna usikkerheit om kor store skatteinntektene og tilskott til ressurskrevjande brukarar vert, er vi denne gang meir usikre enn vanleg på korleis sluttresultatet vert i år. Også utgiftene aukar meir enn rekna med på fleire område.
- Det er budsjettert med eit overskott på 4,8 mill. kr. Administrasjonssjefen vil gjere alt som er mogeleg for at vi skal klare å få dette resultatet, men som nemnt ovanfor er vi usikre.

3. Driftsbudsjett 2017

3.1 Driftsinntekter

Alle tal i 1000 kr	Rekneskap 2016	Budsjett 2017	Prognose 2017	Avvik
Driftsinntekter eksterne	-			
Skatt og inntektsutjamning	179 224	181 000	183 000	2 000
Rammeoverføring	146 941	155 700	155 600	-100
Ekstra skjønnstilskott	1 600	1 000	2 660	1 660
Vertskommunetilskott	102 945	103 800	103 800	0
Ressurskr. brukarar	20 323	25 000	24 200	-800
Integreringstilskott	13 797	13 000	12 700	-300
Eigedomsskatt	9 283	19 000	19 000	0
Komp eldreutb/skule m.m.	2 547	3 000	2 600	-400
Utbytte VEAS	5 300	6 100	6 100	0
Driftsinntekter	481 960	507 600	509 660	2 060

- Eksterne inntekter ser ut til å bli vel 2,1 mill. kr høgre enn revidert budsjett.

Skatt og inntektsutjamning

Var i utgangspunkt budsjettert som oppgitt i statsbudsjett for 2017.

Det var svært god skatteinngang i 2016, men klare signal frå sentralt hald at skatteinngangen ikkje ville auke så mykje i år.

I revidert nasjonalbudsjett (RNB) i vår blei det rekna med ein auke i skatteinntektene i år på berre 1 %.

Forventa skatteinntekt vart difor i driftsrapport for 1. halvår redusert med 1,4 mill. kr, i tråd med signal i RNB.

I framlegg til statsbudsjett som kom no i oktober, kjem regjeringa med endra signal om forventa skatteinngang og reknar no med at det vert ein auke på 3%.

Skatteinngang pr. 3. kvartal har vore som følgjer:

	Sum	1. kvartal	2. kvartal	3. kvartal	Sum
Budsjett 2017	181 000	53 200	37 159	55 623	145 982
Rekneskap 2016	179 224	50 489	37 809	53 992	142 290
Budsjettert auke	1 776	2 711	-650	1 631	3 692

5,4	-1,7	3,0	2,6
-----	------	-----	-----

- Sjølv om vi har att eit kvartal så rår vi til at å auke budsjettet med 2,0 mill. kr.

Ekstra skjønnstilskott

Er budsjettert med 1,0 mill. kr. Vi har no fått melding frå Fylkesmannen om at vi får kr 2.660.000,-. Særleg høge utgifter til ressurskrevjande brukarar er bakgrunn for at vi får så mykje i ekstra skjønsmidlar.

Ressurskrevjande brukarar

I framlegg til statsbudsjett for 2018 vert det føreslått at innslagspunktet for å få tilskott til ressurskrevjande brukarar skal auke med kr 50.000,- utover løns- og prisauke.

Skal også gjelde for 2017 tilskott.

Det betyr tappt inntekt på kr 800.000,- for oss.

Fleire ressurskrevjande brukarar i Bu- og habiliteringstenestene får truleg auka bemanning siste del av 2017, m.a. etter krav frå Fylkesmannen.

Det vil føre til auka refusjon, men samtidig vil utgiftene auke også. Dette er det ikkje korrigerert for her, då vi enno ikkje har oversikt over kor mykje dette utgjer. Men auka inntekter kan være med å dekke forventa delar av forventa meirforbruk på Bu- og habiliteringstenestene.

3.2 Driftsutgifter**3.2.1 Nokre nøkkeltal**

	2016	2017
Nto. forbruk av totalbudsjett		
- pr. 1. kvartal	18,6	18,3
- pr. 1. halvår	47,2	48,7
- pr. 3. kvartal	74,8	76,6
Løn- og sosiale utgifter i % av totalbudsjett		
- pr. 1. kvartal	23,7	23,6
- pr. 1. halvår	41,9	42,1
- pr. 3. kvartal	74,9	76,6

- Forbruket er høgare i år enn på same tidspunkt i 2016, det er over det som er normalt. Burde ikkje vore høgare enn 74 %.
- Dei fleste einingane ser ut til å holde budsjetttramma. Det er likevel nokre som har høgt forbruk og som ikkje vil klare å holde budsjetttramma.
- Pensjonsutgiftene vert lågare enn budsjetttert, det vil være med å dekke meirforbruket som nokre einingar har.
- Utgiftene på fleire område aukar meir enn det vi har rekna med og i tillegg må vi utgiftsføre ein del tap på fordringar.
- Samla vurderer vi difor at det kan bli meirforbruk på drifta.

3.2.2 Hovudoversikt sektorvis

Formål	Rekneskap 2 017	Budsjett 2 017	Forbruk i %
Politisk verksemd	4 641	6 466	71,8
Sentraladm./servicektr/fellesutg *	25 260	26 453	95,5
Grunnskule	59 861	80 472	74,4
Barnehage	29 283	40 968	71,5
Kulturskulen, almen kultur og fritid	11 114	14 477	76,8
Kvalifisering og integrering	7 900	9 413	83,9
Barn, ungdom og familie	22 354	31 589	70,8
Helse, omsorg og velferd	105 149	133 330	78,9
Bu- og habiliteringstenestene	90 766	120 151	75,5
Eigedomsdrift	21 214	27 831	76,2
Teknisk sektor	9 101	14 550	62,5
Kjøp tenester Tremek	2 490	2 500	99,6
Sum driftsutgifter	389 133	508 200	76,6

Nokre kommentarar til drifta

Sentraladm./servicekontor og fellesutgifter

Det er her utgiftsført 1,6 mill. kr som var for mykje balanseført som uteståande krav. Det har samanheng med at arbeidsgjevaravgiftssone er redusert. I tillegg er det på felleskapitlet budsjetttert med ei innsparing på pensjonsutgiftene. Dette vert ikkje ført før ved rekneskapsavslutninga.

Ser vi vekk frå dette, er forbruket her normalt, og vil truleg holde budsjettramma.

Grunnskule

Fellesutgiftene ser ut til å bli høgre enn budsjetttert, det er spesielt utgifter for elevar som er går på spesialskule eller er plassert i fosterheim i andre kommunar som er høg.

Grunnskulane våre ser ut til å holde budsjettramma og kanskje ha litt innsparing.

Samla vurderer vi at sektoren vil holde budsjettramma.

Barnehage

Kjøp av spes. ped. tenester for 2017 (ca kr 750.000,- pr. 3.kvartal,-) er enno ikkje bokført slik at resultatet er noko for godt.

Vi vurderer likevel at sektoren vil holde budsjettramma, kanskje eit mindre meirforbruk.

Barn ungdom og familie (BUF)

Dette er ei ny eining frå 2017. Den består av rus og psykisk helse, Myra aktivitetssenter, sosiale tenester barn og ungdom, helsestasjon, jordmorteneste, barnevern.

Eininga har ei netto budsjettramme på 31,6 mill. kr. Tilsvarende forbruk i 2016 var

21,2 mill. kr, auken skuldast fleire ressurskrevjande brukarar, samt slik budsjetttert styrking:

- Ny stilling innan rus/psykisk helse (50 %)
- Foreldreveileder Helsestasjonen (100 %)
- Einingsleiar (100 %)

Forbruket pr. 3. kvartal er noko under snittet. Det er mykje som enno er usikkert her både med inntekter (refusjonar og tilskott) og utgifter som vil komme utover hausten (ressurskrevjande brukarar), men **vi vurderer pr. i dag at sektoren vil holde budsjettramma.**

Kulturskulen

Ser ut til å få overskriding, antyda 0,5 mill. kr.

Pleie- og omsorg

Forbruk på nesten 79,0 pr. 3. kvartal, det er langt over normalt forbruk på dette tidspunkt.

Det er spesielt Heimetenestene som ligg an til meirforbruk. Det vert brukt meir personalressurs i enn det vi var klar over når budsjettet vart utarbeidd.

Vi føreslår at budsjett til Heimetenestene vert auka med 2,0 mill. kr, sjølv med dette vert det meirforbruk.

Pleie- og omsorg sektoren vart då budsjettet for i år vart godkjent redusert med 1,5 mill. kr som eit sparetiltak. Dette ser vi pr. i dag ikkje korleis vi skal klare å dekke inn.

- **Vi vurderer at det vert eit meirforbruket på 2,0 – 4,0 mill. kr, sjølv etter at Heimetenestene har fått auka budsjett.**
- **Det er pleie- og omsorg som ser ut til å få størst meirforbruk i år, det vert arbeid med å redusere forventta meirforbruk, men uansett ikkje klare å holde budsjetttramma.**

Nav – kommune

Einingsleiar gjev melding om at sosialhjelp ligg an til å få eit meirforbruk på 1,0 mill. kr. Då er sosialhjelp til busette flyktningar holdt utanfor.

Bu- og habiliteringstenestene

Hadde i 2016 ei innsparing på 3,0 mill. kr og var hovudgrunnen til at Vestnes kommune fekk overskott i 2016.

Forbruket i år ligg 6,4 mill. kr høgare enn etter tilsvarende periode i 2016. Det tilsvarar ein auke på 7,6 %.

Det er fleire årsaker til dette m.a.:

- Fleire brukarar må av helsemessige grunnar ha høgare bemanning enn tidlegare
- Fylkesmannen har sett krav til tenestene som fører til høgare bemanning på fleire av brukarar/bueining Kariplassen.
- Organisatoriske endringar. Kommunestyret har vedteke å redusere leiarspennet (færre tilsette pr. leiar). Det er difor tilsett fleire i einingsleiar sin stab.
- Det er også auka bemanning på nokre ressurskrevjande brukarar, og dette vil auke meir utover hausten. Her vil vi få refundert mykje av kostnadane ved auka tilskott frå staten.
Vi har i dag ikkje oversikt over kor mykje dette utgjer, og er ein av dei store usikre momenta i vurderinga av rekneskapssituasjonen.

Vi reknar med at Bu- og habiliteringstenestene vil få meirforbruk, kanskje 3,0 – 4,0 mill. kr, men er usikker på kor mykje av dette som vert dekkja av auka refusjon for ressurskrevjande brukarar.

Pensjonskostnader

- Pensjonskostnadane vert lågare i år enn det som er budsjettet. Dette m.a. grunna godt resultat i pensjonsselskapa, lågare lønsauke og lågare trygdeoppgjer enn rekna med. Reguleringspremien vert også lågare.
- Endeleg avrekning kjem etter årsskiftet, men førebels reknar vi med ei innsparing på rundt 8,0 mill. kr.
- Innsparing vert brukt til å dekke avskrivning av tap, og redusere utgiftene på einingane. Einingane vil ikkje bli belasta pensjonskostnad i desember, og dette er medrekna i vår vurdering av driftssituasjonen.

Avskriving utestående krav

Revisjonen og rekneskapsavdelinga har hatt gjennomgang av balansekontoane og peikt på det fortsatt er ein del eldre krav og feilføringar som bør avskrivas i 2017.

Som nemnt tidlegare har vi allereie tapsført 1,6 mill. kr, og ca 0,4 mill. kr i tapte krav på NAV må også tapsførast.

Det er nok også ein del utestående fordringar på husleige, barnehage, SFO m.m. som er så gamle at vi bør vurdere om dei skal avskrivas som tap. Nokre einskildkrav er så store at evt. avskriving må godkjennast av formannskapet.

4. Renter og avdrag

Renter og avdrag i 2016 vart 21,1 mill. kr. I 2017 var det budsjettert 24,0 mill. kr.

I rekneskapsrapport pr. 1. halvår vart dette redusert med 1,4 mill. kr grunna lågare rentenivå, til 22,6 mill. kr.

Det ser ut til å bli denne summen vi må belaste rekneskapen med i år.

5. Finans- og gjeldsrapport

Iflg. finans- og gjeldsreglementet, som vart vedteke av kommunestyret 15. september 2016, sak KST 79/16, skal administrasjonen rapportere status for finans- og gjeldsforvaltninga til kommunestyret minst to gonger i året i tillegg til rapportering i årsmeldinga.

Lån pr. oktober 2017

Långjevar	Lånenr.	Opprinneleg beløp	Restgjeld	Rente	Rentevilkår	Bindingstid	Nedbetalt
Kommunalbanken	20160317	109 836 000	67 930 370	1,70	Fast rente	30.06.2021	2041
Kommunalbanken	20160318	71 940 000	63 202 380	1,97	Fast rente	11.08.2023	2040
Kommunalbanken	20140358	19 063 000	16 775 440	2,69	Fast rente	20.06.2019	2039
Kommunalbanken	20150041	29 550 000	26 595 000	1,30	Fast rente	29.01.2018	2040
Kommunalbanken	20120500	16 725 000	14 216 250	1,57	P.t. rente		2042
Kommunalbanken	20160342	64 649 000	62 003 590	1,52	P.t. rente		2046
Kommunalbanken	20170325	53 058 000	53 058 000	1,40	P.t. rente		2042
KLP kommunekreditt	46847		5 062 000	1,53	Nibor-3 mnd		2024
KLP kommunekreditt	28032		68 906 250	1,51	Nibor-3mnd		2042
Husbanken	14603322	1 029 000	63 610	1,58	Flytande		2019
Husbanken	14608740	6 450 000	1 841 232	1,58	Flytande		2024
Husbanken	14612696	1 205 000	415 411	1,58	Flytande		2024
Husbanken	14615064	32 869 940	8 546 177	0,59	Flytande		2023
Husbanken	Startlån	1 000 000	427 554	1,58	Flytande		2028
Husbanken	Startlån	1 000 000	754 044	1,58	Flytande		2035
Husbanken	Startlån	6 000 000	5 721 442	1,58	Flytande		2037
Husbanken	Startlån	10 000 000	9 089 647	1,58	Flytande		2038
Husbanken	Startlån	4 000 000	3 780 752	1,58	Flytande		2039
Husbanken	Startlån	2 000 000	1 964 007	1,58	Flytande		2046
Husbanken	Startlån	8 000 000	8 000 000	1,58	Flytande		2046
			418 353 156				

- Pr. 3. kvartal er det betalt 11,6 mill. kr i avdrag på lån.
- Det er i år teke opp eit lån i Kommunalbanen på 53,1 mill. kr til å finansiering av vedtekne investeringar, flytande rente.
- Lånegjelda vår pr. juli 2017 er 418,4 mill. kr, ein auke på 40,0 mill. kr frå årsskiftet.
- Startlån utgjer 29,7 mill. kr.
- 41,7 % av låna våre er knytt til fastrente på mellom 0,5 og 6,0 år.

	Pr. 01.01.17	Pr. 31.10.17
Andel fastrente	47,60 %	41,72 %
Gj. Snittleg bindingstid <u>alle</u> lån	2,15 år	1,57 år
Gj. Snittleg bindingstid fast rentelån	4,5 år	3,77 år
Gj. Snittleg rente på alle lån	1,71	1,62

- Alle låna er ordinære lån, dei fleste serielån. Det er ikkje lån i sertifikat- eller obligasjonsmarkedet.
- Vi har ingen lån som må refinansierast i løpet av dei neste 12 månadane.

Låna er fordelt på følgjande bankar:

	Lånesum
Kommunalbanken	303 781 030
KLP Kommunekreditt	73 968 250
Husbanken	40 603 876
	418 353 156

6. Budsjettendringar driftsbudsjett

Det vert føreslått følgjande budsjettendringar på drift:

Prosjekt	Utgifter		inntekter	
	Auke budsjett	Redusere budsjett	Auke budsjett	Redusere budsjett
Investeringsbudsjett				
Salg av næringsareal			7 300 000	0
Redusert lån	1 700 000			
Avsetning til fond	5 600 000			
Kartlegging og adressering	105 000			
Tomtefelt sylteråket	116 000			
Kjersemåden, asfaltering	330 000			
Asfaltering, opprusting veg	200 000			
Bustadar vanskelegstilte		751 000		
	8 051 000	751 000	7 300 000	0

- Inntektene vert justert og samla auka med 2,1 mill. kr som vert føreslått brukt til å styrke budsjettet til Heimetenestene.

7. Investeringsbudsjett

Det er godkjent følgjande summar til investeringar i 2017:

• KST 140/16 - Investeringsbudsjett 2017	kr 53.160.000,-
• KST 3/17 - Ørskogfjell skisenter AS - auka aksjekapital	kr 3.700.000,-
• KST 14/17 - Overført unytta løyving frå 2016	kr 63.412.000,-
• KST 14/17 - Kjøp av stigebil	kr 2.400.000,-
• KST 28/17 - Rehabilitering av Vestnes kunstgrasbane	kr 2.523.000,-
• KST 43/17 - Oppgradering trådløst nett skulane	kr 1.100.000,-
• KST 53/17 - Kjøp av areal Trohaugen	kr 4.665.000,-
• KST 73/17 - Kapitalinnskudd KLP	kr 2.503.000,-
• KST 66/17 - Tomrefjord idrettsbygg, renovering	kr 66.291.000,-
Sum	kr 199.754.000,-

Det er teke opp eit lån på kr 53.058.000,- til å finansiere årets vedtekne investeringar, resten vert finansiert ved momsrefusjon, tilskott m.m.

Overførte løyvingar frå 2017 er allereie finansiert ved tidlegare låneopptak.

Tomrefjord idrettshall vil bli finansiert ved låneopptak i 2018.

Pr. oktober er det utgiftsført 48,8 mill. kr i investeringsrekneskapen.

Detaljert status:

Prosjekt			Regnskap	Budsjett		
Nr	Namn	Alle tal i 1000 kr	2 017	2 017	Diff.	Merknad
1	IKT, hovudanlegget		178	412	234	
73	Vestnes stadion-kunstgras		2 859	2 873	14	Ferdig
83	PC, barnehagar og kulturskule		58	100	42	
89	IKT samarbeid Romsdal		1 204	1 350	146	Ferdig
92	PC, lærarar og elevar		657	1 500	843	Innkjøpsprosess tok lang tid, innkjøp før nyår
120	Avskjerande overvassgrøfter, byggefelt		82	135	53	Vert brukt i løpet av 2017
128	Helland skule, prosjektering		271	3 798	3 527	Prosjekteringsarbeid pågår
130	Tomrefj. idr.bygg, forprosj./tilstandsanalyse		5 616	67 905	62 289	Arbeid starta, riving pågår, ferdig oktober 2018
135	Kartlegging og adressering		405	300	-105	Ferdig
143	Planleggingsmidlar Helse- og omsorg		586	3 921	3 335	Prosjekteringsarbeid pågår
145	Reguleringsplan sentrum/sjøgata		11	400	389	Ferdig
146	Prosjektering sjøfront Helland sentrum		369	25 652	25 283	Arbeidet starta, ferdig juni 2018
149	Trohaugen industriområde-utviding 2014		138	1 226	1 088	Er att asfaltering og lys, truleg utført i 2017
160	Opprusting kommunale bygg		508	1 588	1 080	Skal fordelast på 2 andre prosjekt
164	Sentralkjøkken-utbetring av golv		0	400	400	Vert ikkje gjort i 2017, ny løyving seinare
175	Varmeanlegg Myra		37	4 560	4 523	Vert overført til 2018, og foreslått omdisponert
179	Helseløype Kråkvika-rehabilitering		14	0	-14	
180	Pumpestasjon Skorgevik		64	0	-64	Ferdig
181	Slamavskiljar Skorgevik		25	0	-25	Vert utført i 2018
182	Avskjerande avløpsleidning Skorgenes-Skorgevik		40	0	-40	Ferdig
185	Kommunale vegbruer, Gamlebrua Straumen		0	1 000	1 000	Truleg ikkje i 2017, tillgsløyving i 2018?
186	Kommunale byggjefelt, Åsli		1 041	5 700	4 659	Arbeidet i gang, ferdig våren 2018
188	Motorpumper		32	0	-32	
189	Utbedring Tomrefjord brannstasjon		336	330	-6	Ferdig
190	Lagbil - veg og avløp		56	0	-56	
196	Nye lokaler Tresjord Brannvern		36	0	-36	
197	Boligar til vanskeligstilte		6	1 659	1 653	Vert ikkje brukt

208	Trådløst nett på skulane	648	1 100	452	Arbeid pågår
210	Myraområdet, veg og parkering	1 241	1 241	0	Ferdig
215	Fagsystem for norske institusjonskjøkken	0	150	150	Truleg kjøpt i 2017
216	Sentralkjøkken, ny steikepanne	0	120	120	Kjøpt og ført i driftsrekneskapen
218	Diverse friluftstiltak	0	642	642	
220	Helland skule, elevpultar og stolar m.m	120	120	0	Ferdig
222	Bakneset, kommunalt byggjefelt	7	4 600	4 593	Anbudsrunde ferdig, ferdig våren 2018
223	Tresfjord sylteråket, klargjering av tomter	666	550	-116	Ferdig
224	Misfjordskogen, utbygging av industriområde	78	5 800	5 722	Prosjektering pågår, anbud ut jan/febr 2018
225	Kompaktlaster/minilaster grønn avd	367	350	-17	Ferdig
226	Feiemaskin	613	600	-13	Frerdig
227	2 nye plenklipparar	169	200	31	Ferdig
228	Traktor, tekniske tenester	1 589	1 700	111	Ferdig
229	Hurtigbåtkaia Helland, etablere kollektivpunkt	136	220	84	Arbeid pågår
230	Kjersemdalen, asfaltering	3 728	3 400	-328	Ferdig
231	Vestnes kyrkjelege fellesråd div. inv.	0	350	350	
232	Vestnes kyrkjegard, utviding	0	3 500	3 500	Arbeid starter først i 2018
233	Digitalisering av arkiv	0	1 600	1 600	
234	Rydding og avlevering av gamle arkiv	0	425	425	
235	Oppgradering gamle brannsentralar	308	300	-8	Ferdig
236	Ombygging av NAV-kontor	0	500	500	Vert ikkje gjennomført.
237	Gamle Myra gard, skifte tak m.m	1 199	1 500	301	Nesten ferdig med alt arbeid
238	Utskifting av vindu i fleire bygg	370	1 500	1 130	Ein del arbeid ferdig, alt vert ferdig i 2017
239	Oppgradering møterom på kommunehuset	104	1 000	896	Ikkje gjort, usikkert kva som skal gjerast
240	Ivartun, legge om tak	1 884	4 000	2 116	Mykje av arbeidet er gjort, ferdig i 2017
241	Solstua, veranda og utemoråde	225	300	75	Nesten ferdig med alt arbeid
242	Tomrefjord skule, opprusting toalett m.m.	425	800	375	Ferdig med mykje, ikkje heile sum vert brukt
243	Heimetenestene, carport og ladestasjon	211	1 400	1 189	Ferdig, laga 6 ladestasjonar ikkje carport
244	Sannering av raudt og brunt hybelhus	438	1 500	1 062	Riving igang, ferdig til 30.11.17
245	Kulturskolen, musikkinstrument	383	400	17	Ferdig
246	Legesenter, div utstyr	140	160	20	ferdig
247	IKT utstyr, val 2017	0	100	100	
248	Oppgradering av sosialsystemet	0	155	155	
249	Fiksdal barnehage, uteområde	175	200	25	Ferdig
277	Sjukeheim/Trygdeheim, div. utstyr	92	103	11	Ferdig
405	Utbygging Trohaug ind.felt	77	0	-77	
415	Utbygging Fagerbakken aust	32	0	-32	
417	Trohaugen, arealkjøp	0	4 665	4 665	Vedtatt kjøpt av kommunestyre
440	Nye vindu Tomrefjord skule	0	140	140	Vert ikkje utført i år, aktuelt seinare år
453	Utbygging Misfjordskogen ind.felt	1 174	1 174	0	Kjøp av grunn, ferdig
470	Sal diverse areal	72	0	-72	
700	Avløp, renovering og utbygging	0	5 000	5 000	
708	Nye gatelys etter prioritering	0	112	112	Vert brukt i 2017
750	Skifting av armatur gatelys	38	448	410	Vert brukt i 2017
763	Asfaltering	2 195	2 000	-195	Ferdig
797	Buktavegen 2014	4 032	12 217	8 185	Arbeid i full gang, går etter planen
798	Avskjerande avløp sør for Vike kai	730	0	-730	
808	Avløp Buktavegen 2017	1 868	0	-1 868	
809	Luktfjerningsanlegg RA 1	313	0	-313	
813	Pumpestasjon bade plass Vikebukt	784	0	-784	
825	Stigebil brannvern	0	2 400	2 400	Har enno ikkje funne aktuell brukt bil
826	Pumpestasjon Sjøgata	13	0	-13	
940	Kjøp aksjar og andelar	6 202	6 203	1	Ørskogfjell skisenter AS og E.kap innsk. KLP
951	Avdrag på lån til utlån	494	0	-494	
952	Utlån	817	0	-817	
TOTALT		48 786	199 754	968	

Budsjettendring investeringsbudsjett

Salsinntekt næringsareal

Kommunen har solgt næringsareal på m.a. Trohaugen, 7,2 mill. kr. Då kommunen i si tid kjøpte arealet vart 1,7 mill. kr finansiert ved låneopptak, resten kan vi avsette til ubundne investeringsfond. Ubundne investeringsfond vert brukt til å dekke tidlegare vedtak om aksjekjøp i Ørskogfjell skisenter AS og kapitalinnskudd i KLP.

Budsjettendringar

Ein del investeringsprosjekt har eller vil truleg få noko overskriding, kommunestyret skal iflg. økonomireglemenet vårt godkjenne omdisponeringar mellom prosjekt i investeringsbudsjettet.

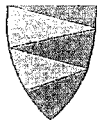
Nokre prosjekt får også innsparing (eller vert ikkje gjennomført som planlagt), dette vil bli brukt til å finansiere meirforbruk nemnt ovanfor. Det vil ikkje bli føreslått å auke total investeringsramme.

Vert føreslått følgjande budsjettendringar i investeringsbudsjettet:

Prosjekt	Utgifter		inntekter	
	Auke budsjett	Redusere budsjett	Auke budsjett	Redusere budsjett
<u>Investeringsbudsjett</u>				
Salg av næringsareal				7 300 000
Redusert lån		1 700 000		
Avsetning til fond		5 600 000		
Kartlegging og adressering	105 000			
Tomtefelt Sylteråket	116 000			
Kjersemålen, asfaltering	330 000			
Asfaltering, opprusting veg	200 000			
Bustadar vanskelegstilte		751 000		
	751 000	8 051 000	0	7 300 000

Særutskrift til:

VESTNES KOMMUNE

Kontrollutvalet

Saksmappe: 2017-1535/05
 Arkiv: 216
 Saksbehandlar: Jane Anita Aspen
 Dato: 14.11.2017

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utval	Møtedato
PS 32/17	Kontrollutvalet	22.11.2017

KOMMUNIKASJONS-/REVISJONSPLAN 2017

Sekretariatet si tilråding

Kontrollutvalet tar revisjonen sin presentasjon av kommunikasjons-/revisjonsplan for revisjonsåret 2017 til orientering.

Bakgrunn for saka

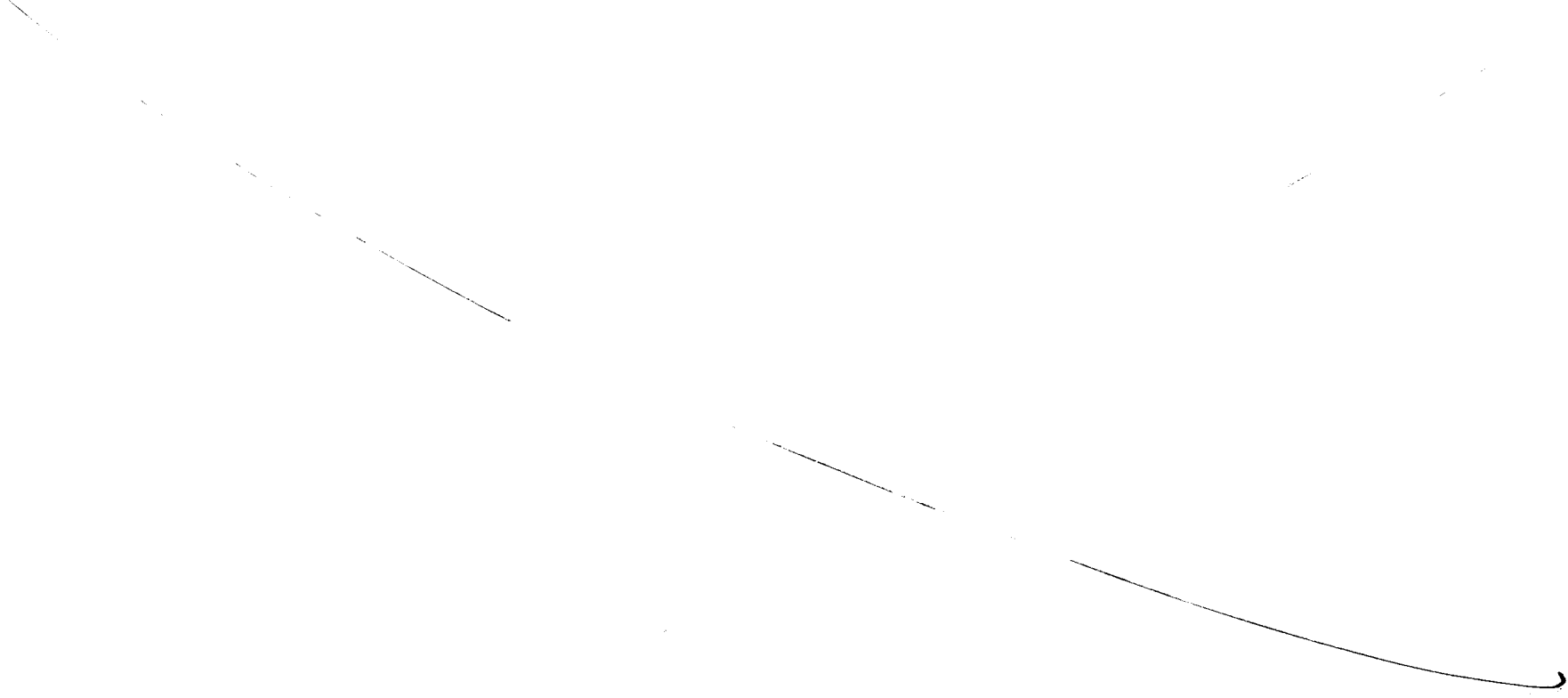
Etter Forskrift om revisjon kap. 2, § 4, er revisor pålagt å arbeide etter plan og effektivt. Kontrollutvalet skal føre løpende tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltninga under dette gjeld også å sjå til at kommunen har ei forsvarleg revisjonsordning, jf. Forskrift om kontrollutvalg, kap. 3, § 4 og kommunelova § 78 nr. 1.

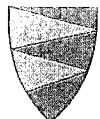
VURDERING

Revisjon av kommunen si verksemd skal skje etter god kommunal revisjonsskikk, dvs. at revisjonen skal planleggast, gjennomførast og rapporterast.

Revisjonen vil i møte gje kontrollutvalet ein presentasjon av revisjonsstrategi for revisjonsåret 2017.

Jane Anita Aspen
 daglig leder

VESTNES KOMMUNE

Kontrollutvalet

Saksmappe: 2017-1535/05
 Arkiv: 216
 Saksbehandlar: Jane Anita Aspen
 Dato: 14.11.2017

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utval	Møtedato
PS 33/17	Kontrollutvalet	22.11.2017

OPPDRAGSAVTALE MED MØRE OG ROMSDAL REVISJON IKS

Sekretariatet si tilråding

1. Kontrollutvalet godkjenner vedlagte oppdragsavtale
2. Sekretariatet får fullmakt til å innhente uttale frå administrasjonssjefen når det gjeld oppdragsavtalen sitt innhald. På grunnlag av denne uttalen, får sekretariatet i samråd med kontrollutvalet sin leiar, fullmakt til å gjere presiseringar og/eller mindre justeringar i avtalen som ikkje er av prinsipiell verknad. Det skal gjevast melding til kontrollutvalet om kva endringar som eventuelt er gjort.
3. Kontrollutvalet sin leiar signerer avtalen.

Bakgrunn for saka

Kontrollutvalet skal på vegne av kommunestyret føre det løpande tilsynet med den kommunale og fylkeskommunale forvaltning, jf. kommunelova § 77.

Etter forskrift om revisjon kap. 2, § 4, er revisor pålagt å arbeide planmessig og effektivt. Kontrollutvalet skal føre løpande tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltninga, under dette å sjå til at kommunen har ei forsvarleg revisjonsordning, jf. kommunelova § 78 nr. 1 og forskrift om kontrollutval, kap. 3, § 4.

Kommunestyret i Vestnes, i møte 21.5.2015 sak 45/2015, valde å gå inn som deltakar i Møre og Romsdal Revisjon IKS, og valde selskapet som revisor for kommune. I vedtaket fekk kontrollutvalet mandat til å inngå engasjementsavtale med Møre og Romsdal Revisjon IKS.

Av ulike årsakar kom Møre og Romsdal Revisjon IKS (MRR) ikkje i drift før frå 1. februar 2017. Skifte av dagleg leiar i MRR, har også medført at arbeidet med oppdragsavtalen har tatt noko tid. Våren 2017 vart det avhalde felles arbeidsmøter mellom sekretariata på Nordmøre, Romsdal, fylkeskommunen og konstituert dagleg leiar i MRR. Det vart i desse møta avtalt å dele inn avtalestrukturen for engasjementsavtalen slik:

- Engasjementsbrev
- Oppdragsavtale

Dagleg leiar i Kontrollutvalgsssekretariatet for Romsdal har i tillegg hatt eigne møter med dagleg leiar Veslemøy Ellinggard i MMR etter at ho starta opp 1. mai 2017, der det har vore arbeidd med avtaleutkastet.

Kontrollutvalet fekk i førre møte utdelt eit utkast til avtale. Det er berre gjort mindre korrigeringar i dette utkastet.

Basert på dette følgjer vedlagt utkast:

- Vedlegg 1 - Engasjementsbrev frå Møre og Romsdal Revisjon IKS (u.off. off.lova § 13, jf. fvl. §13 1. ledd nr. 2)
- Vedlegg 2 – Oppdragsavtale mellom kontrollutvalet og Møre og Romsdal Revisjon IKS (u.off. off.lova § 13, jf. fvl. §13 1. ledd nr. 2)

VURDERING

Engasjementsbrev

Dette har revisor plikt til å utarbeide, jf. revisjonsstandart ISA 210 – «Inngåelse av avtale om vilkårene for revisjonsoppdraget.» Føremålet med engasjementsbrevet er frå revisor si side å informere leiinga (kommunestyret) om deira ansvar for intern kontroll og økonomiforvaltning, under dette å klargjere kva føresetnader og forventningar som ligg til grunn frå revisor si side for å gjennomføre revisjonsarbeidet. Som det går fram av ISA 201 skal engasjementsbrevet sendast til leiinga eller den som har ansvaret for styring og kontroll av verksemda. Revisjonen har valt å følgje Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) sin tolking av at brevet skal sendast til kontrollutvalet på vegne av kommunestyret.

Kommunestyret har det øvste tilsynsansvaret med den kommunale forvaltninga og skal påsjå at kommunen sin rekneskap vert revidert på ein trygg måte, jf. Kommunelova §76.

Kontrollutvalet er kommunestyrt sitt utøvande organ, og skal på vegne av kommunestyret førestå det løpande tilsynet med den kommunale og fylkeskommunale forvaltninga, jf. kommunelova § 77. Sekretariatet har ikkje drøfta innhaldet i engasjementsbrevet med revisjonen, då dette vert oppfatta som revisjonen sitt brev til kunden.

Oppdragsavtale

Kontrollutvalet sitt reglement seier ikkje noko om kva engasjementsavtalen/oppdragsavtalen skal innehalde, men sekretariatet har tatt utgangspunkt i kontrollutvalet sin engasjementsavtale med Kommunerevisjonsdistrikt 2 frå 2011 i forhandlingane med revisjonen og dei andre sekretariata. Ein har sjølv sagt også hatt med seg erfaringar frå samspelet mellom kontrollutval/kommune og revisjon.

Oppdragsavtalen skal regulere forhold som kontrollutvalet er opptatt av som kunde, dette omfattar krav og forventningar til leveranseomfang, innhald og kommunikasjon med kontrollutvalet. Dette for at leveransen skal sikrast og slik at utvalet skal setjast i stand til å ivareta sitt tilsynsansvar overfor revisjonen. Sekretariatet har lagt vekt på å sikre at avtalen inneheld gode rutinar for dialog mellom revisjon, kontrollutval og sekretariat, samt mellom revisjon og administrasjon.

Det har frå revisjonen si side også vore viktig å sikre ei einsretting i avtalen med kommunane i revisjonsdistriktet.

Oppdragsavtalen har tatt utgangspunkt i at kommunen skal ha tenester i det omfanget dei har hatt tidlegar. Kommunane som tidlegare fekk tenester frå Kommunerevisjonsdistrikt 2 har fått levert 2-3 forvaltningsrevisjonsrapportar i valperioden. Kommunane knytt til distrikt Nordmøre, har i følgje revisjonen fått noko færre. Revisjonen ønskjer at det vert lagt opp til at dei to største kommunane (Molde og Kristiansund) får levert 1 forvaltningsrevisjonsrapport i året, medan dei andre kommunane får levert 2 forvaltningsrevisjonsrapportar i valperioden. Det er dette revisjonsselskapet vurderer at dei har kapasitet til ut frå føresetnader i budsjett og økonomiplan.

Etter forskrift om kontrollutval § 9 skal kontrollutvalet årleg sjå til at det blir gjennomført forvaltningsrevisjon.

Departementet har i rundskriv H-02/06 sagt at dei meiner at forvaltningsrevisjon bør gjennomførast kvart år. Dei skriv vidare «Forskriften er likevel etter sin ordlyd ikke til hinder for at kommunestyret vedtar at det ikke skal gjennomføres forvaltningsrevisjon ett bestemt år,

dersom dette finnes nødvendig ut fra hensynet til økonomiske ressurser og behovet for å prioritere andre formål.»

Kontrollutvalet bør årleg vurdere om det er behov for gjennomføring av forvaltningsrevisjon, jf. forskrift om forvaltningsrevisjon. Dersom det er behov for gjennomføring av forvaltningsrevisjonsprosjekt utover to i valperioden, må kontrollutvalet be kommunestyret om midlar til desse prosjekta.

Sekretariatet meiner avtaleutkastet er eit godt grunnlag for å utvikle eit konstruktivt samarbeid med MRR. Vi trur at avtalen kan bidra til å utvikle både revisjon og kommune. Det er ønskeleg at den vil føre til at ein styrkjer kontroll- og tilsynsaktiviteten på ein god og effektiv måte.

Jane Anita Aspen
daglig leder

VESTNES KOMMUNE

Kontrollutvalet

Saksmappe: 2017-1535/05
 Arkiv: 146
 Saksbehandlar: Jane Anita Aspen
 Dato: 14.11.2017

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utval	Møtedato
PS 34/17	Kontrollutvalet	22.11.2017

TILTAKSPLAN 2018 – KONTROLLUTVALET I VESTNES KOMMUNE

Sekretariatet si tilråding

Kontrollutvalet godkjenner Tiltaksplan for 2018, med dei endringar som kjem fram i møte. Tiltaksplanen vil fortløpande bli oppdatert av kontrollutvalet.

Bakrunn for saka

I kontrollutvalet sitt møte 2.10.2017, sak 26/17 vedtok utvalet Plan for kontrollutvalet si verksemd 2017-2019. Dette er ein overordna plan som må konkretiserast i ein årleg tiltaksplan.

Sekretariatet har laga eit forslag til tiltaksplan for 2018, som vil bli diskutert/vurdert i kontrollutvalet i kvart møte. Ein oppdatert versjon av tiltaksplanen vil til ei kvar tid ligge på www.kontrollutvalgromsdal.no

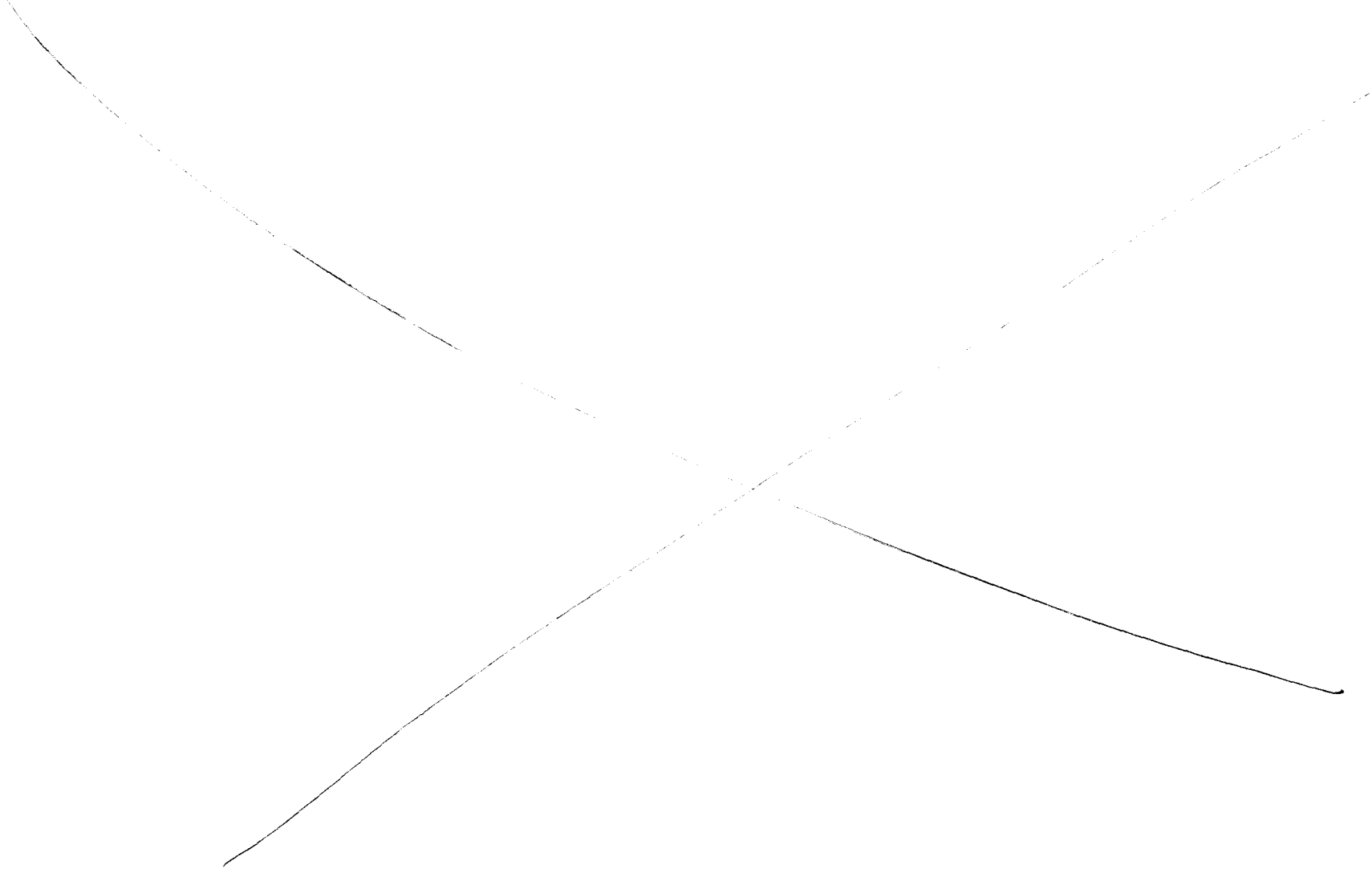
VURDERING

Når det gjeld kor ofte utvalet skal ha møter, så er det lagt opp til 5 møter i 2018, tre møter på våren og to møter på hausten. I kontrollutvalet sitt første møte i 2018, vil ein legge møteplan for heile året.

Tiltaksplanen er bygd opp etter same mal som Plan for kontrollutvalet si verksemd 2017-2019, som utvalet vedtok i førre møte.

Det er viktig at utvalet tenker gjennom om det er særskilte områder utvalet ønskjer å fokusere på i 2018, kva som kan vere aktuelle verksemdsbesøk eller orienteringar de ønskjer å få.

Jane Anita Aspen
 daglig leder

TILTAKSPLAN 2018

**KONTROLLUTVALET I
VESTNES KOMMUNE**

Oppdatert xx.X.17

Tilsyn med forvaltningen

Møte	Oppgaver knytt til tilsyn med forvaltninga
Løpande rapportering	- Kontrollutvalsmedlemmene skal ha tilgang til dokument frå alle politiske utval. - Stig Holmstrøm og Dagfinn Wiik er kontrollutvalet sine representantar i kommunestyret. - Utvalsleiar har eit særskilt ansvar for å følgje med om det er aktuelle saker i dei andre politiske utvala som kontrollutvalet bør følgje opp. - Rapportar frå andre tilsynsorgan og kommunen sitt svar/oppfølging (ligg i kvartalsrapporteringa) - Sjukefråver (ligg i kvartalsrapporteringa) - Meldingar til politiet og varslingar
Aktuell informasjon/orienteringar	I den grad tema/områder ikkje blir undersøkt gjennom bestilling av forvaltningsrevisjon, kan det vere aktuelt å be om tilbakemeldingar frå administrasjonen på ulike områder, bl.a. ut frå overordna analyse for forvaltningsrevisjon. Slik informasjon blir spesifisert under kvart enkelt møte. Saker til oppfølging vil også gå fram av oppfølgingslista til kontrollutvalet
xx.2.18	xxx
xx.5.18	- få skatteoppkrevjaren sin årsrapport for 2017 og kontrollrapport frå Skatteetaten til orientering - Økonomirapport 1. kvartal
xx.6.18	- Verksemdbesøk/orientering frå einingsleiar - Oppfølging av politiske vedtak
xx.10.18	Økonomirapport 2. kvartal
xx.11.18	- Økonomirapport 3. kvartal - Tiltaksplan 2019 – Kontrollutvalet i Vestnes

Kontrollutvalet sine oppgaver i samband med regnskapsrevisjon.

Møte	Oppgaver knytt til rekneskapsrevisjon
	Utgangspunktet for oppgåvene er i hovudsak knytt til reglane i kap. 4 i forskrift om kontrollutval.
xx.2.18	Oppsummering av årsoppgjersrevisjonen
xx.5.18	- Kontrollutvalet sin uttale til årsrekneskapsrevisjonen for 2017, Vestnes kommune - Årsavslutningsbrev for revisjonsåret 2017. - Avstemming av risikovurdering og vesentlegheit
xx.6.18	
xx.10.18	Orientering om revisjonsstrategien for revisjonsåret 2018.
xx.11.18	- Interimrapport rekneskapsrevisjon, rekneskapsåret 2018 (ev. i det første møte i 2019). - Orientering om oppfølging av årsavslutningsbrev for 2017

Kontrollutvalet sine oppgaver i samband med forvaltningsrevisjon.

Møte	Oppgaver knytt til forvaltningsrevisjon
	Utgangspunktet for oppgåvene er plan for forvaltningsrevisjon og reglane i kap. 5 i forskrift om kontrollutval.
xx.2.18	Bestilling av forvaltningsrevisjon i tråd med plan for 2016-2019
xx.5.18	Prosjektplan forvaltningsrevisjonsprosjekt «xx».
xx.6.18	
xx.10.18	Forvaltningsrevisjonsprosjekt «xx»
xx.11.18	Oppfølging av forvaltningsrevisjonsprosjekt «Helsestasjon- og skolehelsetenester i

Møte	Oppgaver knytt til forvaltningsrevisjon
	Vestnes kommune

Kontrollutvalet sine oppgaver i samband med selskapskontroll.

Møte	Oppgaver knytt til selskapskontroll
	Utgangspunktet for oppgåvene er plan for selskapskontroll og reglane i kap. 6 i forskrift om kontrollutval
xx.2.18	•
xx.5.18	•
xx.6.18	•
xx.10.18	•
xx.11.18	•

Tilsyn med revisjonen

Møte	Oppgaver knytt til tilsyn med revisjonen
	Revisjonen rapporterer om si verksemd ved behov. Revisjonsplan for Vestnes kommune er til ei kvar tid tilgjengeleg for kontrollutvalet. Utgangspunktet for oppgåvene er bl.a. relatert til reglane i koml. § 77 nr. 4.
xx.2.18	•
xx.5.18	•
xx.6.18	• Dialogmøte med revisjonen om «Honorar for gjeldande år» (2019)
xx.10.18	• Oppdragsansvarleg rekneskapsrevisor sin vurdering av uavhengigheit for Vestnes kommune for revisjonsåret 2018. • Eigenevaluering frå revisjonen
xx.11.18	• Vurdering av kontrollutvalet sitt tilsynsansvar for rekneskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon, jf. NKRF sin rettleiar

Budsjettbehandlinga

Møte	Oppgaver knytt til budsjettbehandlinga
	Utgangspunktet for oppgåvene er reglane i forskrift om kontrollutval § 18.
xx.2.18	•
xx.5.18	•
xx.6.18	•
xx.10.18	• Forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet for 2019 vert kontrollutvalet.
xx.11.18	• Kontrollutvalet følgjer opp at kontrollutvalet sitt forslag følgjer med til kommunestyret si behandling av budsjettet (jf. forskrift om kontrollutval §18)

Kontrollutvalet si rapportering

Møte	Oppgaver knytt til Kontrollutvalet si rapportering
	Utgangspunktet for oppgåvene er bl.a. relatert til reglane i koml. § 77 nr. 6.
xx.2.18	• Kontrollutvalet sin årsrapport for 2017 vert behandla og oversendt kommunestyret

Møte	Oppgaver knytt til Kontrollutvalet si rapportering
	til orientering. • Oppfølging av tilrådingar i forvaltningsrevisjonsrapportar/selskapskontrollar skal gå fram av kontrollutvalet sin årsrapport.
xx.5.18	•
xx.6.18	•
xx.10.18	•
xx.11.18	•

VESTNES KOMMUNE
Kontrollutvalet

Saksmappe: 2017-1535/05
Arkiv: 033
Saksbehandlar: Jane Anita Aspen
Dato: 14.11.2017

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utval	Møtedato
PS 35/17	Kontrollutvalet	22.11.2017

OPPFØLGINGSLISTE

Sekretariatet si tilråding

I oppfølgingslista vert det gjort følgjande endringar:

Bakgrunn for saka

Vedlagt følgjer ajourført oppfølgingsliste pr. 2.10.2017.

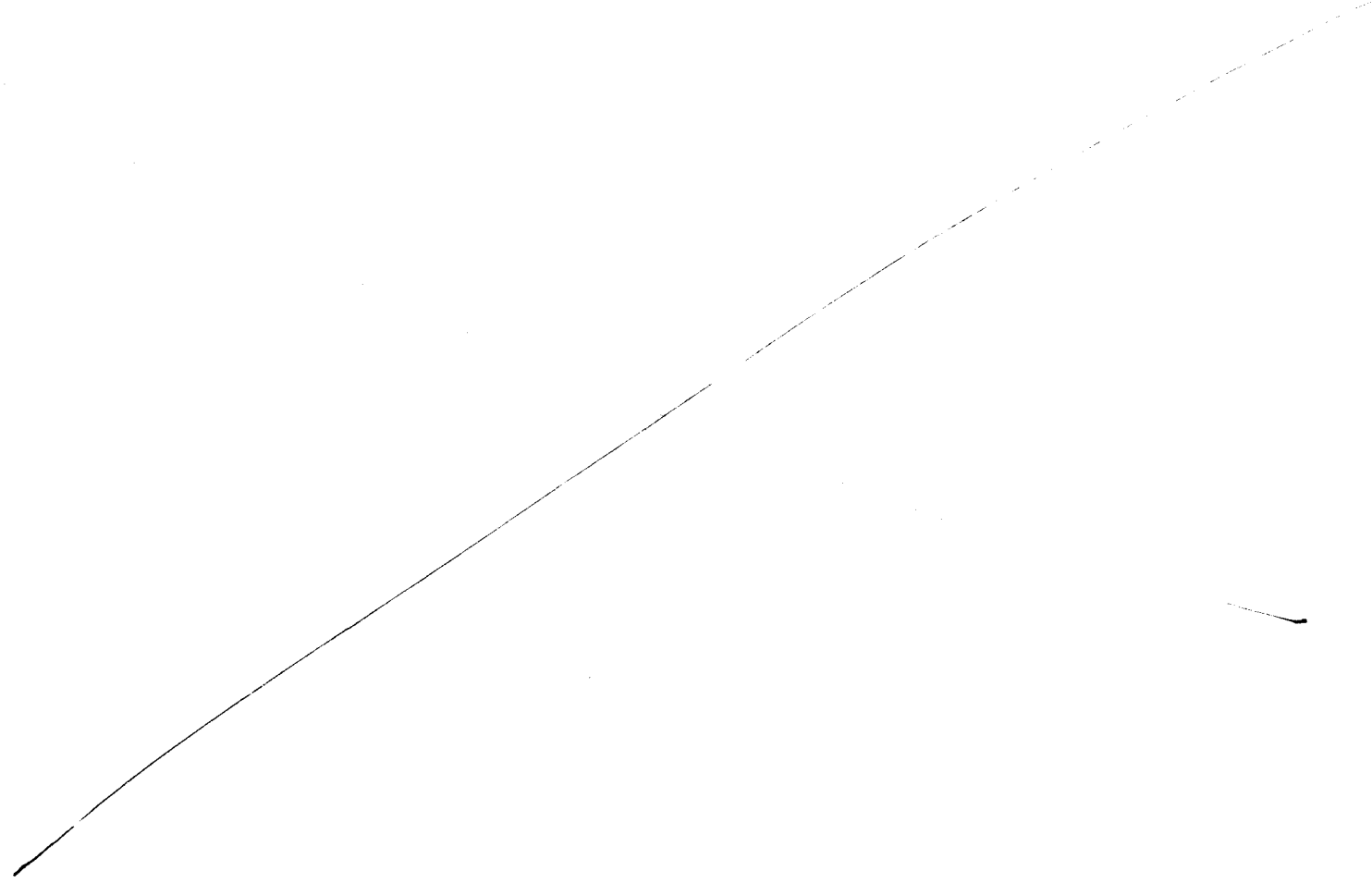
Det vert lagt opp til orientering frå administrasjonen knytt til følgjande sak på oppfølgingslista:

- Internkontroll i Vestnes kommune

VURDERING

Dersom det er saker utvalet ønskjer å kommentere, stille spørsmål ved eller ta opp i dette møte eller i eit seinare møte, kan disse bli fremma i møte for oppføring på oppfølgingslista.

Jane Anita Aspen
daglig leder

**KONTROLLUTVALET I
VESTNES KOMMUNE**
SAKSOPPFØLGING

(å jour pr. 2.10.2017)

Saker som er tatt opp:	Merknad:	Status:
13.03.13 Internkontroll i Vestnes kommune Ansvar: Adm./sekr	Kontrollutvalet ønskjer orientering om administrasjonssjefen sin internkontroll (herunder organisering, delegasjon, fullmakter, tilvisningsmynde etc.) i kommunen. I tilsynsrapporten frå Helsetilsynet v/ Fylkesmannen i Møre og Romsdal som vart lagt fram i møtet 13.03.2013 kom det fram at leiinga i kommunen i liten grad har arbeidd med internkontrollen for dei tenesteområda som omfattast av tilsynet. Det vart òg peika på, og vist til tidlegare tilsyn, at kommunen ikkje hadde tilfredstillande system for behandling av avvik. Kontrollutvalet ønskjer orientering om Vestnes kommune har starta arbeidet med å etablere eit heilskapleg system for internkontroll og avviksrapportering.	13.03.13: Sekretæren vert beden om å kontakte administrasjonssjefen og be om ei orientering til neste møte i kontrollutvalet. 29.05.13: Kontrollutvalet vil få ei orientering i møtet i september 2013. 19.09.13: Kontrollutvalet vil få ei orientering i neste møte. 10.12.13: Orientering gitt av administrasjonen i dagens møte, jf. orienteringssak OS 12/13. Kontrollutvalet ønskjer å få ein ny rapport om bruken av internkontrollsystemet Risk Manager om eit år. 03.12.14: Kommunalsjef Rune Håseth informerte om at ein ikkje var kome så mykje lengre, enn når ein orienterte for eitt år sidan. Frank Skorgenes har nyleg blitt systemansvarleg for internkontroll systemet og HMS. Ein startar no med innføring av Risk Manager. Ein føresetnad for å ta i bruk dette er at alle tilsette har same type e-postadresse, det vert no samkjørt. Det er ikkje avklart kva dokument som skal ligge i dette systemet eller kva som skal definerast som eit avvik. Alle driftsleiarane må få ny opplæring. Kontrollutvalet ønskjer statusrapport om eit halvår. 28.04.15: Kontrollutvalet utset å be om statusrapport til møte i oktober, grunna mange orienteringar i junimøtet. 17.09.15: Orientering gitt av administrasjonen i dagens møte, jf. Orienteringssak OS 20/15. Kontrollutvalet konkluderer med at dei ønskjer ei ny orientering om 1 år, for å sjå korleis systemet er tatt i bruk i organisasjonen. 16.11.16: Orienteringa som var etterspurt til dagens møte vert utsatt til etter nyttår, og vert etter tilråding frå adm.sjefen, halde samstundes med orienteringa om «Tilsyn med internkontrollsystem for avgrensing av tvang og makt for utviklings-hemma» 14.02.17: Ass.adm.sjef Rune Håseth orienterte utvalet i dagens møte jf. OS 06/17. Utvalet ønskjer ein ny statusrapport i KU-møte 22.11.17.
24.02.15 Forvaltningsrevisjonsprosjekt	Kontrollutvalet vedtok i møte 13.12.13 å bestille	24.06.15: Rapporten vart lagt fram i dagens møte sak PS 18/15.

«Samhandlingsreformen i Vestnes kommune Ansvar: Rev./sekr.	forvaltningsrevisjonsprosjekt-et «Samhandlingsreformen i Vestnes kommune». Prosjektplanen vart handsama i møte 08.09.14 sak 26/14.	14.02.17: Adm.sjefen har informert revisjonen om at dei treng meir tid for å svare ut alle anbefalingane. KU vil få sak om oppfølging av forvaltningsrevisjonsprosjektet i neste møte. 02.05.17: Kontrollutvalet handsama oppfølging av forv.rev.rapporten i dagens møte, jf. sak 13/17. Utvalet ønskjer å følgje attståande arbeid med tilrådingane.
24.06.15 Oppfølging av A-feil etter tilstandsvurdering av alle leikeplassar Ansvar: Adm./sekr	Kontrollutvalet forventar at kommunen har rutinar på straks å fjerne/utbetre leikeapparat med A-feil. Kontrollutvalet ønskjer ei ny orientering om oppfølging av tilstandsrapporten i neste møte, samt orientering om ansvaret til kommunen knytt til andre leikeapparat i kommunen t.d. i regi av velforeiningar.	17.09.15: Orientering gitt av administrasjonen i dagens møte, jf. Orienteringssak OS 19/15. Kontrollutvalet ønskjer ny orientering om status om 1 år. 16.11.16: Driftsleiar Mona Johansen orienterte i dagens møte jf. OS 17/16. Utvalet ønskjer å få tilsendt liste som er laga med oversikt over leikeapparata og type feil som var avdekka ved siste kontroll. 14.02.17: KU fekk liste over feil etter siste tilstandsvurdering vedlagt sakspira til dagens møte jf. sak 07/17. Kontrollutvalet vel å avslutte oppfølging av denne saka.
26.05.16 Tilsyn med internkontrollsystem for avgrensing av tvang og makt for utviklingshemma Ansvar: Adm./sekr	Det vert i Vestnes kommune si årsmelding 2015 gjeve informasjon om at kommunen framleis arbeider med å lukke avvik som vart avdekt i tilsyn som fylkesmannen gjennomførte i 2011 ved Bu- og habiliteringstenestene. Det vart avdekt alvorlig svikt i internkontroll og styrings-systemet til kommunen. Administrasjonssjefen forventar å få lukka avvika i løpet av våren 2016. Kontrollutvalet ønskjer å få ei orientering frå administrasjonen om dette området i kontrollutvalet sitt møte 16.11.16	16.11.16: Fylkesmannen har bede om meir dokumentasjon. Orienteringa vert etter tilråding frå adm.sjefen utsett til etter fylkesmannen har avslutta sitt tilsyn. 14.02.17: Einingsleiar for Bu- og habiliteringstenestene, Anna Balstad, orienterte utvalet i dagens møte jf. OS 07/17. KU ønskjer å følgje saka til fylkesmannen har gjort vedtak om å lukke tilsynet. 02.05.17: Utvalet ønskjer å skrive eit brev til fylkesmannen der det vert uttrykt missnøye med at kommunen har venta på svar frå FM sidan okt. 2016. Utvalsleiar og sekretær får fullmakt til utforme brevet. 12.06.17: Det vart 09.05.17 sendt brev frå kontrollutvalet (KU) til fylkesmannen (FM) der det vart etterlyst svar til kommunen. FM kalla i brev 19.05.17 inn kommunen til møte. Adm.sjef. orienterte KU frå dette møte, jf. OS 23/17. KU vil følgje saka til kommunen har fått svar på lukking av avvik frå tilsyn i 2011. 02.10.17: Avviket er lukka jf. brev frå fylkesmannen 05.07.17. Utvalet fekk orientering frå einingsleiar Anna Balstad i dagens møte jf. OS 25/17. Det er varsla nytt systemtilsyn i 2018. Kontrollutvalet vil halde seg orientert om resultatet av nytt tilsyn.

VESTNES KOMMUNE

Kontrollutvalet

Saksmappe: 2017-1535/05
 Arkiv: 033
 Saksbehandlar: Jane Anita Aspen
 Dato: 14.11.2017

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utval	Møtedato
PS 36/17	Kontrollutvalet	22.11.2017

NKRF SIN KONTROLLUTVALSKONFERANSE I 2018. DELTAKING

Sekretariatet si tilråding

....deltok på NKRF sin kontrollutvalskonferanse på Gardermoen 7. og 8. februar 2018.

Bakgrunn for saka

Norges kommunerevisorforbund (NKRF) arrangerer årleg fagkonferansar for leiarar/medlemmer av kontrollutval, kontrollutvalssekretærar, revisorar og andre som er interesserte i tilsyn og kontroll i kommunesektoren.

Vedlagt følger:

- Program NKRF sin kontrollutvalskonferanse 2018.

VURDERING

NKRF arrangerer i februar sin årlege konferanse spesielt retta mot landet sine kontrollutval. Medlemmer frå kontrollutvala har gjeve tilbakemeldingar om at tidlegare års konferansar har vore vellykka med sentrale tema og gode forelesarar.

Kontrollutvalskonferansen er ein viktig møteplass for kontrollutvala i Noreg. Føremålet med konferansen er bl.a. at utvala skal kunne ha ein fast møteplass kor felles tema og problemstillingar kan diskuterast, samt at deltaking på konferansar utgjer ein vesentleg del av naudsynt opplæring av kontrollutvalsmedlemmer.

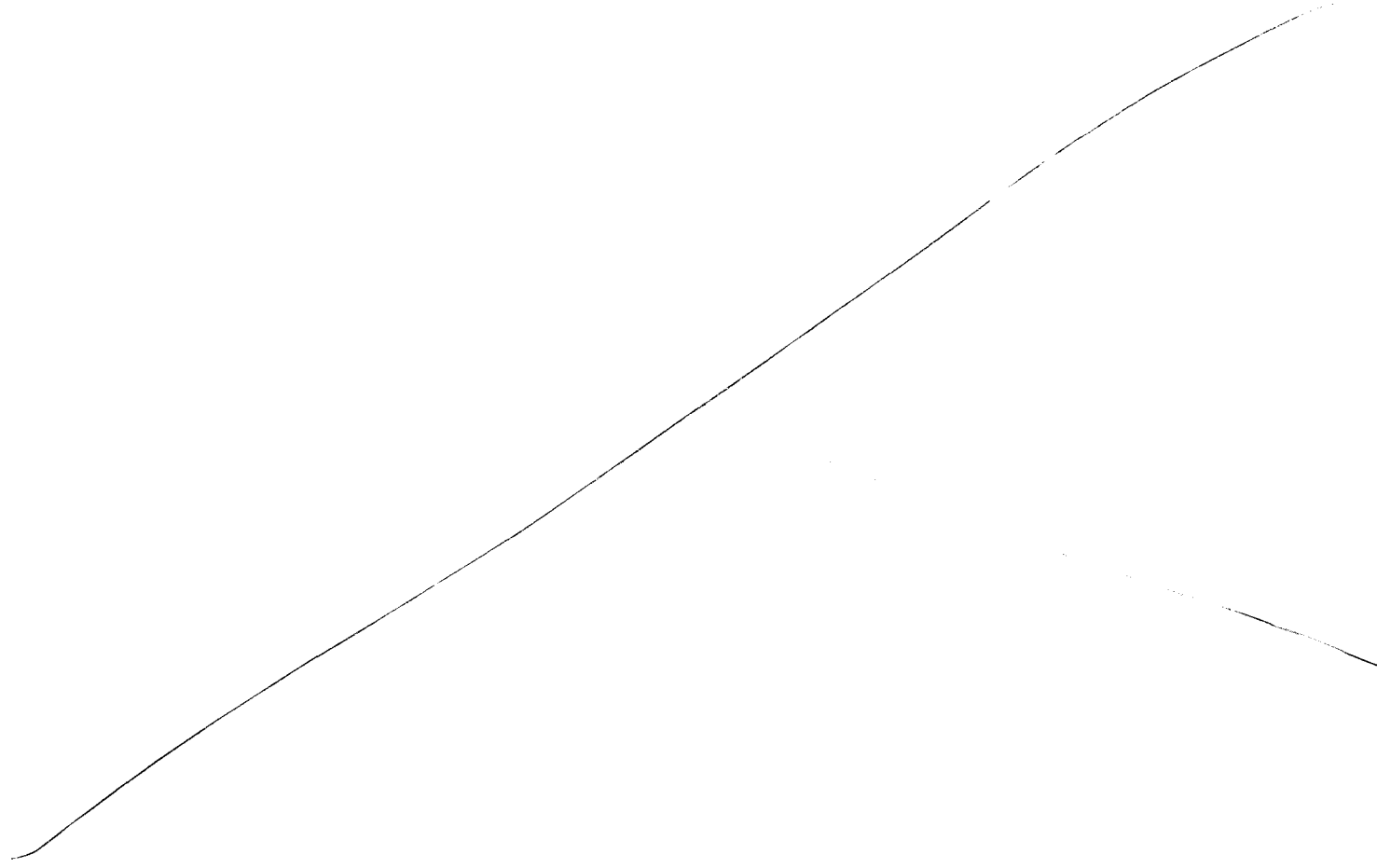
Hovudtema for årets konferanse er; digitalisering, arbeidslivskriminalitet, etikk, personvern.

Konferansen er på Clarion Hotel Oslo Airport, Gardermoen 7. og 8. februar 2018 med påmeldingsfrist 19. desember 2017. Deltakaravgifta for denne konferansen er kr 6 600.- pr. person, som inkl. overnatting med full pensjon.

Sidan det ikkje er fleire møter i kontrollutvalet i Vestnes i år, så må ein i dette møtet ta stilling til eventuell deltaking.

Av omsyn til val av deltakarar og påmelding til konferansen er det viktig at kontrollutvalsmedlemmene i forkant av møtet avklarar om ein har høve til å kunne delta på konferansen 7. og 8. februar 2018.

Jane Anita Aspen
 daglig leder

Kurs - Fagkonferanse og seminar - NKRFs Kontrollutvalgskonferanse 2018

Oversikt over kurs og konferanser i regi av Norges Kommunerevisorforbund (NKRF). Kurs og konferanser innenfor temaene revisjon, regnskap, jus og organisasjon og ledelse.

NKRFs Kontrollutvalgskonferanse 2018

Skann QR-koden og få twitter.com/nkrf direkte på smarttelefon eller nettbrett.

Program | #ku18nkrf

Hovedtemaer:

- Digitalisering
- Arbeidslivskriminalitet
- Etikk
- Personvern

Onsdag 7. februar 2018:

Møteleder: Daglig leder **Rune Tokle**, Norges Kommunerevisorforbund (NKRF)

09.00: Registrering og kaffe + noe å bite i | Utstilling

10.00: Velkommen

► Daglig leder **Rune Tokle**, Norges Kommunerevisorforbund (NKRF)

10.10: Åpning

► Stortingsrepresentant **Karin Andersen** (SV), leder av Stortingets kommunal- og forvaltningskomite

DIGITALISERING

10.40: En tilstandsrapport fra digitaliseringen i kommune-Norge

► **Elin Wikmark Darell**, leder av Værnesregionen IT

11.10: Digitaliseringsstrategi i kommune-Norge

► **Line Richardsen**, avdelingsdirektør for digitalisering i KS

11.40 - 12.40: Lunsj

12.40: Slik gjør vi det i Bergen

► **Dag Inge Ulstein** (KrF), byråd for finans og innovasjon i Bergen kommune

13.25: Pause | Utstilling

13.45: Slik bygges Norge

► **Einar Haakaas**, journalist og forfatter

14.30: Pause | Utstilling

14.50: Kontrollutvalgets rolle i undersøkelsen av byggesaksbehandling i Tjøme kommune

► **Dag Erichsrud** (H), leder av kontrollutvalget i Tjøme kommune

15.40: Pause | Utstilling

16.00 - 17.00: Etikk og politikk

► **Geir Lippestad** (A), byråd for næring og eierskap i Oslo kommune

19.30: Middag

Torsdag 8. februar 2018:

Møteleder: ...

09:00: Er den nye personopplysningsloven svaret på de teknologiske utfordringene vi møter de neste årene?

► **Bjørn Erik Thon**, direktør i Datatilsynet

10.00: Pause | Utstilling

10.20: Hvordan kan den etiske standarden som lages for kommunene bistå kommuneledelsen og kontrollutvalgene?

► **Tina Søreide**, professor ved NHH

11.05: Pause | Utstilling

11.25: Etikk i en ny mediehverdag

► **Per Arne Kalbakk**, NRKs etikkredaktør

12.10: Pause | Utstilling

12.30: Kåseri

► Annonseres senere

13.00: Lunsj

(Det tas forbehold om endringer i programmet. Sist oppdatert: 10. november)

NKRF - på vakt for fellesskapets verdier

Interessert i kontroll og tilsyn?

Følg emneknaggen: #kontrollutvalg

www.nkrf.no/kontrollutvalg

Nøkkelopplysninger

Fra/til 7. februar 2018, 10:00 - 8. februar 2018, 13:00

Påmeldingsfrist 19. desember

Pris Kr 6 600 eks. mva. med overnatting (ikke-medl.: kr 7 000 eks. mva.)

Kr 4 930 eks. mva. uten overnatting (ikke-medl.: kr 5 330 eks. mva.)

Kr 1 120 for overnattling m/frokost fra 6. til 7. februar 2018

Sted The Qube - Clarion Hotel & Congress Oslo Airport, Gardermoen

Etterutdanning 11 timer iht. NKRFs krav til etterutdanning

Foredragsholder Se programmet

Påmeldingsskjema

Fornavn *

Etternavn *

Selskap/enhet *

Fakturaadresse *

Postnummer *

Poststed *

Ressursnr. e.l.
(som ref. på faktura)

VESTNES KOMMUNE
Kontrollutvalet

Saksmappe: 2017-1535/05
Arkiv: 033
Saksbehandlar: Jane Anita Aspen
Dato: 14.11.2017

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utval	Møtedato
PS 37/17	Kontrollutvalet	22.11.2017

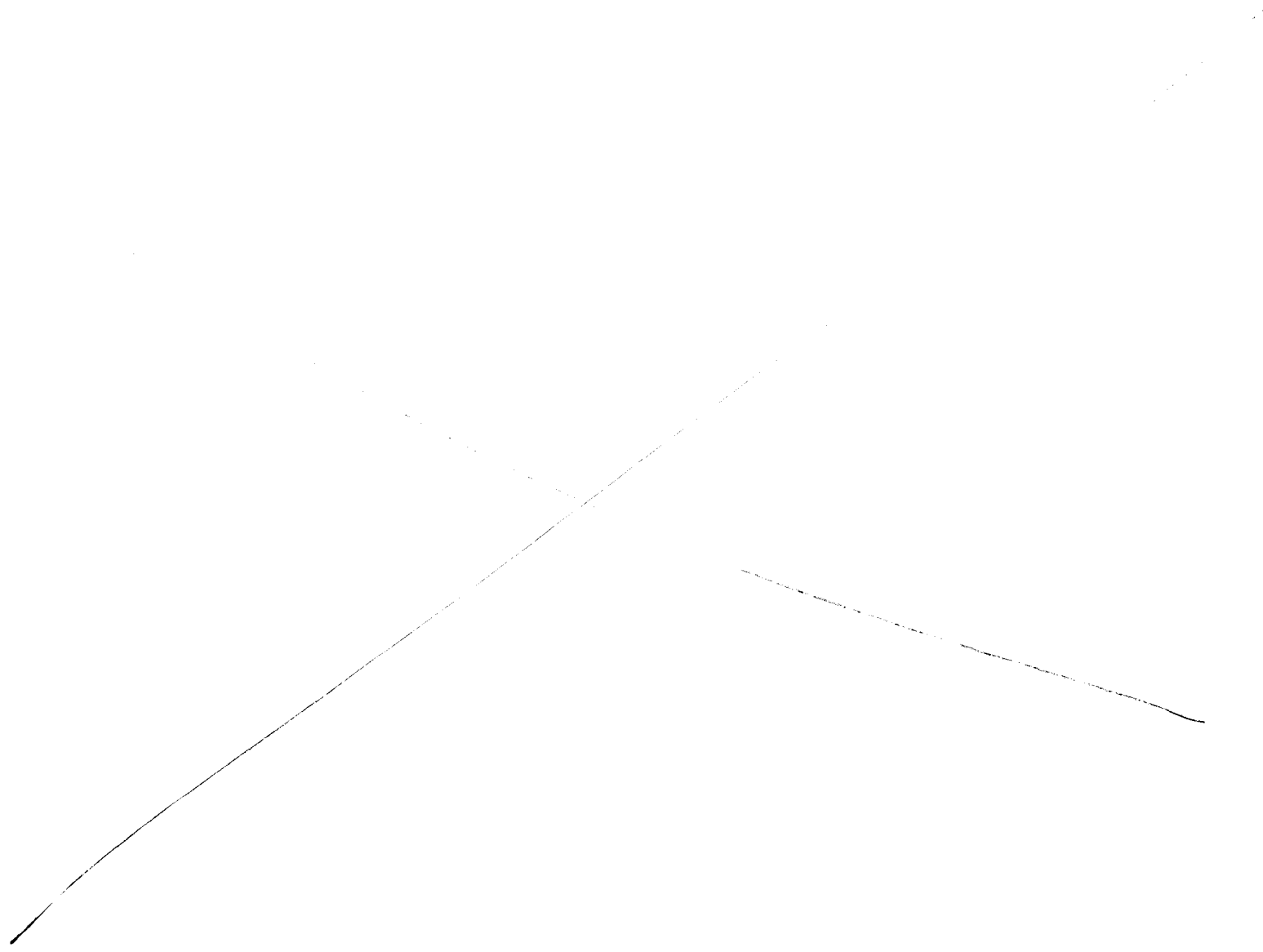
EVENTUELT

Fastsetjing av dato for kontrollutvalet sitt første møte i 2018

Kontrollutvalet sin møteplan for eit helt år vert normalt fastsett av utvalet i det første møte i nytt år.

Det kan vere formålstenleg at dato for kontrollutvalet sitt første møte i nytt år vert avtalt i det siste møtet i inneverande år.

Kommunen sin møteplan for politiske møter i 2018 er fastsett. Denne følgjer vedlagt. I Vestnes er møter i formannskap og kommunestyret normalt på måndag og torsdag. Sekretariatet vil foreslå **tysdag 20. februar** som dato for utvalet sitt første møte i 2018, men gjer merksam på at dette er i skulane sin vinterferie.

VESTNES KOMMUNE

1. HALVÅR 2018

MØTEKALENDER

Forfall meldast til Silje B. Sylte: tlf 71 18 40 43

Sist endra: 03.11.2017

Januar		Februar		Mars		April		Mai		Juni	
01.ma.		01.to.		01.to.		01.sø.	1.påskedag	01.ti.	Offentleg høgtidsdag	01.fr.	
02.ti.		02.fr.		02.fr.		02.ma.	2.påskedag	02.on.		02.lø.	
03.on.		03.lø.		03.lø.		03.ti.		03.to.		03.sø.	
04.to.		04.sø.		04.sø.		04.on.		04.fr.		04.ma.	
05.fr.		05.ma.	Formannskap	05.ma.	Formannskap	05.to.		05.lø.		05.ti.	
06.lø.		06.ti.	Planutval	06.ti.	Planutval	06.fr.		06.sø.		06.on.	
07.sø.		07.on.		07.on.	Ungdomsråd	07.lø.		07.ma.		07.to.	
08.ma.		08.to.		08.to.		08.sø.		08.ti.	Adm.utval	08.fr.	
09.ti.		09.fr.		09.fr.		09.ma.		09.on.		09.lø.	
10.on.		10.lø.		10.lø.		10.ti.		10.to.	Kr.himmelfartsdag	10.sø.	
11.to.		11.sø.		11.sø.		11.on.		11.fr.		11.ma.	Formannskap
12.fr.		12.ma.		12.ma.		12.to.		12.lø.		12.ti.	Planutval
13.lø.		13.ti.	Råd for funksjonsh.	13.ti.		13.fr.		13.sø.		13.on.	
14.sø.		14.on.	Eldreråd	14.on.		14.lø.		14.ma.		14.to.	
15.ma.		15.to.	Kommunestyre	15.to.	Kommunestyre	15.sø.		15.ti.	AMU	15.fr.	
16.ti.		16.fr.		16.fr.		16.ma.	Formannskap	16.on.		16.lø.	
17.on.		17.lø.		17.lø.		17.ti.	Planutval	17.to.	Grunnlovsdag	17.sø.	
18.to.		18.sø.		18.sø.		18.on.	Ungdomsråd	18.fr.		18.ma.	
19.fr.		19.ma.	Vinterferie	19.ma.		19.to.		19.lø.		19.ti.	Råd for funksjonsh.
20.lø.		20.ti.	Vinterferie	20.ti.	AMU	20.fr.		20.sø.		20.on.	Eldreråd
21.sø.		21.on.	Vinterferie	21.on.		21.lø.		21.ma.	2.pinsedag	21.to.	Kommunestyre
22.ma.		22.to.	Vinterferie	22.to.		22.sø.		22.ti.	Formannskap		Ungdomsråd (torsd)
23.ti.	AMU	23.fr.	Vinterferie	23.fr.		23.ma.		23.on.	Planutval	22.fr.	
24.on.		24.lø.		24.lø.		24.ti.	Råd for funksjonsh.	24.to.		23.lø.	
25.to.	Kommunestyre	25.sø.		25.sø.		25.on.	Eldreråd	25.fr.		24.sø.	
26.fr.		26.ma.		26.ma.		26.to.	Kommunestyre	26.lø.		25.ma.	
27.lø.		27.ti.	Adm.utval	27.ti.		27.fr.		27.sø.		26.ti.	
28.sø.		28.on.		28.on.		28.lø.		28.ma.		27.on.	
29.ma.				29.to.	Skjærtorsdag	29.sø.		29.ti.		28.to.	
30.ti.				30.fr.	Langfredag	30.ma.		30.on.		29.fr.	
31.on.	Ungdomsråd			31.lø.				31.to.	Kommunestyre	30.lø.	

VESTNES KOMMUNE

2 . HALVÅR 2018

MØTEKALENDER

Forfall meldast til Silje B. Sylte: tlf 71 18 40 43

Sist endra: 03.11.2017

Juli	August	September	Oktober	November	Desember
01.sø.	01.on.	01.lø.	01.ma.	01.to.	01.lø.
02.ma.	02.to.	02.sø.	02.ti.	02.fr.	02.sø.
03.ti.	03.fr.	03.ma. Formannskap	03.on.	03.lø.	03.ma. Formannskap
04.on.	04.lø.	04.ti. Planutval	04.to.	04.sø.	04.ti. Planutval
05.to.	05.sø.	05.on.	05.fr.	05.ma. Formannskap	05.on.
06.fr.	06.ma.	06.to.	06.lø.	06.ti. Planutval	06.to.
07.lø.	07.ti.	07.fr.	07.sø.	07.on.	07.fr.
08.sø.	08.on.	08.lø.	08.ma. Formannskap	08.to.	08.lø.
09.ma.	09.to.	09.sø.	09.ti. Planutval	09.fr.	09.sø.
10.ti.	10.fr.	10.ma.	10.on. Funk/eldreråd øk.plan	10.lø.	10.ma.
11.on.	11.lø.	11.ti. Råd for funksjonsh.	11.to. Haustferie	11.sø.	11.ti.
12.to.	12.sø.	12.on. Eldreråd	12.fr. Haustferie	12.ma.	12.on.
13.fr.	13.ma.	13.to. Kommunestyre	13.lø.	13.ti. Råd for funksjonsh.	13.to.
14.lø.	14.ti.	14.fr.	14.sø.	AMU (tirsdag)	14.fr.
15.sø.	15.on.	15.lø.	15.ma.	14.on. Eldreråd	15.lø.
16.ma.	16.to.	16.sø.	16.ti.	15.to. Kommunestyre	16.sø.
17.ti.	17.fr.	17.ma.	17.on. dialogmøte	16.fr.	17.ma.
18.on.	18.lø.	18.ti. AMU	18.to. dialogmøte	17.lø.	18.ti. Kommunestyre
19.to.	19.sø.	19.on.	19.fr.	18.sø.	19.on.
20.fr.	20.ma.	20.to.	20.lø.	19.ma.	20.to.
21.lø.	21.ti.	21.fr.	21.sø.	20.ti. Adm.utval	21.fr.
22.sø.	22.on.	22.lø.	22.ma.	21.on. Ungdomsråd	22.lø.
23.ma.	23.to.	23.sø.	23.ti.	22.to.	23.sø.
24.ti.	24.fr.	24.ma.	24.on.	23.fr.	24.ma. Julaften
25.on.	25.lø.	25.ti. Adm.utval	25.to. Kommunestyre	24.lø.	25.ti. 1.juledag
26.to.	26.sø.	26.on. Ungdomsråd	26.fr.	25.sø.	26.on. 2.juledag
27.fr.	27.ma.	27.to.	27.lø.	26.ma.	27.to.
28.lø.	28.ti.	28.fr.	28.sø.	27.ti.	28.fr.
29.sø.	29.on. Ungdomsråd	29.lø.	29.ma.	28.on. Funk/eldreråd budsjett	29.lø.
30.ma.	30.to.	30.sø.	30.ti.	29.to.	30.sø.
31.ti.			31.on.	30.fr.	31.ma. Nyttårsaften